

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):

«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»

Στο πλαίσιο υλοποίησης του Τοπικού Προγράμματος του Άξονα 4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013 «Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER», η Ομάδα Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ, καλεί τους ενδιαφερόμενους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για ένταξη στο πρόγραμμα.

Περιοχή εφαρμογής των δράσεων, στα οποία αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση, αποτελεί η περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος LEADER της ΟΤΔ, όπως αυτή περιγράφεται αναλυτικά στον ενημερωτικό οδηγό.

Η παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αφορά στα εξής Μέτρα /Δράσεις:

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ - ΥΠΟΜΕΤΡΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ	Προκηρυσσό μενα ποσά Δ.Δ	Ποσοστό Ενίσχυσης	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (υποψήφιοι επενδυτές)	Περιοχή παρέμβασης
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης	5.562.500,00			
411	Ανταγωνιστικότητα	900.000,00	50%		
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	900.000,00	50%		
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	900.000,00	50%	φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου	Όλη η περιοχή παρέμβασης.
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	4.662.500,00	50%		
L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	750.000,00			
L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	450.000,00	50%	Φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.	Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.
L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων	150.000,00	50%		
L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	150.000,00	50%		
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	1.200.000,00	50%		
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	700.000,00	50%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311	Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	400.000,00	50%		
L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	100.000,00	50%		
L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	1.150.000			

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ - ΥΠΟΜΕΤΡΑ - ΔΡΑΣΕΙΣ	Προκηρυσσό μενα ποσά Δ.Δ	Ποσοστό Ενίσχυσης	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (υποψήφιοι επενδυτές)	Περιοχή παρέμβασης
β	Παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας:	1.150.000,00	50%		
L313-5	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης	800.000,00	50%		Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.
L313-8	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός, επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. γραφεία αγροτικού τουρισμού, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας).	350.000,00	50%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311	
L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	362.500,00			
L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ.	250.000,00	100%	ΟΤΑ α' βαθμού και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με καταστατικό σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.	Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.
L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών κ.λ.π	112.500,00	75%		Όλη η περιοχή παρέμβασης
L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών	600.000,00			
L322-1	Βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων	600.000,00	100%	ΟΤΑ α' βαθμού	Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.
L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	600.000,00			
L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.	300.000,00	100%	ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, δημόσιου χαρακτήρα.	Όλη η περιοχή παρέμβασης
L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά	300.000,00	100%		Όλη η περιοχή παρέμβασης (εκτός των Βόρειων παραλιακών Δ.Δ.), σύμφωνα με τον ενημερωτικό οδηγό.

Οι δράσεις που εντάσσονται στο Πρόγραμμα, οι δικαιούχοι, οι επιλέξιμες δαπάνες, τα ποσοστά επιχορήγησης, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, οι προβλεπόμενες διαδικασίες και τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων, καθώς και ο τρόπος και οι όροι υλοποίησης των έργων, περιγράφονται αναλυτικά στον Ενημερωτικό Οδηγό, τον οποίο μπορούν να προμηθευθούν οι ενδιαφερόμενοι από τα γραφεία της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ (Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης), όπως επίσης και το Φάκελο Υποψηφιότητας, κατά τις εργάσιμες ημέρες και από 09:30 – 14:00 ή από την ιστοσελίδα της ΟΤΑ στη διεύθυνση www.anher.gr.

Οι επενδυτικές προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΕ (Αρχάνες 701 00 Ηράκλειο Κρήτης) είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, **μέχρι 25 Οκτωβρίου 2010 ημέρα Δευτέρα και ώρα 16:00**. Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ο φάκελος της πρότασης θα πρέπει να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

Πληροφορίες, στο Τμήμα LEADER της Αναπτυξιακής Ηρακλείου, στα τηλέφωνα: 2810753320, 2810753321, 2810753301.

Για την Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΕ
Ρούσσος Εμμ. Κυπριωτάκης
Πρόεδρος Δ.Σ. & Ε.Δ.Π. Leader

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ LEADER ΤΗΣ
ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (Ο.Τ.Δ.):
«ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ»

Άρθρο 1

Γενικά στοιχεία τοπικού προγράμματος προσέγγισης LEADER

1.1 Στο πλαίσιο του Άξονα 4: «Εφαρμογή προσέγγισης LEADER» του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΠΑΑ) εγκρίθηκε, με τις αριθ. 5807/29-6-2009 και 5954/2-7-2009 αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, η εφαρμογή τοπικού προγράμματος, με Φορέα Υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης) την Εταιρεία μας με την επωνυμία: «Αναπτυξιακή Ηρακλείου Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ», (εφεξής αποκαλούμενη Ο.Τ.Δ.).

Για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος υπεγράφη η από 16/06/2010 Σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων – Διοικητικός Τομέας Κοινοτικών Πόρων & Υποδομών και της Ο.Τ.Δ.

1.2 Βασικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος της Ο.Τ.Δ. είναι οι ακόλουθοι:

Στρατηγικός στόχος είναι να καταστεί η περιοχή παρέμβασης ένας ελκυστικός τόπος διαβίωσης.

Οι στρατηγικοί στόχοι του προγράμματος θα προωθούν ολοκληρωμένες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στη τοπική οικονομία, οι οποίες θα διαχέονται σε όλη την περιοχή παρέμβασης και θα «ολοκληρώνονται» με άλλες παρεμβάσεις εντός και πλησίον της περιοχής παρέμβασης.

Στρατηγικός Στόχος 1

Στο πλαίσιο αυτό, ο πρώτος στρατηγικός στόχος αφορά την **ισόρροπη ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας**, την αύξηση των εισοδημάτων και της απασχόλησης, την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, την ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας αποσκοπώντας στην υπέρβαση των αρνητικών επιπτώσεων που έχουν εμφανιστεί (ή πρόκειται να εμφανιστούν) στη περιοχή λόγω των διαρθρωτικών μεταβολών στον πρωτογενή τομέα. Παράλληλα όμως ο στόχος αυτός εμπεριέχει όχι μόνο το στοιχείο της ανταγωνιστικότητας αλλά και αυτό της κοινωνικής συνοχής και του περιορισμού της απομόνωσης κοινωνικών ομάδων και χωρικών εστιών ανάπτυξης.

Στρατηγικός Στόχος 2

Δεύτερος στρατηγικός στόχος είναι η **βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών**. Αυτό επιτυγχάνεται με την δημιουργία νέων βιώσιμων επενδύσεων

στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα όπως ,υποδομές εστίασης και διανυκτέρευσης, μονάδες μεταποίησης και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας. Με στόχο τη αύξηση των θετικών επιπτώσεων των επενδύσεων αυτών στην τοπική οικονομία, θα επιδιωχθεί η στενή διασύνδεσή τους με τον τοπικό παραγωγικό ιστό και ιδιαίτερα με τον πρωτογενή τομέα, με στόχο την διάχυση της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας σε ολόκληρη την τοπική οικονομία.

Στρατηγικός Στόχος 3

Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελεί το τρίτο στρατηγικό στόχο για την ανάπτυξη της περιοχής και αποσκοπεί στην αναβάθμιση όλων των παραγόντων που προωθούν την επιχειρηματικότητα σε όλους τους τομείς της οικονομίας της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου και εν τέλει, συντελούν στη δημιουργία καινοτόμων και σύγχρονων επιχειρηματιών.

Στρατηγικός Στόχος 4

Ο τέταρτος στρατηγικός στόχος για την ανάπτυξη της ενδοχώρας του Ν. Ηρακλείου αφορά **την επίτευξη περιβαλλοντικής ισορροπίας**, διά μέσου της προστασίας και της ανάδειξης των περιβαλλοντικών - πολιτισμικών στοιχείων της περιοχής και της προώθησης μίας πολυλειτουργικής γεωργίας που θα σέβεται το περιβάλλον. Αναγκαία κρίνεται επίσης και η προσπάθεια για την αναβάθμιση των περιβαλλοντικά υποβαθμισμένων περιοχών.

Στρατηγικός Στόχος 5

Τέλος, ο πέμπτος στρατηγικός στόχος αφορά την **επίτευξη κοινωνικής ισορροπίας** και τη **διατήρηση της κοινωνικής συνοχής** στην περιοχή παρέμβασης, μέσω της ενδυνάμωσης των θεσμών κοινωνικής προστασίας, της άρσης της απομόνωσης τμημάτων του πληθυσμού και περιοχών, της παροχής ίσων ευκαιριών απασχόλησης και κοινωνικο-οικονομικών υποδομών στις κοινωνικά αποκλεισμένες πληθυσμιακές ομάδες (γυναίκες, μετανάστες, ΑΜΕΑ, ηλικιωμένους, άτομα ηλικίας 45-65 ετών) αλλά και ιδιαίτερα στους νέους της περιοχής.

1.3 Το τοπικό πρόγραμμα της Ο.Τ.Δ. περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα και υπομέτρα:

ΜΕΤΡΟ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ	ΥΠΟΜΕΤΡΟ
41. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης: 411. Ανταγωνιστικότητα 413. Ποιότητα ζωής/ Διαφοροποίηση	L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
	L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
	L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
	L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
	L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
	L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών
	L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς
421: Διατοπική και διακρατική συνεργασία	421α	Διατοπική συνεργασία
	421β	Διακρατική συνεργασία
431: Δαπάνες λειτουργίας, απόκτηση δεξιοτήτων, εμφύχωση	431α	Δαπάνες λειτουργίας της ΟΤΔ
	431β	Απόκτηση δεξιοτήτων και εμφύχωση

1.4 Περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος αποτελούν τα ακόλουθα Δημοτικά Διαμερίσματα:

ΔΗΜΟΣ/ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2001 - πραγματικός πληθυσμός)
ΔΗΜΟΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	133,27	7.704,00
Δ.Δ. Αρκαλοχωρίου	24,97	3.927,00
Δ.Δ. Γαρίπας	15,44	650
Δ.Δ. Ινίου	9,76	661
Δ.Δ. Καστελλιανών	25,39	732
Δ.Δ. Λευκοχωρίου	12,25	405
Δ.Δ. Πανοράματος	16,62	496
Δ.Δ. Παρτίρων	21,64	555
Δ.Δ. Πατσιδερού	7,2	278
ΔΗΜΟΣ ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	203,43	6.303,00
Δ.Δ. Αχεντριά	33,29	318
Δ.Δ. Εθιάς	28,25	365
Δ.Δ. Καλυβίων	9,22	440
Δ.Δ. Λιγορτύνου	14,52	642
Δ.Δ. Μεσοχωρίου	15,85	752
Δ.Δ. Παρανύμφων	21,78	305

ΔΗΜΟΣ/ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2001 - πραγματικός πληθυσμός)
Δ.Δ. Πραιτωρίων	7,77	197
Δ.Δ. Πύργου	23,15	1.148,00
Δ.Δ. Τεφελίου	20,47	905
Δ.Δ. Χάρακος	18,31	883
Δ.Δ. Χαρακίου	10,82	348
ΔΗΜΟΣ ΓΑΖΙΟΥ	95,81	13.581,00
Δ.Δ. Αχλάδας	21,58	1.080,00
Δ.Δ. Γαζίου	17,72	9.637,00
Δ.Δ. Καλεσιών	10,47	896
Δ.Δ. Ροδιάς	21,65	1.326,00
Δ.Δ. Φόδελε	24,39	642
ΔΗΜΟΣ ΓΟΡΤΥΝΑΣ	158,34	5.292,00
Δ.Δ. Αγίου Κυρίλλου	8,28	192
Δ.Δ. Αγίων Δέκα	16,33	902
Δ.Δ. Αμπελούζου	3,78	297
Δ.Δ. Απεσωκαρίου	3,18	131
Δ.Δ. Βαγιονιάς	19,7	922
Δ.Δ. Βασιλικής	19,58	261
Δ.Δ. Βασιλικών Ανωγείων	11,7	334
Δ.Δ. Γκαγκαλών	12,45	605
Δ.Δ. Μητροπόλεως	3,33	379
Δ.Δ. Μιαμούς	38,25	398
Δ.Δ. Πλατάνου	5,15	263
Δ.Δ. Πλώρας	10,38	271
Δ.Δ. Χουστουλιανών	6,23	337
ΔΗΜΟΣ ΓΟΥΒΩΝ	94,97	7.761,00
Δ.Δ. Ανωπόλεως	12,47	2.645,00
Δ.Δ. Γουβών	18,25	2.087,00
Δ.Δ. Ελαίας	28,75	1.300,00
Δ.Δ. Επάνω Βαθείας	2,75	213
Δ.Δ. Κάτω Βαθείας	4,18	875
Δ.Δ. Καλού Χωρίου	13,75	320
Δ.Δ. Κόξαρης	7,4	156
Δ.Δ. Χαράσου	7,42	165
ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	45,5	2.533,00
Δ.Δ. Αϊτανίων	6,6	319
Δ.Δ. Γαλίφας	7,95	252
Δ.Δ. Επισκοπής	15,23	1.228,00
Δ.Δ. Καινούργιου Χωρίου	11,5	290
Δ.Δ. Σγουροκεφαλίου	4,22	444
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	56,33	4.699,00
Δ.Δ. Βασιλειών	14,05	1.089,00
Δ.Δ. Βουτών	8,5	828

ΔΗΜΟΣ/ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ		ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2001 - πραγματικός πληθυσμός)
Δ.Δ. Δαφνές		14,45	1.081,00
Δ.Δ. Σκαλανίου		10,77	1.004,00
Δ.Δ. Σταυρακίων		8,56	697
ΔΗΜΟΣ ΘΡΑΨΑΝΟΥ		37,29	2.616,00
Δ.Δ. Βόνης		8,58	705
Δ.Δ. Ζωφόρων		4,85	341
Δ.Δ. Θραψανού		11,32	1.424,00
Δ.Δ. Σαμπά		12,54	146
ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ		123,32	6.819,00
Δ.Δ. Αμαριανού		6,45	321
Δ.Δ. Αποστόλων		11,92	507
Δ.Δ. Αρχαγγέλου		4,4	485
Δ.Δ. Ασκών		6,17	320
Δ.Δ. Γερακίου		21,07	485
Δ.Δ. Ευαγγελισμού		5,87	623
Δ.Δ. Καρουζανών		8,55	124
Δ.Δ. Κασταμονίτσης		11,05	537
Δ.Δ. Καστελλίου		12,77	1.791,00
Δ.Δ. Λιλιανού		6,97	178
Δ.Δ. Λυττού		5,85	319
Δ.Δ. Μαθιάς		6,85	329
Δ.Δ. Πολυθέας		2,9	382
Δ.Δ. Σμαρίου		12,5	418
ΔΗΜΟΣ ΚΟΦΙΝΑ		144,76	5.338,00
Δ.Δ. Άνω Ακρίων		18,85	720
Δ.Δ. Ασημίου		8,82	1.215,00
Δ.Δ. Διονυσίου		12	502
Δ.Δ. Λουρών		7,47	301
Δ.Δ. Σοκαρά		15,42	889
Δ.Δ. Σταβιών		48,56	719
Δ.Δ. Στερνών		20,39	416
Δ.Δ. Στόλων		13,25	576
ΔΗΜΟΣ ΜΑΛΛΙΩΝ		60,72	6.212,00
Δ.Δ. Κρασίου		13,2	348
Δ.Δ. Μαλίων		21,75	3.722,00
Δ.Δ. Μοχού		25,77	2.142,00
ΔΗΜΟΣ ΜΟΙΡΩΝ		181,91	10.857,00
Δ.Δ. Αληθινής		5,25	148
Δ.Δ. Αντισκαρίου		25,18	599
Δ.Δ. Γαλιάς		13,73	909
Δ.Δ. Καστελλίου		8,88	299
Δ.Δ. Κουσέ		9,14	158
Δ.Δ. Μοιρών		16,01	5.883,00

ΔΗΜΟΣ/ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (στοιχεία 2001 - πραγματικός πληθυσμός)
Δ.Δ. Περιού	4,05	81
Δ.Δ. Πετροκεφαλίου	7,48	733
Δ.Δ. Πηγαϊδακίων	63,45	497
Δ.Δ. Πόμπιας	15,13	955
Δ.Δ. Ρουφά	6,13	167
Δ.Δ. Σκουρβούλων	7,48	428
ΔΗΜΟΣ «Ν.ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ»	102,2	7.171,00
Δ.Δ. Αγίου Βασιλείου	3,65	426
Δ.Δ. Αγίων Παρασκιών	4,75	937
Δ.Δ. Αλαγνίου	5,7	315
Δ.Δ. Αστράκων	2,65	228
Δ.Δ. Αστριτσίου	5,22	385
Δ.Δ. Δαμανίων	19,19	393
Δ.Δ. Καλλονής	3,37	278
Δ.Δ. Καταλαγαρίου	2,23	312
Δ.Δ. Κουνάβων	6,47	857
Δ.Δ. Μελεσών	7,7	410
Δ.Δ. Μεταξοχωρίου	22,94	690
Δ.Δ. Μυρτιάς	4,98	651
Δ.Δ. Πεζών	2,43	426
Δ.Δ. Χουδετσίου	10,92	863
ΔΗΜΟΣ ΤΥΜΠΑΚΙΟΥ	43,66	1.634,00
Δ.Δ. Καμηλαρίου	10,13	452
Δ.Δ. Πιτσιδίων	22,58	781
Δ.Δ. Σίβα	10,95	401
ΔΗΜΟΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ	70,99	8.497,00
Δ.Δ. Αβδού	11,75	431
Δ.Δ. Γωνιών Πεδιάδος	8,47	519
Δ.Δ. Κεράς	3,92	161
Δ.Δ. Λιμένος Χερσονήσου	11,25	4.308,00
Δ.Δ. Ποταμιών	16	610
Δ.Δ. Χερσονήσου	19,6	2.468,00
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	1.552,50	97.017,00

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα υπάρχουν περιορισμοί ως προς τη χωροθέτηση επιμέρους δράσεων, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

1.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος έχουν εγκριθεί με τις αποφάσεις του σημείου 1.1 ανωτέρω συνολικά για όλες τις δράσεις αυτού πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης ύψους **7.300.000 Ευρώ** από τα οποία τα 5.840.000 Ευρώ αποτελούν την Κοινοτική Συμμετοχή που καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τα 1.460.000 Ευρώ την Εθνική Συμμετοχή που καλύπτεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Άρθρο 2

Αντικείμενο της πρόσκλησης

2.1 Με την παρούσα πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος καλούνται οι ενδιαφερόμενοι (υποψήφιοι δικαιούχοι) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Μέτρου 41: «Στρατηγική τοπικής ανάπτυξης» και στα υπομέτρα και δράσεις, που αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ (Μ) - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ (ΟΥ) - ΥΠΟΜΕΤΡΑ (Υ) - ΔΡΑΣΕΙΣ (Δ)
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης
411	Ανταγωνιστικότητα
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση
L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης
L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων
L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση
L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων
L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων
β	Παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας:
L313-5	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης
L313-8	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός, επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. γραφεία αγροτικού τουρισμού, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευστιγνωσίας).
L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό
L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ.
L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών κ.λ.π
L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών
L322-1	Βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων
L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ (Μ) - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ (ΟΥ) - ΥΠΟΜΕΤΡΑ (Υ) - ΔΡΑΣΕΙΣ (Δ)
L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.
L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά

2.2 Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός και οι αντίστοιχες πιστώσεις Δημόσιας Δαπάνης των δράσεων στις οποίες αναφέρεται η παρούσα πρόσκληση είναι ενδεικτικά ως εξής:

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ (Μ) - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ (ΟΥ) - ΥΠΟΜΕΤΡΑ (Υ) - ΔΡΑΣΕΙΣ (Δ)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή)	
			Ποσό	%
41	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης	9.600.000,00	5.562.500,00	
411	Ανταγωνιστικότητα	1.800.000,00	900.000,00	50%
L123	Αύξηση της αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων	1.800.000,00	900.000,00	50%
L123α	Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων	1.800.000,00	900.000,00	50%
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	7.800.000,00	4.662.500,00	50%
L311	Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες	1.500.000,00	750.000,00	
L311-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης	900.000,00	450.000,00	50%
L311-5	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων	300.000,00	150.000,00	50%
L311-7	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	300.000,00	150.000,00	50%
L312	Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων	2.400.000,00	1.200.000,00	50%
L312-1	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων	1.400.000,00	700.000,00	50%
L312-3	Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση	800.000,00	400.000,00	50%
L312-5	Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων	200.000,00	100.000,00	50%
L313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	2.300.000,00	1.150.000,00	
β	Παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας:	2.300.000,00	1.150.000,00	50%
L313-5	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης	1.600.000,00	800.000,00	50%
L313-8	Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός, επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. γραφεία αγροτικού τουρισμού, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευστιγνωσίας).	700.000,00	350.000,00	50%
L321	Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό	400.000,00	362.500,00	
L321-2	Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως κέντρα	250.000,00	250.000,00	100%

ΚΩΔ.	ΜΕΤΡΑ (Μ) - ΟΜΑΔΑ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ (ΟΥ) - ΥΠΟΜΕΤΡΑ (Υ) - ΔΡΑΣΕΙΣ (Δ)	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (Κοινοτική & Εθνική συμμετοχή)	
			Ποσό	%
	φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ.			
L321-3	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς - στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών κ.λ.π	150.000,00	112.500,00	75%
L322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών	600.000,00	600.000,00	
L322-1	Βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων	600.000,00	600.000,00	100%
L323	Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς	600.000,00	600.000,00	
L323-1	Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση - σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.	300.000,00	300.000,00	100%
L323-4	Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία - συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά	300.000,00	300.000,00	100%

Το ανώτατο επιλέξιμο κόστος ανά δράση, καθώς και τα ποσοστά ενίσχυσης αναφέρονται αναλυτικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναμορφώνονται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) κατόπιν έγκρισης από την Ε.Υ.Ε. ΠΑΑ Διαφοροποίηση τροποποιήσεων του τοπικού προγράμματος με μεταφορά πιστώσεων μεταξύ των δράσεων και β) κατόπιν κατανομής πρόσθετων πιστώσεων στο τοπικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

2.3 Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών του έργου.

2.4 Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν:

I. ενημερωτικό υλικό σχετικά με το περιεχόμενο, τις περιοχές εφαρμογής, τους δυνητικούς δικαιούχους των προκηρυσσόμενων δράσεων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή

II. υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας που πρέπει να συμπληρωθεί από τους ενδιαφερόμενους (υποψήφιους δικαιούχους), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Στο υπόδειγμα αναφέρονται μεταξύ άλλων τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν.

III. κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

IV. κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

V. πίνακας τιμών μονάδας για κατασκευαστικές εργασίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή,

VI. η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010) και η με αρ. 2974/710/8-4-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού), καθώς και η με αρ. 722/3427/9-6-2010 τροποποίηση αυτής, σε ηλεκτρονική μορφή (**CD**)

VII. Το εγκεκριμένο, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, τοπικό πρόγραμμα προσέγγισης LEADER της ΟΤΔ, σε ηλεκτρονική μορφή (**CD**)

Άρθρο 3

Διάρκεια εφαρμογής τοπικού προγράμματος

Η καταληκτική ημερομηνία για την επιλεξιμότητα των δαπανών των έργων του τοπικού προγράμματος είναι η 31η Δεκεμβρίου 2015.

Άρθρο 4

Ενημέρωση υποψήφιων δικαιούχων και παραλαβή πρόσκλησης

Η παρούσα πρόσκληση και τα Παραρτήματα αυτής διατίθενται στα γραφεία της Ο.Τ.Δ., Δ/ση: Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης (ΤΚ 70100), τηλ. 2810753300 κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Για την παραλαβή της δεν προβλέπεται κόστος. Επίσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ.: www.anher.gr.

Περίληψη της πρόσκλησης έχει σταλεί προς δημοσίευση στον τοπικό τύπο και συγκεκριμένα:

Εφημερίδα	Ημερομηνία Δημοσίευσης
Πατρίς	10/8/2010
Μεσόγειος	11/8/2010
Τόλμη	12/8/2010
Νέα Κρήτη	13/8/2010

Άρθρο 5

Διευκρινήσεις πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Πληροφορίες

5.1 Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες και διευκρινήσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος από την Ο.Τ.Δ., **αποκλειστικά εγγράφως**.

5.2 Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινήσεις σχετικά με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα παρέχονται από την Ο.Τ.Δ. το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την εκπνοή της καταληκτικής ημερομηνία υποβολής και εφόσον έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία αυτή (καταληκτική ημερομηνία υποβολής).

5.3 Οι ως άνω έγγραφες διευκρινίσεις αναρτώνται υποχρεωτικά και στην ιστοσελίδα της Ο.Τ.Δ. στην ως άνω προθεσμία.

5.4 Μετά την υποβολή των προτάσεων, διευκρινήσεις, τροποποιήσεις ή αποκρούσεις όρων της παρούσας πρόσκλησης από τους υποψηφίους δικαιούχους δε γίνονται αποδεκτές και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Άρθρο 6

Χρόνος και Τόπος υποβολής προτάσεων

6.1 Καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων είναι **η 25 Οκτωβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα και ώρα 16.00.**

6.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται στην έδρα της Ο.Τ.Δ.: Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης (TK 70100) είτε ιδιοχείρως, είτε με συστημένη ταχυδρομική επιστολή ή ταχυμεταφορά, με την ένδειξη «*Για την πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος του τοπικού προγράμματος LEADER της Ο.Τ.Δ. Αναπτυξιακής Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ.*»

6.3 Ισχύουσες είναι μόνο οι προτάσεις που θα παραληφθούν από την Ο.Τ.Δ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων. Σε περίπτωση υποβολής με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά θα πρέπει ο φάκελος της πρότασης να περιέλθει ομοίως μέχρι την προαναφερθείσα ημέρα και ώρα με αποκλειστική ευθύνη των ενδιαφερομένων. Σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο κάποια πρόταση υποβληθεί ή περιέλθει στο πρωτόκολλο της Ο.Τ.Δ. μετά την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής δεν γίνεται δεκτή ως ουδέποτε υποβληθείσα και επιστρέφεται σε αυτούς που την υπέβαλαν.

6.4 Σε κάθε υποβαλλόμενη πρόταση δίδεται αριθμός πρωτοκόλλου.

6.5 Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, η Ο.Τ.Δ. μπορεί να προβεί σε παράταση της προθεσμίας υποβολής επενδυτικών προτάσεων. Για την παράταση τηρείται ο τρόπος δημοσίευσης της παρ. 5 του άρθρου 17 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010).

6.6. Η ΟΤΔ απευθύνει εκ νέου πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε περίπτωση που έχει διαθέσιμες πιστώσεις και εφόσον:

- α) δεν έχει συγκεντρώσει αξιόλογες προτάσεις από δυνητικούς δικαιούχους ή
- β) έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την καταληκτική ημερομηνία της τελευταίας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη δράση/εις ή
- γ) εκτιμά ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα του ενός έτους έχει μεταβληθεί το επενδυτικό ενδιαφέρον στην περιοχή

Άρθρο 7

Περιεχόμενο προτάσεων

7.1 Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλλουν συμπληρωμένο σφραγισμένο «φάκελο υποψηφιότητας», σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας, στην ελληνική γλώσσα. Ο φάκελος υποψηφιότητας συνοδεύεται από επιστολή-αίτηση του υποψηφίου σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος II της παρούσας.

Ο φάκελος υποβάλλεται σε ενιαίο **ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΟ** φάκελο ο οποίος περιέχει:

- τον πρωτότυπο φάκελο με όλα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στα παραρτήματα III & IV του παρόντος (και σε **μαγνητική μορφή (cd)**, εκτός των αρχιτεκτονικών σχεδίων και των δικαιολογητικών. Τα κείμενα πρέπει να είναι σε μορφή **word** και ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου σε **excel**).
- αντίγραφο του πρωτότυπου φακέλου

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος φέρει την πλήρη επωνυμία και διεύθυνση του υποψήφιου τελικού αποδέκτη και αναγράφει τα εξής:

«Υποβολή φακέλου υποψηφιότητας στα πλαίσια της προκήρυξης του Τοπικού προγράμματος του
Άξονα 4 του ΠΑΑ – Προσέγγιση LEADER ».
Ημερομηνία κατάθεσης του φακέλου
Να μην ανοιχθεί από ταχυδρομική υπηρεσία.

Οι υποφάκελοι φέρουν επίσης την ένδειξη του κυρίως φακέλου, καθώς επίσης και την ένδειξη «**Πρωτότυπος φάκελος**» και «**Αντίγραφο**» αντίστοιχα. Σε περίπτωση αντίθεσης υπερισχύει το έντυπο πρωτότυπο.

Τα περιεχόμενα του φακέλου υποβάλλονται δακτυλογραφημένα σε μέγεθος Α4 και σε μορφή έγχρωμου ντοσιέ (κλασέρ) ανάλογα με το μέτρο, ως εξής:

Μπλε για τη δράση L123α, **πράσινο** για το υπομέτρο L311, **κόκκινο** για το υπομέτρο L312, **γκρι** για τη δράση L312-5, **κίτρινο** για το υπομέτρο L313β και **μαύρο** για τα δημόσια έργα (υπομέτρα L321, L322, L323, L313α).

Προτάσεις, οι οποίες δεν ακολουθούν το υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας και της αίτησης **απορρίπτονται** κατά τη διαδικασία αξιολόγησης.

7.2 Μετά την υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας στην Ο.Τ.Δ. δεν επιτρέπεται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων ή η τροποποίησή του περιεχομένου του.

Άρθρο 8

Αξιολόγηση προτάσεων

8.1 Η αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η Επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων αποτελείται αποκλειστικά από προσωπικό που απασχολείται στην Αναπτυξιακή Ηρακλείου με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή σχετική σύμβαση έργου. Κατ' εξαίρεση μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς, όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κλπ, σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Ηρακλείου, δεν επαρκεί.

Σε κάθε περίπτωση, η σύνθεση της επιτροπής θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο είδος και τις απαιτήσεις των προκηρυσσόμενων δράσεων, ενώ είναι δυνατή η συγκρότηση περισσότερων της μιας επιτροπών αξιολόγησης για διαφορετικές δράσεις.

8.2 Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης. Ειδικότερα, τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο του μέτρου 41 του

τοπικού προγράμματος είναι αυτά που εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 78(α) του Καν. 1698/2005.

Τα κριτήρια αναφέρονται αναλυτικά στα Παραρτήματα III και IV της παρούσας. Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίζουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, σύμφωνα με τα Παραρτήματα III και IV, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

8.3 Στην περίπτωση που το φυσικό αντικείμενο υποψήφιας πρότασης περιλαμβάνει ενέργειες διαφορετικών δράσεων της ίδιας προκήρυξης (για παράδειγμα υποδομές διανυκτέρευσης και εστίασης), αυτή αξιολογείται και εντάσσεται στη δράση εκείνη, στην οποία αντιστοιχεί η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα της πρότασης.

8.4 Για κάθε προκηρυσσόμενη δράση, η επιτροπή αξιολόγησης εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, καταγράφει σε Δελτίο Αξιολόγησης το αποτέλεσμα της αξιολόγησης με σχετική αναλυτική τεκμηρίωση ανά κριτήριο και συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων, με συνημμένα τα σχετικά Δελτία Αξιολόγησης.

8.5 Στη συνέχεια η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί της αξιολόγησης βάσει της ως άνω γνωμοδότησης της επιτροπής αξιολόγησης. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

8.6 Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER κοινοποιείται στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, προκειμένου αυτή να πραγματοποιήσει **δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο** (στο πλαίσιο του συστήματος εποπτείας) επί της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

8.7 Μετά την ολοκλήρωση του δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, τα αποτελέσματά του κοινοποιούνται στην ΟΤΔ η οποία οφείλει να συμμορφωθεί επικυρώνοντας ή τροποποιώντας ανάλογα την απόφαση του σημείου 8.5.

8.8 Στη συνέχεια η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή στον κάθε υποψήφιο την απόφαση της ΕΔΠ LEADER συμπεριλαμβανομένου του πίνακα κατάταξης της συγκεκριμένης δράσης, καθώς και το αναλυτικό δελτίο αξιολόγησης της πρότασής του. Στην επιστολή αναφέρεται και η προθεσμία υποβολής ενστάσεων. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ, στην έδρα της και δημοσιεύονται σε δύο τοπικές εφημερίδες.

8.9 Το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της ΕΔΠ LEADER του σημείου 8.5 ανωτέρω δεν μπορεί να υπερβαίνει τις **90 ημέρες**.

8.10 Κατά την αξιολόγηση της πρότασης του δυνητικού δικαιούχου από την ΟΤΔ εξετάζεται ο προτεινόμενος προϋπολογισμός σε σχέση με τα αντίστοιχα κριτήρια, ενώ για έργα για τα οποία δεν απαιτείται σύμφωνα με τη νομοθεσία η εφαρμογή επίσημων αναλυτικών τιμολογίων λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α) Για κατασκευαστικές εργασίες, η ΟΤΔ καταρτίζει πίνακα τιμών μονάδας ανά είδος εργασίας, ο οποίος εγκρίνεται από την ΕΔΠ LEADER. Ο πίνακας αυτός περιλαμβάνεται στο πλαίσιο της προκήρυξης του παρόντος άρθρου και κοινοποιείται στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Τυχόν αποκλίσεις των τιμών αυτών σε έργα του τοπικού προγράμματος μπορούν να δικαιολογηθούν μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις.

β) Για όλες τις λοιπές ενέργειες η ΟΤΔ εξετάζει το κόστος με βάση τις σχετικές προσφορές, που περιλαμβάνονται στο φάκελο υποψηφιότητας, εκτός από τις περιπτώσεις που τεκμηριώνεται η μοναδικότητα του προϊόντος και διενεργεί έρευνα αγοράς, όπου απαιτείται.

γ) Για να γίνουν αποδεκτές περιπτώσεις ιδιοκατασκευών θα πρέπει να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα, το εύλογο κόστος σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους και τις συνθήκες της αγοράς. Επιπλέον, θα πρέπει να τηρείται η νομοθεσία που σχετίζεται με την κατασκευή και τη διάθεση στην αγορά του μηχανολογικού εξοπλισμού.

Σε κάθε περίπτωση τυχόν περικοπές από την ΟΤΔ επί του προτεινόμενου προϋπολογισμού του δυνητικού δικαιούχου θα πρέπει να είναι πλήρως τεκμηριωμένες και να αποτυπώνονται στο σχετικό Δελτίο αξιολόγησης.

8.11 Ο προϋπολογισμός που διαμορφώνεται μετά την ανωτέρω εξέταση αποτελεί τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου, ο οποίος αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ και στη σύμβαση της ΟΤΔ με τον δικαιούχο. Δεν μπορεί να δικαιολογηθεί οποιαδήποτε αύξηση του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου. Οποιαδήποτε σχετική αύξηση βαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο. Για τις περιπτώσεις δημοπράτησης ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του έργου που αναφέρεται στην απόφαση έγκρισης και στη σχετική σύμβαση (εφόσον αυτή έχει υπογραφεί) τροποποιείται, αφού αφαιρεθεί το ποσό της έκπτωσης.

8.12 Στην περίπτωση που στο πλαίσιο της πρότασης περιλαμβάνονται κατασκευαστικές εργασίες, η αρμόδια για την αξιολόγηση επιτροπή μπορεί, εφόσον η ΟΤΔ το κρίνει σκόπιμο, να πραγματοποιήσει επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης του έργου προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας.

8.13 Η ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας, επιτροπές και μέλη αυτών, στελέχη της εταιρείας) δεν επιτρέπεται να απαιτήσει οποιαδήποτε αμοιβή από τους υποψήφιους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους.

8.14 Η Επιτροπή Αξιολόγησης δύναται να ζητήσει από τους υποψηφίους διευκρινίσεις μόνο επί ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών και σε καμία περίπτωση συμπλήρωση αυτών ή νέων δικαιολογητικών.

Άρθρο 9

Υποβολή ενστάσεων

9.1 Η προθεσμία υποβολής των ενστάσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερη των 15 ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης και δημοσίευσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης. Κατ' εξαίρεση, η προθεσμία αυτή μπορεί να μην τηρηθεί, εφόσον όλοι οι ενδιαφερόμενοι για τη συγκεκριμένη δράση δηλώσουν υπεύθυνα στην ΟΤΔ ότι δεν προτίθενται να υποβάλλουν ένσταση.

9.2 Οι ενστάσεις των υποψηφίων δικαιούχων εξετάζονται από επιτροπή ενστάσεων, που συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER.

Η σύνθεση της επιτροπής ενστάσεων των δυνητικών δικαιούχων είναι αντίστοιχη με αυτή της επιτροπής αξιολόγησης. Τα μέλη της επιτροπής ενστάσεων δεν μπορούν να έχουν συμμετάσχει στην αξιολόγηση της πρότασης του συγκεκριμένου δυνητικού δικαιούχου.

Η εν λόγω επιτροπή συντάσσει πρακτικό στο οποίο περιλαμβάνεται αναλυτικά η αιτιολογημένη γνωμοδότησή της επί όλων των αιτιάσεων των υποβληθεισών ενστάσεων.

9.3 Μετά την εξέταση των υποβληθεισών ενστάσεων από την επιτροπή, η ΕΔΠ LEADER αποφασίζει επί των ενστάσεων με βάση τη γνωμοδότηση της επιτροπής ενστάσεων. Σε περίπτωση που η ΕΔΠ LEADER αποκλίνει από τη γνώμη της επιτροπής, η σχετική της απόφαση πρέπει να αιτιολογείται ειδικά.

9.4 Η ΟΤΔ κοινοποιεί με συστημένη επιστολή την ως άνω απόφαση της ΕΔΠ LEADER, καθώς και τα πρακτικά της επιτροπής ενστάσεων στους ενδιαφερόμενους της δράσης στην οποία εντάσσεται η πρόταση. Η απόφαση της ΕΔΠ LEADER και ο πίνακας κατάταξης των υποβληθεισών προτάσεων όπως διαμορφώνεται μετά την εξέταση των ενστάσεων, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΟΤΔ και τοιχοκολλούνται στην έδρα της.

Άρθρο 10

Ένταξη έργου στον Άξονα 4 του ΠΑΑ – Υπογραφή σύμβασης με την Ο.Τ.Δ.

10.1 Η ένταξη των έργων πραγματοποιείται για όσες εκ των προτάσεων επαρκούν οι διαθέσιμες πιστώσεις ανά δράση κατά τη φθίνουσα σειρά της οριστικής βαθμολογίας τους.

10.2 Μετά την οριστικοποίηση των προς ένταξη έργων, η ΟΤΔ συντάσσει και αποστέλλει Τεχνικά Δελτία Έργων στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, προκειμένου μετά την εξέτασή του να ενσωματωθεί λίστα δικαιούχων σε Απόφαση Ένταξης/ Χρηματοδότησης στον Άξονα 4 του ΠΑΑ.

10.3 Μετά την έκδοση της ανωτέρω Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης, η ΟΤΔ καλεί τους δικαιούχους που περιλαμβάνονται σε αυτήν για υπογραφή σύμβασης αποστέλλοντάς τους σχετικό σχέδιο. Σε κάθε περίπτωση η **σύμβαση** υπογράφεται εντός **90 ημερών** από την έκδοση της ανωτέρω Απόφασης Ένταξης / Χρηματοδότησης και εντός **5 ημερών** από την υπογραφή της κοινοποιείται ηλεκτρονικά στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Σε περίπτωση μη τήρησης του ανωτέρω χρονικού διαστήματος για την υπογραφή της σύμβασης, το έργο απεντάσσεται.

10.4 Κατά την υπογραφή της σύμβασης πρέπει να εξασφαλίζεται η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας 2.5, 2.9, 2.10, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12 και 3.13. Για το λόγο αυτό, υποβάλλονται τα αντίστοιχα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τα ανωτέρω, τα οποία πρέπει να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Οι υπεύθυνες δηλώσεις περί μη πτώχευσης, λύσης και εκκαθάρισης θα πρέπει να αντικατασταθούν από τα σχετικά πιστοποιητικά, ως ακολούθως:

α) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) σε περίπτωση νομικού προσώπου, πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης τελευταίου μήνα πριν την υπογραφή της σύμβασης, από το οποίο να προκύπτει ότι ο δικαιούχος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε

ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης. Διευκρινίζεται ότι επί ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών τα προαναφερόμενα πιστοποιητικά λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδονται από την αρμόδια Υπηρεσία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Επί ημεδαπών εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) το πιστοποιητικό λύσης και εκκαθάρισης, εκδίδεται από το αρμόδιο τμήμα του Πρωτοδικείου της έδρας της επιχείρησης.

10.5 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος.

10.6 Το ακίνητο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο, θα πρέπει κατά την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του δικαιούχου με την ΟΤΔ να είναι ελεύθερο βαρών (προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη) και να μην εκκρεμούν διεκδικήσεις τρίτων επ' αυτού (πιστοποιητικό βαρών και μη διεκδικήσεων αντίστοιχα). Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν:

- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου, προκειμένου ο δικαιούχος να καλύψει το προβλεπόμενο ποσοστό της ίδιας συμμετοχής με δανεισμό,
- η επενδυτική πρόταση αφορά στην τοποθέτηση εξοπλισμού ή ήπιες ενέργειες που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο,
- η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε μετά από φυσική καταστροφή.

Επιπλέον, για τις Αγροτικές Συν/κές Οργανώσεις (Α.Σ.Ο.) και τις Συνεταιριστικές Εταιρείες είναι δυνατή η ύπαρξη εγγεγραμμένων βαρών όταν η προσημείωση υποθήκης ή η υποθήκη έχει εγγραφεί:

- σε εξασφάλιση δανείου, που χορηγείται στους ως άνω φορείς για την υλοποίηση της πρότασης,
- σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για την αγορά του ακινήτου επί του οποίου θα υλοποιηθεί η επένδυση,
- σε εξασφάλιση δανείου που χορηγήθηκε για τη συγκεκριμένη επιχειρηματική δραστηριότητα στην οποία εντάσσεται η πρόταση.

Άρθρο 11

Όροι και προϋποθέσεις υλοποίησης έργων

11.1 Η υλοποίηση των έργων του τοπικού προγράμματος πραγματοποιείται με διαφάνεια και με τους ευνοϊκότερους δυνατούς όρους και διέπεται από τη σχετική με το είδος του έργου και τη φύση του δικαιούχου νομοθεσία, τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ και το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του Άξονα 4, καθώς και τις ειδικότερες διατάξεις των συμβάσεων του υπογράφονται μεταξύ Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και ΟΤΔ και μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχων.

11.2 Η ΟΤΔ δεν μπορεί να είναι δικαιούχος έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41 του τοπικού προγράμματος.

11.3 Τα πρόσωπα που απασχολεί η ΟΤΔ (Αναπτυξιακή Εταιρεία) με σύμβαση εργασίας ή έργου δεν αποδέχονται άμεσα ή έμμεσα από το δικαιούχο την ανάθεση του συνόλου ή μέρους έργου που εντάσσεται στο μέτρο 41.

11.4 Στο πλαίσιο του μέτρου 41 οι μέτοχοι της ΟΤΔ έχουν δυνατότητα ένταξης έργων, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.5 Στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος είναι δυνατή η υλοποίηση έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, νομικά πρόσωπα αυτών και άλλους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, η δημόσια δαπάνη των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 25% της δημόσιας δαπάνης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης (μέτρο 41). Ωστόσο, η δημόσια δαπάνη έργων με δικαιούχους ΟΤΑ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% της δημόσιας δαπάνης του μέτρου 41.

11.6 Η ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών συμπίπτει με αυτή της έγκρισης του τοπικού προγράμματος από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ειδικότερα, για το μέτρο 41 ημερομηνία έναρξης εργασιών και αντίστοιχων δαπανών θεωρείται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης του δικαιούχου στην ΟΤΔ. Για τα υπομέτρα L123, L321, L322, L323, καθώς και για τις παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα του υπομέτρου L313 μπορούν να γίνουν αποδεκτές αμοιβές εκπόνησης μελετών και έκδοσης αδειών και πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

11.7 Τα έργα θα πρέπει να εκτελούνται χωρίς παρεκκλίσεις από την εγκεκριμένη από την ΟΤΔ μελέτη, όπως αυτή περιλαμβάνεται στη σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου και τηρώντας όλες τις επίσημες προδιαγραφές που συντάσσουν οι αρμόδιες υπηρεσίες και προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Στην περίπτωση, που κατά την υλοποίηση, υπάρξει η αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης θα πρέπει, προκειμένου να συνεχιστεί η καταβολή της ενίσχυσης, να εγκριθεί προηγουμένως από την ΟΤΔ η σχετική τροποποίηση με την προϋπόθεση ότι αυτή δεν επηρεάζει τους στόχους, το χαρακτήρα, τη λειτουργικότητα, την αποτελεσματικότητα του έργου και τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής του.

Μετά την έγκριση της σχετικής τροποποίησης από την ΟΤΔ, η τελευταία αποστέλλει την τροποποιημένη μελέτη στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, η οποία μπορεί να εκφράσει τις παρατηρήσεις της, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, εντός 20 ημερών.

Μείωση των προβλεπόμενων βασικών μεγεθών του επενδυτικού σχεδίου (εμβαδά, όγκοι, δυναμικότητες) επιφέρει αναλογική μείωση των ποσών ενίσχυσης. Ο περιορισμός ισχύει ανεξάρτητα αν ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται σε επίπεδα ανώτερα από τα προβλεπόμενα.

11.8 Τα ενισχυόμενα έργα πρέπει:

i) για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την απόφαση ένταξης της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ να μην υποστούν σημαντική τροποποίηση σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 του Καν (ΕΚ) 1698/2005.

ii) για διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER σύμφωνα με το άρθρο 13 του Καν(ΕΚ) 800/2008.

iii) για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την αποπληρωμή τους, εφόσον πρόκειται για παρεμβάσεις εκτός ΜΜΕ και για παρεμβάσεις του υπομέτρου 123^α να διατηρηθούν στην περιοχή LEADER, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης & Ελέγχου του ΠΑΑ.

Προκειμένου να διαπιστωθεί αν ενδεχόμενη τροποποίηση εντάσσεται στο πλαίσιο των σημείων (i), (ii) & (iii) ανωτέρω, το σχετικό αίτημα, με εξαίρεση την τροποποίηση της μελέτης της παραγράφου 11.7 ανωτέρω, υποβάλλεται προς εξέταση στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Σε κάθε περίπτωση το οποιασδήποτε φύσης οικονομικό όφελος προσπορίζεται ο δικαιούχος από τις εν λόγω τροποποιήσεις δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό της ίδιας συμμετοχής του. Σε περίπτωση μεταβίβασης παγίων περιουσιακών στοιχείων του έργου που έχουν επιχορηγηθεί θα πρέπει να αντικαθίστανται άμεσα από άλλα τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα δε δικαιολογείται η εκμίσθωση παγίων στοιχείων του έργου.

iv) να μην έχουν χρηματοδοτηθεί παράτυπα από δυο διαφορετικές εθνικές ή κοινοτικές πηγές.

Στις περιπτώσεις μη τήρησης των ανωτέρω επιβάλλεται ολική ή μερική επιστροφή της καταβληθείσας επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

11.9 Στην περίπτωση ΜΜΕ, ο δικαιούχος υποχρεούται εντός ενός έτους από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου του να καλύψει τις θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στη σύμβαση με την ΟΤΔ, τις οποίες οφείλει να διατηρήσει για διάστημα τουλάχιστον ενός (1) έτους. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλεται αναλογική επιστροφή της επιχορήγησης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις

11.10 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων τηρούνται τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) ως προς την προέγκριση δημοπράτησης, προέγκριση σύμβασης και προέγκριση τροποποίησης σύμβασης – ΑΠΕ.

11.11 Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου δύναται να ανακληθεί η απόφαση έγκρισης του έργου και η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ΣΔΕ του ΠΑΑ. Αντίστοιχα, δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης της παραγράφου 10.2 του άρθρου 10 της παρούσας.

11.12 Για επενδύσεις συνολικού κόστους μεγαλύτερου των €50.000 ο δικαιούχος τοποθετεί επεξηγηματική πινακίδα. Στους τόπους εκτέλεσης έργων υποδομής, το συνολικό κόστος των οποίων υπερβαίνει τις €500.000 τοποθετούνται διαφημιστικά πλαίσια. Οδηγίες για το περιεχόμενο και τη μορφή των επεξηγηματικών πινακίδων και των διαφημιστικών πλαισίων θα διατίθενται από την ΟΤΔ.

11.13 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν πλήρη φάκελο του έργου στον οποίο να περιέχονται:

- η αίτηση ενίσχυσης, ο φάκελος υποψηφιότητας, η απόφαση έγκρισης της ΟΤΔ, η σύμβαση με την ΟΤΔ,
- οι εγκεκριμένες μελέτες,
- οι βεβαιώσεις και άδειες νομιμότητας υλοποίησης και λειτουργίας,
- τα έγγραφα που αφορούν στις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης συμβάσεων,
- οι επιμετρήσεις από τον επιβλέποντα μηχανικό του έργου (ή τεχνική υπηρεσία), καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών,
- τα πρωτότυπα εξοφληθέντα δικαιολογητικά έγγραφα των δαπανών, τα οποία φέρουν υποχρεωτικά την ειδική σφραγίδα της ΟΤΔ,

- τα Αιτήματα Πληρωμής του δικαιούχου και τα Πρακτικά Διοικητικού Ελέγχου της ΟΤΑ (προκαταβολών και δαπανών),
- τα παραστατικά έγγραφα είσπραξης του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης (αθεώρητο τιμολόγιο),
- οτιδήποτε άλλο σχετίζεται με την υλοποίηση του έργου.

11.14 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχονται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε. και να παρέχουν πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία. Τα παραστατικά που αφορούν στις χρηματοδοτούμενες δαπάνες θα πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελική πληρωμή του ΠΑΑ 2007-2013 από τον Οργανισμό Πληρωμών. Επιπλέον, σε περίπτωση παρατυπιών ή παραλείψεων, τα ανωτέρω παραστατικά πρέπει να φυλάσσονται στη διάθεση της Ε.Ε. τουλάχιστον επί 3 έτη μετά από το έτος κατά το οποίο τα ποσά ανακτώνται πλήρως από το δικαιούχο και πιστώνονται στο ΕΓΤΑΑ ή κατά το οποίο καθορίζονται οι οικονομικές επιπτώσεις της μη ανάκτησης βάσει του ΚΑΝ (ΕΚ) 1290/2005.

11.15 Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τηρούν τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και Ε.Γ.Λ.Σ σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Αν δηλαδή υποχρεούνται στη τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας, υποχρεωτικά τηρούν και παρακολουθούν την υλοποίηση του επενδυτικού τους σχεδίου, καθώς και τις επιχορηγήσεις με ιδιαίτερη λογιστική μερίδα στα βιβλία τους, με τις κατάλληλες λογιστικές αποτυπώσεις των στοιχείων εκ των εγγράφων παραστατικών. Σε κάθε άλλη περίπτωση αποτυπώνουν καταχωρώντας τα στοιχεία των εγγράφων παραστατικών με τέτοιο τρόπο, ώστε να προκύπτουν ευχερώς και διακριτά οι δαπάνες και οι αντίστοιχες επιχορηγήσεις που αφορούν το επενδυτικό σχέδιο.

Εσφαλμένα ή και πλαστά λογιστικά στοιχεία ή η απουσία λογιστικών στοιχείων, συνιστούν, κατά περίπτωση, σημαντικές παρατυπίες και επιφέρουν ενδεχομένως δημοσιονομικές διορθώσεις σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

11.16 Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που προμηθεύεται ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι καινούργιος και αμεταχείριστος. Για το σκοπό αυτό μαζί με το παραστατικό αγοράς θα πρέπει να προσκομιστεί σχετική βεβαίωση από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή όπου να αναγράφεται ρητά ο σχετικός

αριθμός παραστατικού, ο τύπος του εξοπλισμού και ο σειριακός αριθμός του μηχανήματος, ή τα στοιχεία αυτά να αναγράφονται στο παραστατικό.

11.17 Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται κατά το αίτημα πληρωμής εκτός των άλλων και το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα, δηλαδή:

- Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμματίου είσπραξης, όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού
- Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.

11.18 Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, η δαπάνη εκπόνησης της σχετικής μελέτης μπορεί να είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν.3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.

11.19 Υπομέτρο L322 "Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών": Η μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης οικισμού ή το σχέδιο αναβάθμισης αυτού, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την υλοποίηση των δράσεων του υπομέτρου θα πρέπει κατ' ελάχιστο να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθορίζονται στο Παράρτημα IV της παρούσας.

Άρθρο 12

Καταβολή ενίσχυσης στο δικαιούχο

12.1 Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων του μέτρου 41 είναι καταρχήν αρμοδιότητα της ΟΤΔ, η οποία πρέπει να συντονίζει το τοπικό πρόγραμμα και τους εμπλεκόμενους φορείς σε όλα τα επίπεδα.

12.2 Η ΟΤΔ διενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε όλα τα αιτήματα πληρωμής δαπανών των δικαιούχων του μέτρου 41 σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 33.1 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006. Ο διοικητικός έλεγχος που διενεργεί η ΟΤΔ περιλαμβάνει την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών, της αληθούς πραγματοποίησης των δαπανών που περιλαμβάνει το αίτημα πληρωμής, την επαλήθευση της ολοκληρωμένης ενέργειας σε σχέση με την ενέργεια για την οποία ζητήθηκε και χορηγήθηκε η ενίσχυση. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της ΟΤΔ, συγκροτείται με απόφαση της ΕΔΠ LEADER επιτροπή με την ονομασία: "Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER".

Αρμοδιότητες της επιτροπής στο πλαίσιο αυτό είναι κυρίως:

- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων πληρωμής δαπανών των δικαιούχων με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά, λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης,
- η επιτόπια επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης του έργου σε κάθε αίτημα πληρωμής δαπανών, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες για κατασκευαστικές εργασίες, προμήθεια και εγκατάσταση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού,
- ο διοικητικός έλεγχος των αιτημάτων προκαταβολών των δικαιούχων,
- η σύνταξη των Πρακτικών Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολών και Δαπανών, στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα του διενεργηθέντος ελέγχου,
- η συμπλήρωση και υποβολή στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ των Δελτίων Παρακολούθησης των έργων.

12.3 Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER αποτελείται τουλάχιστον από τρία (3) στελέχη της υπηρεσιακής δομής της ΟΤΔ, πανεπιστημιακής ή τεχνολογικής εκπαίδευσης. Προκειμένου για πιστοποίηση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, το ένα μέλος της επιτροπής θα πρέπει να έχει ειδικότητα μηχανικού ΠΕ/ΤΕ.

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να αποτελείται και από πρόσωπα που παραχωρούνται στην ΟΤΔ από φορείς όπως υπηρεσιακές μονάδες του Δημοσίου, επιμελητήρια κ.λπ., σε περιπτώσεις που το υπάρχον προσωπικό της Αναπτυξιακής Εταιρείας δεν επαρκεί.

12.4 Η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στους δικαιούχους γίνεται από την ΟΤΔ κατόπιν σχετικού αιτήματος πληρωμής, τμηματικά και ανάλογα με τη φύση του έργου, τον προϋπολογισμό του και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Τα στάδια και ο τρόπος τμηματικής καταβολής της αναλογούσας ενίσχυσης καθορίζονται στα πλαίσια της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και δικαιούχου. Η κατά τα ανωτέρω καταβολή της ενίσχυσης γίνεται εντός προθεσμίας **δύο (2) μηνών** από την υποβολή του σχετικού αιτήματος πληρωμής και εφόσον υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ΟΤΔ. Κατ' εξαίρεση, η ως άνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί, στην περίπτωση που το σχετικό αίτημα του δικαιούχου αποτελεί αντικείμενο δειγματοληπτικού διοικητικού ελέγχου από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ σύμφωνα με την παράγραφο 12.14 κατωτέρω.

12.5 Οι δικαιούχοι δύναται να υποβάλλουν ένα (1) έως πέντε (5) αιτήματα πληρωμής δαπανών, ανάλογα με τη φύση του έργου και τον προϋπολογισμό του. Το τελευταίο αίτημα πληρωμής του

δικαιούχου αφορά δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 20% της αναλογούσας ενίσχυσης και η έγκριση πληρωμής του ισοδυναμεί με αποπληρωμή και παραλαβή του έργου.

12.6 Για τα έργα των υπομέτρων L123, L311, L312, L313 (για τις παρεμβάσεις ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας) είναι δυνατή, κατόπιν σχετικού αιτήματος του δικαιούχου, η χορήγηση προκαταβολής, η οποία δε θα υπερβαίνει:

- Το 50% της Δημόσιας Δαπάνης για έργα για τα οποία η απόφαση ένταξης της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ εκδόθηκε το 2010, με την προϋπόθεση προσκόμισης από το δικαιούχο εγγυητικής επιστολής η οποία αντιστοιχεί στο 110% της προκαταβολής,
- Το 20% της Δημόσιας Δαπάνης για έργα για τα οποία η απόφαση ένταξης της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ εκδόθηκε τα επόμενα έτη, με την προϋπόθεση προσκόμισης από το δικαιούχο εγγυητικής επιστολής η οποία αντιστοιχεί στο 110% της προκαταβολής.

Το αίτημα του δικαιούχου για χορήγηση προκαταβολής δεν περιλαμβάνεται στον αριθμό των αιτημάτων πληρωμής δαπανών της παραγράφου 12.5 ανωτέρω.

Το αίτημα πληρωμής προκαταβολής συνοδεύεται επίσης από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.).

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΟΠΕΚΕΠΕ και επιστρέφεται μετά την έγκριση και εισαγωγή στο ΟΠΣΑΑ από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ του Δελτίου Παρακολούθησης του έργου, με το οποίο το σύνολο της δημόσιας δαπάνης του έργου που έχει εισαχθεί στο ΟΠΣΑΑ ανέρχεται σε ποσό τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής που έχει καταβληθεί στο δικαιούχο και την ολοκλήρωση του Ελέγχου Εποπτείας του φακέλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων της παραγράφου 12.7 κατωτέρω ή σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθεί πιστοποίηση για ποσό Δημόσιας Δαπάνης τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής καταπίπτει η εγγυητική επιστολή.

Η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER προβαίνει σε έλεγχο του αιτήματος προκαταβολής και συντάσσει Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής.

12.7 Ο δικαιούχος, το αργότερο εντός δώδεκα μηνών (12) από την υπογραφή της σύμβασής του με την ΟΤΔ, θα πρέπει να υποβάλλει στην ΟΤΔ αίτημα πληρωμής για επιλέξιμες δαπάνες τουλάχιστον ίσες με το 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Για τα έργα στα οποία η ενίσχυση καταβάλλεται εφάπαξ το σχετικό αίτημα πληρωμής θα πρέπει να υποβάλλεται από το δικαιούχο εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.

Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το ανωτέρω διάστημα ισχύει από την ημερομηνία υπογραφής σύμβασης ανάθεσης μεταξύ δικαιούχου και αναδόχου.

Σε εξαιρετικές και πλήρως τεκμηριωμένες περιπτώσεις, είναι δυνατή η παράταση του ανωτέρω διαστήματος το πολύ για έξι (6) μήνες, μετά από σχετική έγκριση της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Η μη τήρηση των παραπάνω προϋποθέσεων επιφέρει αυτόματα την απένταξη του έργου. Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα να επανέλθει με νέα αίτηση ενίσχυσης μόνο στην περίπτωση παρέλευσης διετίας από την ημερομηνία απένταξης.

12.8 Το πρώτο αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου συνοδεύεται από τις απαιτούμενες νόμιμες άδειες και βεβαιώσεις δημοσίων αρχών που διέπουν, κατά περίπτωση, τη νομιμότητα υλοποίησης και λειτουργίας του συγκεκριμένου έργου (όπως άδεια δόμησης, άδεια λειτουργίας για εκσυγχρονισμούς κ.λπ.), εφόσον αυτές δεν έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο τυχόν αιτήματος προκαταβολής. Για τα έργα που υλοποιούνται με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων το πρώτο αίτημα πληρωμής, εκτός των ανωτέρω, συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα που αφορούν στις διαδικασίες δημοπράτησης και σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Κάθε αίτημα πληρωμής του δικαιούχου, πλην της προκαταβολής, συνοδεύεται κατ' ελάχιστον από τα παρακάτω έγγραφα δικαιολογητικά:

- επιμετρήσεις εργασιών και λογαριασμό υπογεγραμμένες από τον επιβλέποντα μηχανικό ή την τεχνική υπηρεσία, καθώς και αποδεικτικά στοιχεία υλοποίησης άυλων ενεργειών.
- εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών σε πρωτότυπο.
- αντίγραφο του σχετικού λογιστικού βιβλίου από το οποίο προκύπτει η εγγραφή της επιχορήγησης, που έχει ήδη καταβληθεί, καθώς και των παραστατικών δαπανών.

Όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά θα πρέπει να αναφέρονται σε κατάσταση επισυναπτόμενων δικαιολογητικών.

Με το τελευταίο αίτημα του δικαιούχου για τη χορήγηση της αποπληρωμής του έργου υποβάλλονται, εκτός των άλλων, οι απαιτούμενες, κατά περίπτωση, άδειες των αρμόδιων αρχών που εξασφαλίζουν τη νομιμότητα λειτουργίας.

12.9 Το αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου ελέγχεται από την Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER, η οποία προβαίνει στη σύνταξη πρακτικού σύμφωνα με την παράγραφο 12.2 ανωτέρω. Το πρακτικό αυτό λαμβάνει αύξοντα αριθμό και ημερομηνία έκδοσης και τηρείται στο αρχείο του δικαιούχου και της ΟΤΔ.

Παράλληλα, η Επιτροπή πιστοποίησης έργων LEADER σφραγίζει όλα τα ελεγχθέντα και παραδεκτά πρωτότυπα εγγράφων δικαιολογητικών με την ένδειξη: "*ελέγχθηκε και επιχορηγήθηκε από την ΟΤΔ LEADER*" και υπό τη διακριτική της ευχέρεια είτε αναπαράγει σε φωτοτυπίες όλα τα παραπάνω πρωτότυπα και φροντίζει για την επικύρωσή τους από δικηγόρο ή συμβολαιογράφο "*ως ακριβή αντίγραφα εκ του πρωτοτύπου*", είτε αναπαράγει σε φωτοτυπίες τα ανωτέρω σφραγισμένα πρωτότυπα. Τα πρωτότυπα των δικαιολογητικών επιστρέφονται στο δικαιούχο, ενώ στα αρχεία της ΟΤΔ τηρούνται τα ανωτέρω αντίγραφα/φωτοτυπίες.

Στο πρακτικό διοικητικού ελέγχου δαπανών του τελευταίου αιτήματος πληρωμής θα πρέπει εκτός των άλλων να διαπιστώνεται ότι το έργο είναι λειτουργικό και αποδίδει το προγραμματισμένο αποτέλεσμα, βάσει του οποίου αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε με την επιφύλαξη της παραγράφου 11.9 του άρθρου 11 της παρούσας.

12.10 Η πληρωμή δαπανών υπολογίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες και το ποσοστό ενίσχυσης. Το υποβληθέν αίτημα πληρωμής δαπανών του δικαιούχου εξετάζεται και καθορίζονται τα ποσά που είναι επιλέξιμα για ενίσχυση. Εφόσον, μεταξύ του ποσού δημόσιας δαπάνης (x) που αιτείται ο δικαιούχος και του ποσού δημόσιας δαπάνης (y) που κρίνεται επιλέξιμο να του καταβληθεί κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής, υπάρχει διαφορά άνω του 3% του (y), τότε εφαρμόζεται μείωση στο ποσό (y). Το ποσό της μείωσης ισούται με τη διαφορά μεταξύ αιτούμενου και επιλέξιμου ποσού δημόσιας δαπάνης (x – y) και τελικά καταβάλλεται στο δικαιούχο ποσό (z) = y – (x-y).

Η παραπάνω μείωση δεν εφαρμόζεται εφόσον ο δικαιούχος μπορεί να αποδείξει ότι δεν ευθύνεται για την προσθήκη του μη επιλέξιμου ποσού.

Επιπλέον, εφόσον διαπιστωθεί, κατά την εξέταση του αιτήματος πληρωμής δαπανών, ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία, το έργο αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ. Αν έχουν καταβληθεί ποσά, αυτά ανακτώνται σύμφωνα με τη διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως

καταβληθεισών δαπανών. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από την παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος του ΕΓΤΑΑ (Άρθρο 31, παρ. 2 του Καν. (ΕΚ) 1975/2006).

Στη περίπτωση που έχει δοθεί προκαταβολή, το ποσό της προκαταβολής αφαιρείται από την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.

12.11 Μετά τη σύνταξη του Πρακτικού Διοικητικού Ελέγχου Προκαταβολής ή Δαπανών, η ΟΤΔ καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση και χωρίς παρακράτηση ή οικονομική επιβάρυνση, την αναλογούσα δημόσια δαπάνη στο δικαιούχο. Η τράπεζα συνεργασίας πιστώνει το λογαριασμό του δικαιούχου από τον ειδικό λογαριασμό που διατηρεί η ΟΤΔ για τα μέτρα 41 και 421, μετά από σχετική εντολή της ΟΤΔ.

Ο λογαριασμός του δικαιούχου δηλώνεται στη σύμβαση που έχει υπογράψει με την ΟΤΔ.

12.12 Σε όλες τις περιπτώσεις, ο δικαιούχος μετά την είσπραξη του ποσού της επιχορήγησης υποχρεούται να εκδώσει αθεώρητο τιμολόγιο είσπραξης του συγκεκριμένου ποσού και να το διαβιβάσει άμεσα στην ΟΤΔ σύμφωνα με το άρθρο 12, παρ. 3 του ΠΔ 186/1992 – ΚΒΣ. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ ακολουθούνται οι προβλεπόμενες νόμιμες διαδικασίες πληρωμής με την προϋπόθεση ότι στην ΟΤΔ κατατίθενται όλα τα παραστατικά που αποδεικνύουν τη χρήση της επιχορήγησης για το συγκεκριμένο έργο του ΟΤΑ.

12.13 Στην περίπτωση που κατά την υλοποίηση του έργου απαιτηθεί τροποποίηση των εγκεκριμένων από τις αρμόδιες αρχές αδειών, εγκρίσεων και βεβαιώσεων που διέπουν τη νομιμότητα υλοποίησης, αναστέλλεται μέχρι την έκδοσή τους η καταβολή της αναλογούσας ενίσχυσης στο δικαιούχο.

12.14 Για το μέτρο 41 η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ διενεργεί δειγματοληπτικό διοικητικό έλεγχο επί των διοικητικών ελέγχων των αιτημάτων πληρωμής των δικαιούχων που έχει πραγματοποιήσει η ΟΤΔ, σύμφωνα με τις διατάξεις του συστήματος εποπτείας το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 33 του Καν(ΕΚ) 1975/2006 και θα οριστεί με υπουργική απόφαση.

Άρθρο 13

Έλεγχοι

13.1 Για όλα τα μέτρα του τοπικού προγράμματος η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ διενεργεί δειγματοληπτικούς επιτόπιους ελέγχους στις ΟΤΔ και στους δικαιούχους των έργων σύμφωνα με

τα αναφερόμενα στα άρθρα 27 & 28 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, πριν από την πραγματοποίηση της τελευταίας πληρωμής του έργου. Οι ελεγχόμενες δαπάνες αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 4% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε στην Επιτροπή ανά έτος και σε ποσοστό τουλάχιστον 5% της δημόσιας δαπάνης που δηλώθηκε για ολόκληρη την περίοδο προγραμματισμού.

13.2 Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται προκειμένου να επαληθευθεί η ορθή υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, καθώς και η τήρηση κάθε αναληφθείσας υποχρέωσης και δέσμευσης της ΟΤΔ και του δικαιούχου. Ειδικότερα το περιεχόμενο των επιτόπιων ελέγχων καθορίζεται στο άρθρο 28 του Καν (ΕΚ) 1975/2006. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

13.3 Πλην εξαιρετικών περιπτώσεων που καταγράφονται και αιτιολογούνται δεόντως από τις εθνικές αρχές, οι επιτόπιοι έλεγχοι περιλαμβάνουν επίσκεψη στο χώρο του έργου ή, σε περίπτωση άυλης ενέργειας, στον αρμόδιο για την ενέργεια.

13.4 Η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ πραγματοποιεί εκ των υστέρων ελέγχους σε έργα καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης μεταξύ ΟΤΔ και αντίστοιχου δικαιούχου. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 30 του (ΕΚ) 1975/2006 και το ΣΔΕ του ΠΑΑ. Κάθε ημερολογιακό έτος πραγματοποιούνται εκ των υστέρων έλεγχοι που καλύπτουν τουλάχιστον το 1% των επιλέξιμων δαπανών των έργων, που είχαν τελική πληρωμή το αμέσως προηγούμενο έτος. Οι εκ των υστέρων έλεγχοι στηρίζονται σε ανάλυση των κινδύνων και των οικονομικών επιπτώσεων των διαφόρων έργων, υπομέτρων ή μέτρων. Οι ελεγκτές που πραγματοποιούν τους εκ των υστέρων ελέγχους δεν πρέπει να έχουν εμπλακεί σε ελέγχους πριν από τις πληρωμές για το ίδιο έργο.

13.5 Στις περιπτώσεις που απαιτείται, διενεργούνται από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ συμπληρωματικοί και έκτακτοι έλεγχοι.

13.6 Εκτός των ανωτέρω ελέγχων, διενεργούνται στις ΟΤΔ και τους δικαιούχους των έργων έλεγχοι από την ΕΥΔ του ΠΑΑ, από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και από τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

13.7 Στις περιπτώσεις που από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί αχρεώστητη ή παράνομη καταβολή ποσών ενισχύσεων, τα ποσά αυτά θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ενημερώνονται κατά περίπτωση ο ΟΠΕΚΕΠΕ, η ΕΥΔ του ΠΑΑ και η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ.

Άρθρο 14

Ενημέρωση δικαιούχων σχετικά με τη δημοσιοποίηση δεδομένων τους

Η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ διατηρεί τη δυνατότητα δημοσιοποίησης δεδομένων των δικαιούχων όλων των μέτρων του τοπικού προγράμματος, σύμφωνα με το άρθρο 44^α του Καν. 1290/2005 και τον Καν. 259/2008. Τα εν λόγω δεδομένα ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρμόδιες εθνικές και κοινοτικές αρχές ελέγχου και διερεύνησης για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων των Κοινοτήτων.

Άρθρο 15

Πρόσβαση σε έγγραφα - Προϋποθέσεις

15.1 Κάθε ενδιαφερόμενος (υποψήφιος ή δικαιούχος) μπορεί, ύστερα από γραπτή αίτησή του προς την ΟΤΔ, να λαμβάνει γνώση των εγγράφων που τηρούνται στο αρχείο της ΟΤΔ και έχουν σχέση με τον ίδιο ή τους λοιπούς συνυποψήφιους/συνδικαιούχους (έγγραφα που έχουν υποβάλει οι ίδιοι στην ΟΤΔ ή έγγραφα της ΟΤΔ προς αυτούς).

15.2 Συγκεκριμένα η ΟΤΔ οφείλει να επιτρέπει την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα, εφόσον:

- α) ο ενδιαφερόμενος αιτείται την πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα με γραπτή αίτησή του, η οποία κοινοποιείται και στους τρίτους τους οποίους αφορά,
- β) έχει ειδικό έννομο συμφέρον να λάβει γνώση των ως άνω εγγράφων,
- γ) το έγγραφο δεν αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτων,
- δ) δεν παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις και ιδίως από αυτές του Ν.2472/1997 για την προστασία από επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (π.χ. φυλετική ή εθνική προέλευση, υγεία, ποινικές διώξεις ή καταδίκες κ.λπ.),
- ε) δεν παραβιάζονται δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. σε μελέτες κ.λπ.)

15.3 Η κατά τα ανωτέρω πρόσβαση μπορεί να εξασφαλίζεται, είτε με μελέτη των σχετικών εγγράφων στα γραφεία της ΟΤΔ, είτε με χορήγηση αντιγράφων, τα έξοδα της αναπαραγωγής και αποστολής των οποίων βαρύνουν τον ενδιαφερόμενο.

15.4 Η προθεσμία για τη χορήγηση των ως άνω εγγράφων από την ΟΤΔ ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου είναι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από την υποβολή της γραπτής αίτησης.

Σε περίπτωση που η εν λόγω αίτηση κατατέθηκε για την παροχή εγγράφων προκειμένου ο αιτών να ασκήσει στη συνέχεια προβλεπόμενη ένσταση, η τυχόν προθεσμία άσκησης αυτής αρχίζει μετά την κατά τα ανωτέρω απάντηση της ΟΤΔ.

Άρθρο 16

Διεκπεραίωση καταγγελιών – αναφορών

16.1 Σε περίπτωση υποβολής καταγγελίας, αναφοράς, αίτησης οποιουδήποτε ενδιαφερομένου προς την ΕΥΕ ΠΑΑ Διαφοροποίηση που σχετίζονται με την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ή/και την διαδικασία επιλογής της παρούσας πρόσκλησης ενδιαφέροντος, η τελευταία απευθύνει στην Ομάδα ερώτημα – αίτημα για την παροχή στοιχείων και απόψεων επί αυτών.

16.2 Η ΟΤΔ οφείλει να απαντά στην ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ πλήρως, με αποστολή όλων των σχετικών εγγράφων, επί όλων των αιτιάσεων της σχετικής καταγγελίας-αναφοράς εντός αποκλειστικής προθεσμίας **30 ημερών** από την παραλαβή του ως άνω ερωτήματος της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Η ως άνω απάντηση της ΟΤΔ δεν πρέπει να αποτελεί απλή διαβίβαση στοιχείων αλλά πρέπει να περιέχει τις απόψεις της πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένες επί όλων των ισχυρισμών – αιτιάσεων της καταγγελίας-αναφοράς του ενδιαφερομένου.

16.3 Με το ως άνω ερώτημα-αίτημα της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ προς την ΟΤΔ, αναστέλλεται υποχρεωτικά κάθε εκκρεμής διαδικασία (αξιολόγησης, διαγωνισμού, υπογραφής σύμβασης, πληρωμής κ.λπ.) που διενεργείται από την ΟΤΔ ή από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ και σχετίζεται με τη συγκεκριμένη καταγγελία. Οι εν λόγω διαδικασίες διενεργούνται και ολοκληρώνονται μετά το πόρισμα της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ και τη σχετική απάντηση στον πολίτη κι εφόσον δεν προκύψουν ουσιώδεις πλημμέλειες της ΟΤΔ και η καταγγελία δεν κριθεί βάσιμη ή εφόσον, μετά τη διαπίστωση πλημμελειών η ΟΤΔ συμμορφωθεί. Κατ' εξαίρεση η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ μπορεί, σε ειδικά αιτιολογημένες περιπτώσεις, να αποφασίσει τη μη αναστολή των σχετικών διαδικασιών. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία της παραγράφου (2) για την απάντηση της ΟΤΔ είναι **δέκα (10) ημέρες**.

16.4 Κατόπιν της απάντησης της ΟΤΔ και της συγκέντρωσης όλων των απαιτούμενων στοιχείων, η ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, αφού τα εξετάσει, συντάσσει σχετικό πόρισμα σε σχέση με όσα αναφέρονται στην καταγγελία – αναφορά και το κοινοποιεί στον καταγγέλλοντα και στην ΟΤΔ. Σε περίπτωση που από την εξέταση της υπόθεσης προκύψουν πλημμέλειες της ΟΤΔ, αυτή υποχρεούται να συμμορφωθεί μέσα σε προθεσμία **είκοσι (20) ημερών** με ταυτόχρονη έγγραφη ενημέρωση της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ, η σχετική

καταγγελία-αναφορά θα αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, σύμφωνα με τα άρθρα 20.15, 21 και 25, της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010) με όλες τις νόμιμες συνέπειες.

Άρθρο 17

Επιβολή κυρώσεων στην ΟΤΔ κατά την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος

17.1 Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος θα επιβληθούν κυρώσεις στην ΟΤΔ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και χρονικών ορίων που ορίζονται στο άρθρο 17 παρ.3, στο άρθρο 18, παρ. 13 και 16, στο άρθρο 21 παρ. 4, στο άρθρο 22 παρ. 3, στο άρθρο 24 παρ. 4 και στο άρθρο 26 παρ. 2, 3 και 4 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ΕΥΡΩ για κάθε ημέρα καθυστέρησης.
- Στην περίπτωση ουσιωδών πλημμελειών που θεραπεύονται μόνο με επανάληψη της διαδικασίας και οι οποίες οφείλονται σε υπαιτιότητα/συνυπαιτιότητα της ΟΤΔ, αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης (όπως μη τήρηση των οδηγιών και υποδειγμάτων της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, μη ορθή δημοσίευση, δημοσίευση χωρίς την προηγούμενη έγκριση της ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ, σύνθεση επιτροπών αξιολόγησης και ενστάσεων που δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις που τίθενται, μη ενημέρωση των ενδιαφερομένων για το δικαίωμα υποβολής ενστάσεων, μη τήρηση των προθεσμιών για την υποβολή ενδιαφέροντος από δυνητικούς δικαιούχους και υποβολής ενστάσεων από υποψήφιους), επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 1% επί του προκηρυσσόμενου ποσού και μέχρι €10.000.
- Στην περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης σε βάρος δικαιούχου του μέτρου 41 ως αποτέλεσμα ελέγχων της παραγράφου 1 του άρθρου 24 της με αρ. 401/2010 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), επιβάλλεται πρόστιμο στην ΟΤΔ ύψους 10% επί του ποσού της δημοσιονομικής διόρθωσης. Η κύρωση αυτή δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που κοινοποιούνται στην Υπηρεσία προβλήματα και παρατυπίες, που διαπιστώνονται από την ΟΤΔ ύστερα από δικό της έλεγχο και αφορούν αποδεδειγμένα ενέργειες του δικαιούχου μετά την καταβολή της ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΟΤΔ ενημερώνει εγγράφως την Υπηρεσία πριν την ημερομηνία διενέργειας του σχετικού ελέγχου της.

- Σε περίπτωση λήψης από την ΟΤΔ (όργανα της εταιρείας ή/και Επιτροπές ή/και μέλη αυτών ή/και στελέχη της εταιρείας) οποιασδήποτε φύσης ανταλλάγματος (αμοιβής κλπ.) από υποψήφιους ή τους δικαιούχους για την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεών τους ή για την καταβολή ενίσχυσης σε αυτούς, καταγγέλλεται η σύμβαση μεταξύ ΟΤΔ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και καταπίπτει η εγγυητική καλής εκτέλεσης του άρθρου 14 της παρούσας.

Σε περίπτωση που συντρέχουν περισσότερες της μίας εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, τα πρόστιμα επιβάλλονται σωρευτικά στην ΟΤΔ για κάθε μία από αυτές.

17.2 Εκτός των ανωτέρω, σε τακτά χρονικά διαστήματα, που κατ' ελάχιστον ανέρχονται σε ένα έτος, επανεξετάζεται από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ το ποσό δημόσιας δαπάνης του μέτρου 431 του τοπικού προγράμματος, το οποίο δύναται να μειωθεί στην περίπτωση διαπίστωσης αδικαιολόγητων καθυστερήσεων στην πορεία υλοποίησής του και στην απορρόφηση των πιστώσεων και μη συμμόρφωσης της ΟΤΔ σε σχετικές συστάσεις που διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους από την ΕΥΔ LEADER του ΠΑΑ προς την ΟΤΔ.

Εγκρίνεται με την με αρ. 2/2-08-2010 απόφαση του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων της Ομάδας (ΕΔΠ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

I. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Το ενημερωτικό υλικό σχετικά με τις προκηρυσσόμενες δράσεις περιλαμβάνει για κάθε μία από αυτές:

- Τον κωδικό και τον τίτλο της δράσης.
- Την αναλυτική περιγραφή της δράσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα.
- Τη μορφή των δικαιούχων.
- Τα ποσοστά ενίσχυσης και τις πηγές χρηματοδότησης.
- Την περιοχή εφαρμογής της δράσης.
- Τις επιλέξιμες δαπάνες.

II. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

III. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

IV. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

V. ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (και σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

VI. η με αρ. 401/2010 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΦΕΚ 355/Β/30.3.2010), η με αρ. 2974/710/8-4-2009 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης (νυν Πολιτισμού & Τουρισμού) και η με αρ. 722/3427/9-6-2010 τροποποίηση αυτής. (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

VII. Το εγκεκριμένο τοπικό πρόγραμμα της ΟΤΔ (σε ηλεκτρονική μορφή - CD)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Δράση L123α: «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης ενισχύεται η στήριξη επιχειρήσεων μεταποίησης / εμπορίας προϊόντων που καλύπτονται από το Παράρτημα 1 της Συνθήκης (εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων), καθώς και των προϊόντων της δασοκομίας, κατά την έννοια του άρθρου 28 του ΚΑΝ (ΕΚ) 1698/2005.

Η δράση αφορά πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, που πληρούν, ανάλογα με τον τομέα της επένδυσης, τις ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή, την καλή διαβίωση των ζώων και την εργασιακή ασφάλεια.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η μεταποίηση – τυποποίηση των τοπικών αγροτικών προϊόντων ποιότητας,
- η ενίσχυση της μεταποίησης των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας,
- η ενίσχυση επιχειρήσεων τυποποίησης προϊόντων σε ατομικές συσκευασίες,
- η λειτουργία των επιχειρήσεων του κλάδου και η προσαρμογή της παραγωγής τους στα διεθνή πρότυπα ποιότητας.

Ειδικό βάρος θα δοθεί στα επενδυτικά σχέδια που ικανοποιούν τους περιορισμούς επιλεξιμότητας και αφορούν ιδρύσεις μεταποιητικών μονάδων επεξεργασίας / τυποποίησης αγροτικών προϊόντων βιολογικής παραγωγής, τη συσχέτιση της μεταποιητικής μονάδας με τον τόπο παραγωγής της πρώτης ύλης, τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων για δαπάνες που έχουν σχέση με την τήρηση των βασικών προδιαγραφών υγιεινής και περιβαλλοντικών όρων και τη χρήση υλικών συσκευασίας σε καινοτόμες μορφές (π.χ. πήλινες - οικολογικές συσκευασίες, ατομικές συσκευασίες κλπ),

Ενδεικτικά, μέσω της δράσης μπορούν να ενισχυθούν:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μεταποιητικών επιχειρήσεων προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, με παράλληλη ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων οπωροκηπευτικών
- ο εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων αρωματικών φυτών,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός τυροκομείων και παραπροϊόντων γάλακτος
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός τυποποιητηρίων μελιού
- η ίδρυση οινοποιείων από σταφύλια βιολογικής καλλιέργειας ή εκσυγχρονισμός οινοποιείων

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Μορφή δικαιούχων - επιχειρήσεων:

Δικαιούχοι είναι Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις σε πολύ μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής

Η ενίσχυση παρέχεται σε περιπτώσεις όπου, τόσο οι πρώτες ύλες, όσο και το αποτέλεσμα της επεξεργασίας τους αποτελούν προϊόν που καλύπτεται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης.

Δεν παρέχεται στήριξη σε επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό την μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.

Οι κλάδοι πρωτογενούς παραγωγής που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης, αναφέρονται στο **Παράρτημα Α** του παρόντος.

Αποκλείεται η ενίσχυση:

- α) επενδύσεων για τη μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός Ε. Ε.
- β) επενδύσεων παρασκευής και εμπορίας προϊόντων απομίμησης ή υποκατάστασης του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και του μελιού
- γ) επενδύσεων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου
- δ) επενδύσεων που αφορούν γενετικά τροποποιημένα προϊόντα
- ε) επενδύσεων οι οποίες έχουν ενισχυθεί ή προβλέπεται η ενίσχυσή τους στα πλαίσια των ΚΟΑ.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις είναι περιορισμένου ύψους και ειδικότερα, συνολικού κόστους μέχρι **500.000€** με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.800.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	900.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	720.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	180.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	900.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης. Η παρέμβαση θα αφορά κυρίως στους Δήμους Μοιρών και Τυμπακίου για την παραγωγή κηπευτικών, Κόφινα και Αστερουσίων για την παραγωγή γαλακτοκομικών προϊόντων, «Ν.Καζαντζάκης» και Καστελλίου για παραγωγή οίνου και «Ν.Καζαντζάκης» και Αρκαλοχωρίου για επιτραπέζιο σταφύλι.

α) Επιλέξιμες δαπάνες:

1. διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
2. κατασκευή ή βελτίωση ακινήτων.
3. προμήθεια και εγκατάσταση νέου μηχανολογικού εξοπλισμού συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού πληροφορικής και του εξοπλισμού των εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη

λειτουργία της μονάδας.

4. εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής επένδυσης.
5. αγορά καινούργιων οχημάτων - ισοθερμικών βυτίων, αναγκαίων για τη μεταφορά του γάλακτος προς το χώρο τυποποίησης - μεταποίησης, καθώς και αγορά καινούργιων οχημάτων ψυγείων μόνο για τα νησιά του Αιγαίου.
6. γενικά έξοδα, όπως αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, λοιπές δαπάνες έκδοσης άδειας δόμησης, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας, δαπάνες για τη δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, απόκτηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, επισήμανση) και άδειες πέραν των παραπάνω δαπανών και μέχρι ορίου 10% του συνόλου του προϋπολογισμού.
7. δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για την εκπαίδευση του προσωπικού), καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών.
8. αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, επίπλων γραφείου και εξοπλισμού για σύνδεση με ευρυζωνικές υποδομές διαδικτύου, δικτύων ενδοεπικοινωνίας και ηλεκτρονικών υπολογιστών και συστημάτων ασφαλείας των εγκαταστάσεων.
9. κατασκευή κατοικίας φύλαξης των εγκαταστάσεων μέχρι του ποσού των €50.000.
10. Η άδεια ανέγερσης των κτιρίων, οι αμοιβές των μηχανικών και αρχιτεκτόνων για τις μελέτες, καθώς και οι εδαφοτεχνικές μελέτες είναι επιλέξιμες και δύνανται να ενισχύονται.

β) Μη επιλέξιμες δαπάνες:

1. Αγορά οικοπέδου.
2. Αγορά ή απόκτηση κτιριακών εγκαταστάσεων, ανεξάρτητα αν πρόκειται για παλιές ή καινούργιες και την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
3. Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου της επένδυσης.
5. Εξοπλισμό αναψυχής (τηλεοράσεις, video, κ.λπ.).
6. Αγορά οχημάτων εν γένει εκτός των ειδικών και αναγκαίων όπως αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.
7. Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (αριθμομηχανές, φωτοτυπικά, έπιπλα κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στο σημείο 8 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
8. Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
9. Μη φυσικές επενδύσεις συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών επιβαρύνσεων κάθε είδους σε βάρος των δικαιούχων.
10. Εκπαίδευση προσωπικού εκτός των αναφερομένων στο σημείο 7 της παραγράφου (α) ανωτέρω.
11. Η ασφάλιση του μηχανολογικού εξοπλισμού.
12. Αποζημιώσεις που πληρώνονται από τους δικαιούχους σε τρίτους για απαλλοτριώσεις, εκκρεμότητες κ.λπ.

13. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
14. Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
15. Αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων και εξοπλισμού.
16. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης.
17. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας πέραν των απολύτως αναγκαίων για την εξυπηρέτηση της μονάδας.
18. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από το δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός αν αυτό προσλαμβάνεται ειδικά για να εργαστεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή της.
19. Γενικά έξοδα άνω του 10% επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.
20. Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από τις ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
21. Δαπάνες που αφορούν την απλή αντικατάσταση.
22. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.

Δράση L311-1: «Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μικρής δυναμικότητας υποδομών διανυκτέρευσης»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση **πολύ μικρών επιχειρήσεων** σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, που υλοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση, όπως περιγράφεται παρακάτω και διαφοροποιούν τις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσής τους, με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δε σχετίζονται με τη γεωργία (αγροτικός τουρισμός κ.λπ.).

Στη δράση δεν περιλαμβάνονται ενέργειες που καλύπτονται στο πλαίσιο του μέτρου 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και του υπομέτρου L123 του Τοπικού Προγράμματος LEADER. Οι επενδύσεις υλοποιούνται υποχρεωτικά με βάση τους όρους και της προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2974/710/8-4-2009 (ΦΕΚ 670/Β/10-4-2009) των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 722/3427/9-6-2010 απόφαση.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται η δημιουργία ή επέκταση ολοκληρωμένων υποδομών διανυκτέρευσης μικρής δυναμικότητας από αγρότες, σε περιοχές με εμφανή έλλειψη υποδομών διανυκτέρευσης και με δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να διαθέτουν γεωργικές εκμεταλλεύσεις ή υποδομές από τις οποίες οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τη ζωή στην ύπαιθρο και να συμμετέχουν στην καθημερινή παραγωγική διαδικασία.

Τα επενδυτικά σχέδια της δράσης θα πρέπει να λειτουργούν σε συνέργεια με άλλες δραστηριότητες που λειτουργούν ή μπορούν να λειτουργήσουν στην περιοχή όπως θρησκευτικός, περιπατητικός, θαλάσσιος τουρισμός κλπ, έτσι ώστε να διευρύνονται οι επιλογές των επισκεπτών και να δημιουργείται ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα εναλλακτικού τουρισμού ποιότητας.

Η κατασκευή των μονάδων αυτών θα βασίζεται σε παραδοσιακά υλικά (ξύλο, πέτρα, κεραμίδι κλπ) και θα σέβεται την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής εφαρμογής της επένδυσης και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος, ενώ θα πρέπει να προβλέπονται **διευκολύνσεις για ΑΜΕΑ** (πρόσβαση, διαμονή κλπ). Επίσης, οι μονάδες θα πρέπει να προωθούν μέσα από τη λειτουργία τους τα τοπικά προϊόντα και την παραδοσιακή κρητική διατροφή.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται:

- σε περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό ή δομημένο περιβάλλον
- σε περιοχές που αναπτύσσονται δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού (ορειβασία, περιήγηση, οινοτουρισμός, ανεμοπτερισμός κλπ)
- σε περιοχές που παρουσιάζουν επισκεψιμότητα

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν. **Σημειώνεται ότι οι παρεμβάσεις εκσυγχρονισμού των υποδομών διανυκτέρευσης, δύναται να αφορούν είτε ποιοτική αναβάθμιση, είτε και αύξηση της δυναμικότητας.**

Μορφή δικαιούχων:

Μέλη του αγροτικού νοικοκυριού και ειδικότερα φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση ή αποτελούν συμβοηθούντα μέλη του

αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης (σύζυγοι ή τέκνα) κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **600.000€** (και έως 40 κλίνες) με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	900.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	450.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	360.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	90.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	450.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών και τα Δ.Δ. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κόζαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου και τα Δ.Δ. Βουτών, Σταυρακίων και Δαφνών του Δήμου Ηρακλείου.

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.
5. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
7. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

Δράση L311-5:

«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικών μονάδων»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση **πολύ μικρών επιχειρήσεων** σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, που υλοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση, όπως περιγράφεται παρακάτω και διαφοροποιούν τις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσής τους, με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δε σχετίζονται με τη γεωργία (βιοτεχνία κ.λπ.).

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μικρών επιχειρήσεων ειδών λαϊκής τέχνης,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων που αξιοποιούν τοπικούς φυσικούς πόρους και το προϊόν τους χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη σε άλλες βιοτεχνικές επιχειρήσεις ή στις κατασκευές (π.χ. παραγωγή πυλού για τα αγγειοπλαστεία, επεξεργασία πέτρας και μαρμάρου, κάρβουνο, ασβέστης κλπ)
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων προϊόντων ξύλου και μετάλλου

Ειδικό βάρος θα δοθεί στη δημιουργία οργανωμένων χώρων παραγωγής και στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας.

Βαρύτητα θα δοθεί στη δημιουργία επιχειρήσεων από νέους αγρότες.

Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, καλαθοπλεκτικής, υφαντικής, μαχαιροποιίας, παραδοσιακών στολών, ξυλογλυπτικής, γλυπτικής, μουσικών οργάνων, αργυροχρυσοχοΐας, εκκλησιαστικού και παραδοσιακού επίπλου, επεξεργασίας μετάλλου, πέτρας και μαρμάρου, δερματίνων ειδών, ξυλουργεία κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και **η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Μέλη του αγροτικού νοικοκυριού και ειδικότερα φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση ή αποτελούν συμβοηθούντα μέλη του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσης (σύζυγοι ή τέκνα) κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	300.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	150.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	120.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	30.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	150.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοξαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Δράση L311-7:
«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α΄ μεταποίηση»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση **πολύ μικρών επιχειρήσεων** σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/EK της Επιτροπής και τον Καν (ΕΚ) 800/2008, που υλοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση, όπως περιγράφεται παρακάτω και διαφοροποιούν τις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσής τους, με την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων που δε σχετίζονται με τη γεωργία (βιοτεχνία κ.λπ.).

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μικρών αρτοποιείων, από αγρότες σε απομακρυσμένες περιοχές, που υπάρχει έλλειψη, για την κάλυψη των αναγκών του τοπικού πληθυσμού,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων από αγρότες που αξιοποιούν τη δική τους πρωτογενή παραγωγή αλλά και της περιοχής (γάλα, σταφύλια, οπωροκηπευτικά, σταφίδα κλπ), μετά την πρώτη μεταποίηση (όπως ξινόχοντρος, που αξιοποιείται το γάλα και το σιτάρι).

Ειδικό βάρος θα δοθεί στη δημιουργία οργανωμένων χώρων παραγωγής και στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας, καθώς και στην τυποποίηση των προϊόντων σε μικρές ατομικές συσκευασίες, για τη προώθησή τους στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες.

Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια παραγωγής πετιμεζιού, αρτοσκευασμάτων, ειδών ζαχαροπλαστικής, ξινόχοντρου μουσταλευριάς, ζυμαρικών κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Μέλη του αγροτικού νοικοκυριού και ειδικότερα φυσικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα σε γεωργική εκμετάλλευση κατά κύρια ή μερική απασχόληση ή αποτελούν συμβοηθούντα μέλη του αρχηγού της γεωργικής εκμετάλλευσής (σύζυγοι ή τέκνα) κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Εξαιρούνται οι γεωργικοί εργάτες.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	300.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	150.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	120.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	30.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	150.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοζαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Δράση L312-1:
«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί βιοτεχνικών μονάδων»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και τα υπομέτρα L123 & L313 του τοπικού προγράμματος LEADER.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων ειδών λαϊκής τέχνης,
- η δημιουργία επισκέψιμου χώρου σε υφιστάμενες επιχειρήσεις λαϊκής τέχνης, ώστε να μπορούν να ενταχθούν σε τουριστικές διαδρομές
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων που αξιοποιούν τοπικούς φυσικούς πόρους και το προϊόν τους χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη σε άλλες βιοτεχνικές επιχειρήσεις ή στις κατασκευές (π.χ. παραγωγή πυλού για τα αγγειοπλαστεία, επεξεργασία πέτρας και μαρμάρου, κάρβουνο, ασβέστης κλπ)
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων προϊόντων ξύλου και μετάλλου

Για τους επισκέψιμους χώρους σε επιχειρήσεις ειδών λαϊκής τέχνης, προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται σε κομβικά σημεία της περιοχής ή σε χώρους που παρουσιάζουν επισκεψιμότητα.

Ειδικό βάρος θα δοθεί στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας για το σχεδιασμό και την παραγωγή προϊόντων, καθώς και στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη λειτουργία των επιχειρήσεων.

Βαρύτητα θα δοθεί σε επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, όπως γυναικείοι συνεταιρισμοί που παράγουν είδη λαϊκής τέχνης, άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και σε νέους.

Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, καλαθοπλεκτικής, υφαντικής, μαχαιροποιίας, παραδοσιακών στολών, ξυλογλυπτικής, γλυπτικής, μουσικών οργάνων, αργυροχρυσοχοΐας, εκκλησιαστικού και παραδοσιακού επίπλου, επεξεργασίας μετάλλου, πέτρας και μαρμάρου, δερματίνων ειδών, ξυλουργεία κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311 που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον ΚΑΝ. 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.400.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	700.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	560.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	140.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	700.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοξαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Δράση L312-3:
«Ιδρύσεις, επεκτάσεις, εκσυγχρονισμοί επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση πολύ μικρών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008, εκτός αυτών που ενισχύονται από το μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ και τα υπομέτρα L123 & L313 του τοπικού προγράμματος LEADER.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παραγωγής αρτοσκευασμάτων, γνωστών κρητικών ειδών, όπως το παξιμάδι, καλιτσούνια, ξεροτήγανα, γαμοκούλουρα, που θα διατίθενται συσκευασμένα σε καταστήματα λιανικής πώλησης,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μικρών αρτοποιειών, σε απομακρυσμένες περιοχές, που υπάρχει έλλειψη, για την κάλυψη των αναγκών του τοπικού πληθυσμού,
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων που αξιοποιούν την πρωτογενή παραγωγή της περιοχής (γάλα, σταφύλια, οπωροκηπευτικά, σταφίδα κλπ), μετά την πρώτη μεταποίηση (όπως ξινόχοντρος, που αξιοποιείται το γάλα και το σιτάρι).

Ειδικό βάρος θα δοθεί στη δημιουργία οργανωμένων χώρων παραγωγής και στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας και τη χρήση των ΑΠΕ στη λειτουργία τους, καθώς και στην τυποποίηση των προϊόντων σε μικρές ατομικές συσκευασίες, για τη προώθησή τους στις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες. Βαρύτητα θα δοθεί στη δημιουργία επιχειρήσεων από ομάδες γυναικών. Ενδεικτικές επιχειρήσεις, οι οποίες μπορούν να ενισχυθούν μέσω της δράσης είναι: εργαστήρια παραγωγής πετιμεζιού, αρτοσκευασμάτων, ειδών ζαχαροπλαστικής, ξινόχοντρου μουσταλευριάς, ζυμαρικών κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311, που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι 300.000€, με ποσοστό ενίσχυσης 50%. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	800.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	400.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	320.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	80.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	400.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κόξαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Επιλέξιμες δαπάνες δράσεων L311-5, L311-7, L312-1 και L312-3 :

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.
5. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
7. Δαπάνες αγοράς ειδικών επαγγελματικών μέσων μεταφοράς προϊόντων και πρώτων υλών εντός της επιχείρησης (π.χ. ανυψωτικά μηχανήματα κ.λπ.), στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος της επένδυσης.
8. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

Δράση L312-5:
«Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων»

Περιγραφή δράσης:

Εντός της περιοχής παρέμβασης από την ΚΠ LEADER+ έχουν συσταθεί τρία (3) cluster - δίκτυα ομοειδών επιχειρήσεων και από την ΚΠ EQUAL ένα παγκρήτιο cluster κοινωνικών επιχειρήσεων (γυναικείων συνεταιρισμών):

1. Δίκτυο αγροτουρισμού

Το δίκτυο έχει τη μορφή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας με έδρα τις Αρχάνες Ηρακλείου. Συμμετέχουν δέκα επτά (17) αγροτουριστικές μονάδες του νομού Ηρακλείου. Έχει προμηθευτεί πλήρη εξοπλισμό γραφείου, έχει εκπονήσει μελέτη για αγροτουριστικές διαδρομές, συμμετέχει σε εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού, έχει εκδώσει έντυπο υλικό προβολής και προώθησης και έχει κατασκευάσει ιστοσελίδα προβολής του δικτύου και των μελών του.

2. Δίκτυο οινοποιών νομού Ηρακλείου

Το δίκτυο έχει τη μορφή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, με έδρα τα Αγίες Παρασκευές Δήμου Ν. Καζαντζάκη, συμμετέχουν είκοσι δύο (22) οινοποιεία, τα περισσότερα από τα οποία διαθέτουν επισκέψιμους χώρους. Το δίκτυο έχει προμηθευτεί πλήρη εξοπλισμό γραφείου, έχει ολοκληρώσει τη μελέτη χάραξης οκτώ οινοτουριστικών διαδρομών (δρόμοι του Κρασιού ν. Ηρακλείου), έχει εκδώσει έντυπο υλικό προβολής των «δρόμων του κρασιού» και διαθέτει ιστοσελίδα, έχει αναπτύξει έντονη δραστηριότητα βελτίωσης της ποιότητας και προώθησης του κρασιού στο ν. Ηρακλείου και ευρύτερα στη Κρήτη και στο νησιωτικό χώρο της Ελλάδας. Συμμετέχει σε εκθέσεις εσωτερικού και εξωτερικού και έχει εκδώσει έντυπο υλικό προβολής και προώθησης των επιχειρήσεων – μελών του.

3. Δίκτυο αγγειοπλαστών

Το δίκτυο έχει τη μορφή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, με έδρα το Θραψανό. Συμμετέχουν επτά (7) παραδοσιακά εργαστήρια αγγειοπλαστικής. Έχει προμηθευτεί πλήρη εξοπλισμό γραφείου, έχει εκδώσει έντυπο υλικό προβολής και έχει δημιουργήσει σύστημα ηλεκτρονικών πωλήσεων.

4. Δίκτυο Κοινωνικών Επιχειρήσεων Κρήτης

Το δίκτυο έχει τη μορφή Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρίας, με έδρα τις Βούτες Ηρακλείου (ΙΤΕ). Έχει δεκαπέντε (15) μέλη, 10 γυναικείους συνεταιρισμούς και πέντε παραγωγικά εργαστήρια ΑΜΕΑ. Έχει ηλεκτρονική σελίδα και αναπτύσσει ηλεκτρονικό σύστημα πωλήσεων και διαθέτει χώρους προώθησης και προβολής των προϊόντων του στην πόλη του Ηρακλείου (στον επιβατικό σταθμό υπεραστικών λεωφορείων στην πόλη του Ηρακλείου).

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- Η διεύρυνση των υφιστάμενων cluster με την ένταξη νέων μελών από ομοειδείς επιχειρήσεις και η δημιουργία ομάδας συνεργαζόμενων με τα cluster επιχειρήσεων (π.χ. το δίκτυο αγγειοπλαστικής θα μπορούσε να έχει ως ομάδα συνεργαζόμενων επιχειρήσεων τα εργαστήρια ειδών λαϊκής τέχνης ή τα συσκευαστήρια αγροτικών προϊόντων για τη χρήση των κεραμικών ως υλικά συσκευασίας)
- Η δημιουργία κοινών εκθετηρίων – πωλητηρίων σε κομβικά σημεία εντός του νομού Ηρακλείου (και εκτός περιοχής παρέμβασης) σε σημεία υψηλής τουριστικής κίνησης,

- Η δημιουργία portal ηλεκτρονικού εμπορίου
- Η προβολή και προώθηση των δικτύων με την έκδοση έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού
- Η οργάνωση εκθέσεων και η συμμετοχή σε εκθέσεις (εσωτερικού και εξωτερικού), καθώς και οργάνωση συστήματος κινητών εκθέσεων σε περιοχές υψηλής τουριστικής κίνησης
- Η επέκταση της σήμανσης των οινοτουριστικών διαδρομών
- Η δημιουργία κοινού συστήματος προμηθειών πρώτων υλών κλπ.

Προτεραιότητα θα δοθεί στην ενίσχυση των προαναφερόμενων δικτύων. Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη δράση αποτελεί η εξασφάλιση από το δικαιούχο της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα του δικτύου, με **πέντε (5) τουλάχιστον επιχειρήσεις**. Από το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν θα πρέπει τουλάχιστον 5 ή τα 2/3 του συνόλου αν αντιστοιχούν σε περισσότερες από 5 επιχειρήσεις, να δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος σε αντικείμενο που σχετίζεται με τομείς και δραστηριότητες που εμπίπτουν στον Άξονα 4. Σε περίπτωση που ο φορέας του δικτύου είναι υπό σύσταση, για την υπογραφή της σχετικής σύμβασης με την ΟΤΑ, εφόσον η πρότασή του επιλεγεί, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η σύσταση διακριτού νομικού προσώπου.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου 311, που δύναται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€ ή 100.000€** εάν στο έργο δεν προβλέπονται ενέργειες για την προμήθεια εξοπλισμού ή την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	200.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	100.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	80.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	20.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	100.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης. Η δράση μπορεί να εφαρμοστεί και στο αστικό κέντρο του Ηρακλείου καθώς και σε κομβικά σημεία εκτός περιοχής παρέμβασης (π.χ. Αρχάνες).

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Ενέργειες ενημέρωσης, εμπύχωσης, υποστήριξης επιχειρήσεων - μελών
2. Κτιριακές εγκαταστάσεις, διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, ηλεκτρομηχανολογικός και λοιπός απαραίτητος εξοπλισμός για την εγκατάσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου.
3. Δημιουργία κοινών εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου των προϊόντων ή των πρώτων υλών, εξοπλισμός εξασφάλισης ποιότητας (π.χ. παγολεκάνες), συστήματα διανομής, αυτοκίνητα μεταφοράς α΄ ύλης κ.λπ.
4. Εκπόνηση μελέτης έρευνας της αγοράς, μελέτης μάρκετινγκ για προώθηση των προϊόντων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων και μέχρι ποσοστού 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
5. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, αξιοποίηση του διαδικτύου, συμμετοχή σε εκθέσεις κ.λπ. του δικτύου και των μελών του.
6. Διοργάνωση διαγωνισμών και βράβευση καλών πρακτικών και πρωτότυπων εφαρμογών.

**Δράση L313-5:
«Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός μικρής δυναμικότητας υποδομές
διανυκτέρευσης»**

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση **πολύ μικρών επιχειρήσεων** σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται η δημιουργία ή επέκταση, ολοκληρωμένων υποδομών για διανυκτέρευση, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη άλλων δραστηριοτήτων.

Αφορά κυρίως στη δημιουργία μονάδων αγροτικού τουρισμού, στις οποίες θα παρέχεται η δυνατότητα στον επισκέπτη να συμμετέχει και σε άλλες δραστηριότητες εκτός από την διαμονή του. Οι δραστηριότητες αυτές θα αποτελούν τμήμα της επένδυσης και θα είναι συνδεδεμένες με άλλες επενδύσεις και μορφές οικονομικής δραστηριότητας στην ίδια περιοχή, προκειμένου να διαμορφώνονται ολοκληρωμένες υπηρεσίες διαμονής-αναψυχής.

Ταυτόχρονα οι επενδυτές θα πρέπει να τεκμηριώνουν τις δραστηριότητες που θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά με τη διαμονή και τον τρόπο αξιοποίησης αυτών. Τέτοια παραδείγματα είναι, η εκμάθηση της κρητικής κουζίνας, ο αθλητικός τουρισμός, η ενασχόληση με αγροτικές εργασίες, κλπ.

Η κατασκευή των μονάδων αυτών θα βασίζεται σε παραδοσιακά υλικά (ξύλο, πέτρα, κεραμίδι κλπ) και θα σέβεται την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της περιοχής εφαρμογής της επένδυσης και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος, ενώ θα πρέπει να προβλέπονται διευκολύνσεις για ΑΜΕΑ (πρόσβαση, διαμονή κλπ). Επίσης, οι μονάδες θα πρέπει να προωθούν μέσα από τη λειτουργία τους τα τοπικά προϊόντα και την παραδοσιακή κρητική διατροφή.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που βρίσκονται:

- σε περιοχές με ιδιαίτερο φυσικό ή δομημένο περιβάλλον
- σε περιοχές που αναπτύσσονται δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού (ορειβασία, περιήγηση, οινοτουρισμός, ανεμοπτερισμός κλπ)
- σε περιοχές που παρουσιάζουν επισκεψιμότητα

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι επενδύσεις της δράσης υλοποιούνται υποχρεωτικά με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις ΚΥΑ 2974/710/8-4-2009 (ΦΕΚ 670/Β/10-4-2009) των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 722/3427/9-6-2010 απόφαση. Επιπλέον οι παρεμβάσεις της δράσης πρέπει να είναι σύμφωνες με τους όρους και περιορισμούς του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ).

Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των υποδομών διανυκτέρευσης, οι σχετικές παρεμβάσεις θα πρέπει να συνοδεύονται υποχρεωτικά με αύξηση της δυναμικότητας τους (στο όριο των 40 κλινών), με προσθήκη καθ' ύψος ή /και κατ' επέκταση.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **600.000€** (έως 40 κλίνες), με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	1.600.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	800.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	640.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	160.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	800.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, και τα Δ.Δ. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοζαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου και τα Δ.Δ. Βουτών, Σταυρακίων και Δαφνών του Δήμου Ηρακλείου.

Δράση L313-8:

«Ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. γραφεία αγροτικού τουρισμού, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας)»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται η ενίσχυση **πολύ μικρών επιχειρήσεων** σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον Καν. (ΕΚ) 800/2008.

Μέσα από τη δράση επιδιώκεται:

- η δημιουργία ή ο **εκσυγχρονισμός - επέκταση** των υφιστάμενων γραφείων εναλλακτικού τουρισμού, με σκοπό την οργάνωση – προβολή και προώθηση του αγροτικού – εναλλακτικού τουρισμού και τη δημιουργία **νέων** τουριστικών προϊόντων
- η δημιουργία ή ο εκσυγχρονισμός μονάδων εναλλακτικού τουρισμού, όπως ιπποτουρισμός, πίστες αναρρίχησης, ανεμοπτερισμός κλπ.
- η δημιουργία επισκέψιμων χώρων γευσιγνωσίας αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι, ρακή κλπ) ή χώρων επίδειξης / παρακολούθησης της κατασκευής ειδών λαϊκής τέχνης (κεραμικής, αιογραφίας, ψηφιδωτού, κοσμήματος, μουσικών οργάνων κλπ).

Προτεραιότητα θα δοθεί σε επενδυτικά σχέδια που θα αποσκοπούν:

- στην εξασφάλιση επισκεψιμότητας και εκτός της τουριστικής περιόδου, με τη δημιουργία ελκυστικών και πρωτότυπων τουριστικών προϊόντων (π.χ. διαδρομές για παιδιά με στόχο την περιβαλλοντική τους ευαισθητοποίηση)
- στην προβολή και προώθηση τουριστικών δραστηριοτήτων υπαίθρου μέσα από την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού,
- στη δημιουργία επιχειρήσεων με καινοτόμα παροχή υπηρεσιών που θα απευθύνονται σε **ειδικές ομάδες πληθυσμού**, όπως τυφλοί (π.χ. «γνωρίστε τη φύση με την όσφρηση», άτομα με κινητικά προβλήματα, ηλικιωμένους κλπ.

Επίσης, μέσω της δράσης θα ενισχυθεί και η **χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας** για ίδια κατανάλωση στις επιχειρήσεις που θα χρηματοδοτηθούν.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

Φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εκτός των δικαιούχων του υπομέτρου L311, που δύνανται να υλοποιήσουν επενδύσεις πολύ μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/EK και τον ΚΑΝ (ΕΚ) 800/2008.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **50%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 50%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	700.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	350.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	280.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	70.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	350.000

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραγανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοζαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Επιλέξιμες δαπάνες δράσεων L313-5 & L313-8:

1. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών εργασιών, υδραυλικών εργασιών, ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
2. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας της επιχείρησης, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
3. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών, μέχρι την αγοραστική του αξία. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
4. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης.
5. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τα ανωτέρω όπως, αμοιβές μηχανικών και συμβούλων, δαπάνες έκδοσης των απαραίτητων αδειών, όπως οικοδομική άδεια, δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες για την εγκατάσταση ΑΠΕ κ.λπ. Οι ανωτέρω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 12% του συνολικού κόστους της επένδυσης.
6. Δαπάνες προβολής και προώθησης, όπως η έκδοση διαφημιστικών φυλλαδίων, η αξιοποίηση του διαδικτύου και σε ποσοστό μέχρι 5% του συνολικού κόστους.
7. Δαπάνες για την κάλυψη του κόστους μελέτης-εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικών σημάτων, καθώς επίσης και δαπάνες που καταβάλλονται από τους δικαιούχους σε αναγνωρισμένους, από τα αρμόδια εθνικά όργανα, οργανισμούς πιστοποίησης για την αρχική πιστοποίηση των συστημάτων αυτών και σε ποσοστό μέχρι 3% του συνολικού κόστους.

Δράση L321-2:

«Χώροι άσκησης πολιτιστικών, αθλητικών, εκπαιδευτικών, περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων, καθώς και δραστηριοτήτων κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, δημοτικές βιβλιοθήκες, ωδεία κλπ»

Περιγραφή δράσης:

Στη δράση εντάσσονται παρεμβάσεις για τη δημιουργία βασικών υπηρεσιών, που αφορούν είτε ένα χωριό, είτε ομάδα χωριών και τη συναφή υποδομή μικρής κλίμακας.

Μέσω της δράσης επιδιώκεται:

- η οργανωμένη παρέμβαση στην ανάπτυξη οργανωμένων και σύγχρονων δομών φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας,
- ο εκσυγχρονισμός κυρίως βιβλιοθηκών με στόχο την προστασία του υπάρχοντος υλικού, τον εμπλουτισμό των συλλογών τους και τη λειτουργία τους σύμφωνα με τα νέα δεδομένα της σύγχρονης τεχνολογίας (ψηφιοποίηση υλικού, ηλεκτρονική οργάνωση δεδομένων κλπ).
- η δημιουργία οργανωμένων χώρων μόνιμης άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων
- η δημιουργία ωδείων σε περιοχές στις οποίες εμφανίζεται ανυπαρξία υποδομών και παρατηρείται δυναμική από τον τοπικό πληθυσμό στην μουσική εκπαίδευση.

Έμφαση θα δοθεί σε περιοχές στις οποίες εμφανίζεται σημαντικό έλλειμμα σε αυτού του είδους τις υποδομές, ενώ θα επιδιωχθεί και η ανάπτυξη συνεργιών με συναφείς τοπικού χαρακτήρα πρωτοβουλίες από την τοπική κοινότητα στο κομμάτι της μουσικής και καλλιτεχνικής εκπαίδευσης (π.χ. ύπαρξη ομάδων άτυπης εκμάθησης παραδοσιακών χορών και μουσικής σε παιδιά, έντονη δραστηριότητα τοπικών πολιτιστικών συλλόγων κλπ).

Ειδικό βάρος θα δοθεί:

- στον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων βιβλιοθηκών για την προμήθεια σύγχρονου εξοπλισμού ψηφιοποίησης ιστορικών βιβλίων, τον εμπλουτισμό της συλλογής τους και την οργάνωση εκπαιδευτικών δράσεων για τον τοπικό πληθυσμό σε σχέση με την ιστορία της περιοχής, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον της, από το υλικό που υπάρχει σ' αυτές,
- στην ίδρυση ωδείων σε περιοχές με έντονη πολιτιστική δυναμική, καθώς και
- στη δημιουργία μικρών μόνιμων υποδομών άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων, σε υφισταμένα κυρίως κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, για τη μόνιμη δραστηριοποίηση των τοπικών κοινωνιών στο κομμάτι του πολιτισμού.

Από την υλοποίηση της δράσης δεν θα δημιουργούνται έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση. **Η δράση δεν αφορά τα μουσεία.**

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Μορφή δικαιούχων:

ΟΤΑ α' βαθμού, και τα νομικά τους πρόσωπα, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **100%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 100%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	250.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	250.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	200.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	50.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοξαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών, μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν. 3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Δαπάνες κατασκευής κτιριακών εγκαταστάσεων.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες αγοράς καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών.
5. Δαπάνες αγοράς λοιπού εξοπλισμού.
6. Αγορά ειδικών επαγγελματικών οχημάτων στην περίπτωση που η χρήση τους είναι πλήρως αιτιολογημένη από το είδος του έργου.

**Δράση L321-3:
«Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της
τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής
κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών
κλπ»**

Περιγραφή δράσης:

Στη δράση εντάσσονται παρεμβάσεις δραστηριοτήτων πολιτισμού και αναψυχής, που αφορούν είτε ένα χωριό, είτε ομάδα χωριών και τη συναφή υποδομή μικρής κλίμακας.

Μέσω της δράσης επιδιώκεται:

- η ενίσχυση **στοχευμένων** πολιτιστικών εκδηλώσεων, οι οποίες έχουν επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα και σχετίζονται με τα τοπικά προϊόντα, με απειλούμενα είδη (π.χ. γιωργαλίδικο άλογο, είδη άγριας πανίδας και χλωρίδας), με την παράδοση, λαογραφία και ιστορικότητα της περιοχής,
- η ενίσχυση πολιτιστικών φορέων με έντονη και πολυποίκιλη δραστηριότητα, για μικρής κλίμακας υποδομή (προμήθεια εξοπλισμού εκδηλώσεων, μουσικών οργάνων, παραδοσιακών στολών κλπ),
- η οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες

Προτεραιότητα θα δοθεί σε περιοχές:

- στις οποίες πραγματοποιείται ήδη μία γνωστή εκδήλωση, με στόχο την οργάνωσή της σε πιο ολοκληρωμένη βάση, το συνδυασμό της και με άλλες δραστηριότητες της τοπικής ζωής και οικονομίας και την προβολή της για την προσέλευση μεγάλου αριθμού επισκεπτών,
- στις οποίες υπάρχουν υποδομές διανυκτέρευσης αγροτουρισμού ή/και επισκέψιμοι χώροι παραγωγής, διάθεσης και προβολής τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.

Έτσι οι παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν μέσω της δράσης σχετίζονται με:

- την ενίσχυση εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις προβολής τοπικών προϊόντων (τυρί, κρασί, λάδι, κεραμικά κλπ), τοπικοί αθλητικοί αγώνες σε περιοχές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον (αρχαιολογικό, ιστορικό, φυσιολατρικό), θεατρικοί – μουσικοί διαγωνισμοί κλπ. Οι εκδηλώσεις αυτές θα είναι πιλοτικού χαρακτήρα και θα συνδυάζουν την παράδοση, τα τοπικά παραδοσιακά προϊόντα και τη λαογραφία, ενώ θα έχουν διατοπική εμβέλεια.
- τη διοργάνωση διαγωνισμών για βράβευση – προβολή – προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων ή και επαγγελμάτων. Έμφαση θα δοθεί σε παρεμβάσεις που αφορούν σε διαγωνισμούς για βράβευση τοπικών ή κρητικών κρασιών, λαδιού και παραδοσιακής κρητικής κουζίνας. Μέσα από την ενίσχυση των δράσεων αυτών θα επιδιωχθεί και η προώθηση – διαφήμιση των τοπικών αγροτικών προϊόντων και προϊόντων λαϊκής τέχνης, καθώς και η ανάπτυξη εμπορικών και επαγγελματικών σχέσεων.
- τη δημιουργία υλικού τεκμηρίωσης της λαογραφίας των περιοχών αυτών χρησιμοποιώντας τη σύγχρονη τεχνολογία (ψηφιακή καταγραφή).

Από την υλοποίηση της δράσης δεν θα δημιουργούνται έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση.

Μορφή δικαιούχων:

Νομικά πρόσωπα ΟΤΑ και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων δημόσιου χαρακτήρα.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **30.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **75%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 75%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	150.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	112.500
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	90.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	22.500
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	37.500

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης. Με την πραγματοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων ακόμα και στις περιοχές με μαζικό τουρισμό δίνεται η δυνατότητα σύνδεσης με συμπληρωματικές εκδηλώσεις της ενδοχώρας, με σκοπό να δοθεί ευκαιρία επίσκεψης στην ενδοχώρα.

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες σχεδιασμού, παραγωγής και διακίνησης υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κ.α.).
2. Έξοδα δημιουργίας και καταχώρησης διαφημίσεων για την εκδήλωση σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
3. Έξοδα μίσθωσης χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση των εκδηλώσεων.
4. Δαπάνες διαμόρφωσης των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί, περίπτερα προβολής και πληροφόρησης κ.λπ.).
5. Αγορά εξοπλισμού και οπτικοακουστικών μέσων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων (video, οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κ.λπ.).
6. Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφίες κ.λπ.).
7. Έρευνα / Καταγραφή πολιτιστικών, λαογραφικών και ιστορικών στοιχείων κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.
8. Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών, χορευτικών και θεατρικών συγκροτημάτων ή την οργάνωση πολιτιστικών δρώμενων (θέατρο, χορός, φωτογραφία κ.α.), εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 20% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.
9. Δαπάνες για την κατασκευή - αγορά παραδοσιακών στολών και για την κατασκευή -αγορά παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων αυτών.
10. Δαπάνες για μικρής κλίμακας υποδομή ως προς την προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (Η/Υ, fax, έπιπλα γραφείου - βιβλιοθήκες) μόνο από συλλογικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με την προϋπόθεση ότι ο φορέας έχει την έδρα του (με βάση το καταστατικό του) στην περιοχή παρέμβασης του υπομέτρου και σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του συνολικού κόστους της εκδήλωσης.

**Δράση L322-1:
«Βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων»**

Περιγραφή δράσης:

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν έργα για την αναβάθμιση οικισμών με στόχο την προστασία και ανάδειξη του παραδοσιακού και τοπικού οικιστικού περιβάλλοντος του αγροτικού χώρου, καθώς και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Μέσω της δράσης επιδιώκεται:

- η αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και η ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου, σε επιλεγμένα σημεία κατά μήκος διαδρομών, ώστε να αναδειχτούν πόλοι έλξης επισκεπτών, με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην οικονομία και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής,
- η ευαισθητοποίηση των κατοίκων στην ανάδειξη και διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και στο σεβασμό του δομημένου περιβάλλοντος ιδιαίτερα στα νέα κτίσματα,
- η δημιουργία πόλων έλξης επισκεπτών αλλοδαπών και ημεδαπών στην ενδοχώρα.

Προτεραιότητα θα δοθεί:

- Στην ανάπλαση, ανάδειξη συνεκτικών τμημάτων οικισμών με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, οι οποίοι διαθέτουν αξιόλογο συνεκτικό πυρήνα, βρίσκονται σε περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο τουριστικό ενδιαφέρον και προοπτικές ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων
- Στην ανάπλαση γειτονιών – σοκακιών, όπου έχει αναπτυχθεί επαγγελματική δραστηριότητα σχετική με λαϊκή τέχνη, καφενεία και γενικότερα δραστηριότητες που αναδεικνύουν τον τρόπο ζωής των κατοίκων της υπαίθρου, ή που γειτνιάζουν με με πόλους έλξης όπως μουσεία, κέντρα γευσιγνωσίας, μνημεία κλπ. Για παράδειγμα «Η γειτονιά των καφενεύων», όπου μπορούν να γίνουν πλακοστρώσεις του σοκακιού, ανάδειξη των όψεων των καφενεύων, σύνδεσή του με ανάπλαση της γειτονικής πλατείας κλπ.

Για την επιλογή των σχετικών παρεμβάσεων **απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη μελέτης** συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού (ή η ύπαρξη σχεδίου αναβάθμισης αυτού), η οποία θα πρέπει κατ' ελάχιστον να περιλαμβάνει τα στοιχεία που καθορίζονται στο **Παράρτημα Β** του παρόντος.

Οι παρεμβάσεις δεν εφαρμόζονται σε χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς.

Κατά προτεραιότητα θα εντάσσονται οικισμοί στους οποίους έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα **βασικά δίκτυα** (π.χ. ύδρευσης, αποχέτευσης).

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Από την υλοποίηση της δράσης δεν θα δημιουργούνται έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση.

Μορφή δικαιούχων:

Δικαιούχοι της δράσης μπορούν να είναι μόνο ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **1.000.000€** (συνολικά ανά οικισμό), με ποσοστό ενίσχυσης **100%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 100%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	600.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	600.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	480.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	120.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ.. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοζαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

Η δράση έχει ενδιαφέρον για τους οικισμούς της ενδοχώρας που παρουσιάζουν ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και βρίσκονται σε κομβικά σημεία με εύκολη πρόσβαση.

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών, μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν. 3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Δαπάνες κατασκευής.
3. Δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης σχετικού εξοπλισμού.

Δράση L323-1:

«Διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση περιοχών, όπως βελτίωση – σήμανση μονοπατιών, φυτοτεχνικές εργασίες, τεχνικά έργα μικρής κλίμακας για την προστασία του εδάφους, διαμόρφωση θέσεων θέας, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης»

Περιγραφή δράσης:

Στο πλαίσιο της δράσης προβλέπονται παρεμβάσεις για την προστασία και ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους. Η δράση εφαρμόζεται κατά προτεραιότητα σε περιοχές Natura 2000. Μέσω της δράσης επιδιώκεται:

- η διατήρηση και αναβάθμιση περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος (χλωρίδα, πανίδα) με παρεμβάσεις ήπιου χαρακτήρα οι οποίες αναδεικνύουν τις τοποθεσίες και συμβάλλουν στην προστασία τους (προστασία από πυρκαγιά, προσβασιμότητα, προστασία από αποπνιγώσεις, τόνωση βλάστησης, προστασία του εδάφους από διαβρώσεις κλπ).
- η διαφύλαξη των πολύτιμων οικολογικών αξιών, μέσω της διασφάλισης της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος,
- η ανάδειξη της πολυλειτουργικότητας των φυσικών οικοσυστημάτων,
- η δημιουργία υποδομών για την ανάπτυξη ήπιων μορφών εναλλακτικού τουρισμού,
- η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης μέσα από την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής και η αναζωογόνηση της τοπικής οικονομίας,
- η βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου με την ικανοποίηση σημαντικών αναγκών υπαίθριας δασικής αναψυχής τους
- η περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των κατοίκων, ώστε οι περιοχές να τύχουν ενεργούς προστασίας, από τις τοπικές κοινωνίες.

Ειδικό βάρος δίνεται σε:

- περιοχές Natura 2000, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, φαράγγια, σπήλαια κλπ.,
- περιοχές με ειδικό περιβαλλοντικό ενδιαφέρον (ειδικά ενδημικά είδη, σπάνια χλωρίδα, ειδικά είδη βλάστησης – πρινοδάσος, σπάνια πανίδα),
- περιοχές στις οποίες υπάρχει δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, που βρίσκονται κυρίως κατά μήκος διαδρομών – μονοπατιών και μπορούν να αποτελέσουν πόλους έλξης ειδικών κατηγοριών επισκεπτών.

Ενδεικτικές παρεμβάσεις της δράσης είναι:

- η προστασία της χλωρίδας, της πανίδας και του εδάφους (περιφράξεις, αντιπυρική προστασία, σημειακές βελτιώσεις βλάστησης, περιορισμένη εφαρμογή αναδασώσεων, προστασία ενδημικών φυτών, χώροι ενδιαιτημάτων, παρακολούθηση πληθυσμών κ.λ.π),
- η ανάδειξη τοπίων για δημιουργία διεξόδου εκτόνωσης και αναψυχής των κατοίκων της περιοχής,
- οι σημειακές παρεμβάσεις ανάδειξης περιβάλλοντος χώρου σπηλαίων, ιστορικών και αρχαιολογικών χώρων κ.λ.π.,
- η δημιουργία υποδομών πρόσβασης του κοινού (παρατηρητήρια, στάσεις θέας πινακίδες ενημέρωσης, υποδομές καθαριότητας, χώροι στάθμευσης κ.λ.π),
- η βελτίωση και σήμανση ορειβατικών - περιπατητικών μονοπατιών
- η ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού, αποσκοπώντας στη δημιουργία εθελοντισμού γύρω από την προστασία του περιβάλλοντος των περιοχών αυτών.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Από την υλοποίηση της δράσης δεν θα δημιουργούνται έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση.

Μορφή δικαιούχων:

ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, δημόσιου χαρακτήρα.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **100%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 100%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	300.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	300.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	240.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	60.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Όλη η περιοχή παρέμβασης

Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών, μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν. 3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Δαπάνες για εργασίες διαμόρφωσης υφιστάμενων μονοπατιών, θέσεων θέας -παρατήρησης και χώρων δασικής αναψυχής, φυτοτεχνικές εργασίες.
3. Δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου (όπως πινακίδες, εξοπλισμός παρατήρησης, εξοπλισμός δασικής αναψυχής)
4. Ενέργειες περιβαλλοντικής ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης: δαπάνες εισηγητών, δαπάνες σχεδιασμού και αναπαραγωγής ενημερωτικού - εκπαιδευτικού -πληροφοριακού υλικού, δαπάνες διοργάνωσης ημερίδων και άλλων εκδηλώσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης, καταχωρήσεις σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, δαπάνες μίσθωσης χώρου για την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων, δαπάνες μίσθωσης εποπτικού υλικού, εξοπλισμού για τις ανάγκες εκδηλώσεων ενημέρωσης -ευαισθητοποίησης (μικροφωνικές εγκαταστάσεις, προβολείς, video κ.λπ.).

Δράση L323-4:

«Παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία – συλλογές-εκθετήρια που σχετίζονται με τη λαογραφική / αγροτική / πολιτιστική κληρονομιά»

Περιγραφή δράσης:

Μέσω της δράσης επιδιώκεται η δημιουργία πόλων έλξης επισκεπτών στην ενδοχώρα, καθώς και η προστασία και προβολή συλλογών, κειμηλίων ιδιαίτερης αξίας.

Προτεραιότητα θα δοθεί:

- στη δημιουργία μουσείων, η προμήθεια οπτικοακουστικού υλικού και η δημιουργία ντοκιμαντέρ παρουσίασης ειδικών θεμάτων της αγροτικής ζωής και παραδοσιακών επαγγελμάτων
- στον εκσυγχρονισμό – επέκταση υφιστάμενων μουσείων
- στη δημιουργία κέντρων ανάδειξης της ιστορίας, του πολιτισμού, των διατροφικών προτύπων της περιοχής.

Έμφαση θα δοθεί στη:

- δημιουργία μουσείων σε κτίρια ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αξίας ή και σε κτίσματα ειδικής χρηστικής σημασίας (παλαιά εργοστάσια, φάμπρικες, παλιά σχολεία κλπ)
- στην καινοτομία του θέματος του μουσείου / συλλογής,
- στη γειτνίαση των χώρων αυτών με υποδομές διανυκτέρευσης, επισκέψιμους χώρους, περιοχές ειδικού ιστορικού ενδιαφέροντος ή περιοχές, οι οποίες είναι ενταγμένες σε θεματικές διαδρομές, καθώς και με περιοχές στις οποίες διενεργούνται σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να υλοποιούνται σύμφωνα με ποιοτικά χαρακτηριστικά που αφορούν τη διατήρηση της τοπικής αρχιτεκτονικής και του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος.

Από την υλοποίηση της δράσης δεν θα δημιουργούνται έσοδα κατά τη διάρκεια και μετά την υλοποίηση.

Μορφή δικαιούχων:

ΟΤΑ, τα νομικά τους πρόσωπα και άλλοι φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, καθώς και ιδιωτικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με σκοπό την υλοποίηση αντίστοιχων έργων, φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Ποσοστά ενίσχυσης – πηγές χρηματοδότησης:

Οι παρεμβάσεις μπορεί να είναι συνολικού κόστους μέχρι **300.000€**, με ποσοστό ενίσχυσης **100%**. Το ποσό που προκηρύσσεται έχει ως εξής:

Ποσοστό ενίσχυσης: 100%	ΠΟΣΟ (€)
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	300.000
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	300.000
Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	240.000
Εθνική Συμμετοχή (ΥΠΑΑΤ)	60.000
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0

Περιοχή εφαρμογής της δράσης:

Αφορά το σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων της περιοχής παρέμβασης στους Δήμους Αρκαλοχωρίου, Αστερουσίων, Γόρτυνας, Επισκοπής, Θραψανού, Καστελίου, Κόφινα, «Ν.Καζαντζάκης», Τυμπακίου, Μοιρών, Ηρακλείου και τα Δ.Δ. Αβδού, Γωνιές Πεδιάδος, Κεράς και Ποταμιών του Δήμου Χερσονήσου, το Δ.Δ. Κρασίου και τον οικισμό Μοχού του Δήμου Μαλίων, τα Δ.Δ. Επάνω Βάθειας, Καλού Χωρίου, Κοξαρης και Χαρασού του Δήμου Γουβών, και τα Δ.Δ. Ροδιάς, Φόδελε και τον οικισμό Αχλάδας του Δήμου Γαζίου.

α) Επιλέξιμες δαπάνες:

1. Δαπάνες εκπόνησης απαιτούμενων μελετών, μόνο στην περίπτωση που η Αναθέτουσα Αρχή αδυνατεί να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα καθήκοντα αυτά και εφόσον εφαρμοστούν οι νόμιμες διαδικασίες του Ν. 3316/2005, όπως ισχύει κάθε φορά.
2. Δαπάνες κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως δαπάνες οικοδομικών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, θέρμανσης κ.λπ.
3. Δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις λειτουργίας του έργου, όπως ισοπεδώσεις, διαμορφώσεις, συνδέσεις με δίκτυα κοινής ωφέλειας, περιφράξεις, φωτισμός, φυτεύσεις, κ.λπ.
4. Δαπάνες προμήθειας καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού, περιλαμβανομένου του λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών. Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μεταφοράς και εγκατάστασης.
5. Δαπάνες προμήθειας λοιπού εξοπλισμού απαραίτητου για τη λειτουργία του έργου.

Μη επιλέξιμες δαπάνες όλων των προκηρυσσόμενων δράσεων

1. Απόκτηση οικοπέδων, εδαφικών εκτάσεων και κτιριακών εγκαταστάσεων (αγορά, μίσθωση κ.λπ.).
2. Κόστος σύνταξης φακέλου υποψηφιότητας.
3. Συμβολαιογραφικά έξοδα και πάσης φύσεως φόροι και δημοσιονομικές επιβαρύνσεις του δικαιούχου.
4. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 71, παρ. 3(α) του Καν(ΕΚ) 1698/2005, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού. Για τις δράσεις ενθάρρυνσης τουριστικών δραστηριοτήτων των υπομέτρων L311 και L313 και αποκλειστικά και μόνο για κτίσματα τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και διατηρητέα είναι επιλέξιμη η αγορά ή επισκευή παλαιού εξοπλισμού και μέχρι ποσοστού 20% του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.
6. Δαπάνες για την εκπόνηση μελετών οι οποίες δεν εφαρμόζονται κατά την υλοποίηση του έργου.
7. Λειτουργικές δαπάνες των δικαιούχων και των έργων (αμοιβές προσωπικού, αναλώσιμα κ.λπ.).
8. Βελτιωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται στις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις για την προσαρμογή τους σε τυχόν απαιτήσεις της δικτύωσης.
9. Δαπάνες συντήρησης των παρεμβάσεων που ενισχύονται.
10. Δαπάνη για τη μελέτη συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού ή για το σχέδιο αναβάθμισης.
11. Αγορά οχημάτων πλην των περιπτώσεων για τις οποίες γίνεται ρητή αναφορά στις κατηγορίες επιλέξιμων δαπάνες.
12. Προμήθεια εξοπλισμού από χώρες εκτός Ε.Ε., εξαιρουμένων των περιπτώσεων που τεκμηριώνεται ότι δεν είναι δυνατή η προμήθεια του συγκεκριμένου εξοπλισμού από χώρες της Ε.Ε.
13. Δαπάνες προβολής και προώθησης γεωργικών προϊόντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Ενισχυόμενοι τομείς στο πλαίσιο της δράσης L123α "Αύξηση

της αξίας των γεωργικών προϊόντων"

1. ΤΟΜΕΑΣ: ΚΡΕΑΣ

Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων.

Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.

Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός - συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία -κονσέρβες κ.λπ.).

Δράση 1.9: Προμήθεια κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων και ίδρυση μικρών εγκαταστάσεων ψυκτικών θαλάμων στα μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους για τη μεταφορά και συντήρηση ευπαθών και νωπών προϊόντων (κρέας και λοιπά προϊόντα κρέατος) με σκοπό την χονδρεμπορία των προϊόντων.

2. ΤΟΜΕΑΣ: ΓΑΛΑ

Δράση 2.1: Ίδρυση - επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω εάρκειας γάλακτος.

Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.

Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός - επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

3. ΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ - ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

3.1. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ

Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.3: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.

Δράση 3.1.4: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λπ.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

4. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΜΕΛΙ

Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης - επεξεργασίας - μεταποίησης - συσκευασία μελιού.

Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης - συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές - νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης - επεξεργασίας - μεταποίησης βιολογικού μελιού.

Δράση 4.3.: Ίδρυση - εκσυγχρονισμός - επέκταση - μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.

Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

5. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ - ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

Δράση 5.1.: Ίδρυση - επέκταση σύγχρονων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.3. Ίδρυση - επέκταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

Δράση 5.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

6. ΤΟΜΕΑΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.

Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός - βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.

Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.5.: Συμπλήρωση - εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.

Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοιώσης - επεξεργασίας - τυποποίησης ρυζιού.

Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοιώσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης - συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

7. ΤΟΜΕΑΣ: ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

A) Ελαιόλαδο

Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία

α) Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση δυναμικότητας με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.

β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.

γ) Ίδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.

Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων -συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 7.3.: Ίδρύσεις - επέκτασεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφιναρίων ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

B) Άλλα Έλαια

Δράση 7.5: Ίδρυση - Επέκταση - Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση σπορελαιουργείων και βιομηχανιών σπορελαιουργίας.

8. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΙΝΟΣ

Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.

Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:

α) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές

β) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελουργίας [Καν.(ΕΟΚ)

2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Δράση 8.4: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

9. ΤΟΜΕΑΣ: ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών:

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,

την παραγωγή νέων προϊόντων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λπ.)

α) Κονσερβοποιεία - Χυμοί φρούτων - Αποξηραμένα φρούτα

- Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών, βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και

λαχανικών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.
- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφισταμένων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κ.λπ.).

ε) Ίδρυση - εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- τη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- τις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, κυρίως όσον αφορά :

- στη χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών και
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων μονάδων ή εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/και ζωοτροφών.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών.

Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λπ.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης - αποξήρανσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.14.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός - επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λπ.
- άλλα νέα προϊόντα

Έργα του **Τομέα οπωροκηπευτικών** που υποβάλλονται από αναγνωρισμένες ή προαναγνωρισμένες από τη Δ/ση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής Ομάδες Παραγωγών (Συνεταιρισμοί, ΕΑΣ, καθώς και Εταιρείες που έχουν αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών), είναι επιλέξιμα μόνο για τα μικρά Νησιά του Αιγαίου και Ιονίου (μέχρι 3.100 κατοίκους).

10. ΤΟΜΕΑΣ: ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεπτών ανθέων και γλαστρικών.
β) Ίδρυση ξηρατηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες ανθαγορές - κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

11. ΤΟΜΕΑΣ: ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

12. ΤΟΜΕΑΣ: ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση 13.1.: Ίδρυση - επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ:

Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(ΕΚ) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΗ

"ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΘΕΩΡΗΣΗΣ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ"

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι μελέτες αναβάθμισης και ανάδειξης οικισμών, που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ) / Άξονας 4 "Εφαρμογή της προσέγγισης LEADER" / Μέτρο 41, Υπομέτρο L322 "Ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών", έχουν ως αντικείμενο να προσδιορίσουν τμήματα ή στοιχεία του οικισμού για τα οποία βάσει ιστορικών, κοινωνικών στοιχείων και στοιχείων ειδικού αρχιτεκτονικού χαρακτήρα θα προταθεί ένα σχέδιο ανάπτυξης που θα περιλαμβάνει:

- ο Αισθητική και λειτουργική βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων και
- ο Ανάδειξη των φυσικών και ειδικών αρχιτεκτονικών στοιχείων της περιοχής

Στόχος της μελέτης είναι μέσω μιας μεθόδου ολοκληρωμένης προσέγγισης να υποδειχτούν παρεμβάσεις που είναι αναγκαίες για τη βελτίωση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος του οικισμού σε σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, έτσι ώστε να τον καταστήσουν πόλο έλξης των επισκεπτών και να αναβαθμίσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

B. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η μελέτη αυτή θα περιλαμβάνει τα παρακάτω:

1. Γεωγραφική θέση του οικισμού, σύνδεση με άλλους οικισμούς, κ.λπ.
2. Πολεοδομική αναγνώριση και ισχύον θεσμικό πλαίσιο σε ό,τι αφορά στην ανάπτυξη και τη δόμηση του οικισμού
3. Ιστορική αναφορά, πολιτισμικό πλαίσιο και πολιτιστικοί πόροι
4. Γενική αναγνώριση του φυσικού περιβάλλοντος (κλίμα, γεωλογικά, γεωτεχνικά και γεωμορφολογικά στοιχεία εδάφους, περιβαλλοντικά στοιχεία (χλωρίδα, πανίδα, προστατευόμενες περιοχές, πηγές κ.λπ.)

5. Γενική αναγνώριση ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (πληθυσμός, απασχόληση, οικονομικές δραστηριότητες, δόμηση κ.λπ.)
6. Περιγραφή της δομής του οικισμού (δομή του οικισμού, όρια οικισμού, χρήσεις γης, περιοχές προστασίας ή ειδικών δεσμεύσεων, δίκτυο κυκλοφορίας - στάθμευσης)
7. Ιδιοκτησιακό καθεστώς - κοινόχρηστοι χώροι
8. Δίκτυο υποδομών
9. Ποιοτική αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης κοινόχρηστων χώρων και εξοπλισμό τους
10. Καταγραφή αξιόλογων στοιχείων ιδιαίτερης αισθητικής αξίας (κοινόχρηστοι χώροι, παραδοσιακά στοιχεία, κτίρια, διαδρομές, φυσικοί πόροι κ.λπ.)
11. Εντοπισμός ιδιαιτεροτήτων και λειτουργικών προβλημάτων – Συμπεράσματα από την αξιολόγηση των στοιχείων της αναγνώρισης – Προοπτικές και κριτήρια ανάπτυξης

Γ. ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

1. Γενική Περιγραφή των Προτεινόμενων Παρεμβάσεων με βάση τα στοιχεία της καταγραφής και της ανάλυσης με έμφαση στα αισθητικά, περιβαλλοντικά, ιστορικά, κοινωνικά και οικονομικά στοιχεία – Τεκμηρίωση
2. Αναλυτική τεχνική Περιγραφή των Προτεινόμενων Παρεμβάσεων
3. Ιεράρχηση των Προτεινόμενων Έργων

Ιεραρχημένο σχέδιο παρεμβάσεων διαμόρφωσης, βελτίωσης, αναβάθμισης κοινοχρήστων χώρων (ενοποίηση, αισθητική αναβάθμιση, λειτουργικότητα των κοινοχρήστων χώρων), βελτίωση και επέκταση του εξοπλισμού, της μορφής και της αισθητικής κοινωφελών εγκαταστάσεων και χώρων στην περιοχή αναβάθμισης, καθώς και προτάσεις παρεμβάσεων για τις όψεις αξιόλογων κτηρίων. Βασικό στοιχείο ιεραρχημένου των προτεινόμενων παρεμβάσεων θα αποτελέσει η διασφάλιση της καλής λειτουργίας του οικισμού με όρους υγιεινής, κυκλοφορίας και μετακίνησης και προϋποθέσεις για ποιοτική και οικονομική ανάπτυξη.

Δ. ΠΡΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Ε. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΣΤ. ΧΑΡΤΕΣ – ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

1. Γενικοί Αναγνωριστικοί Χάρτες κλ. 1:25.000 και 1:5.000 (που θα περιλαμβάνουν τα στοιχεία της παρ. Β (1,3,5,6))
2. Χάρτης χρήσεων γης κλ. 1:1000 (με επισήμανση των αξιόλογων φυσικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων, κυκλοφορία – στάθμευση).
3. Χάρτης κλ. 1:1000 (Στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος, ενδιαφέροντα σημεία θέας κ.λπ.)
4. Χάρτης κλ. 1:1000 (ποιοτική κατάσταση κοινόχρηστων χώρων κ.λπ.)
5. Χάρτης κλ. 1:1000 ιδιοκτησιακού καθεστώτος κοινόχρηστων χώρων
6. Χάρτης κλ. 1:1000 υφιστάμενων υποδομών (φωτισμός, ύδρευση κ.λπ.)
7. Χάρτης κλ. 1:1000 προτεινόμενων περιοχών ή στοιχείων παρεμβάσεων (έργων) και ιεράρχηση προτεραιοτήτων
8. Φωτογραφική τεκμηρίωση του οικισμού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ
(ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια – Παράρτημα IV), ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης.

ΠΡΟΣΟΧΗ!!!!

Όσοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή όσοι δεν προσκομίσουν κάποιο ή όλα τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των εν λόγω κριτηρίων, αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά είναι τα εξής:

Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α	
1	<p>Η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους κανόνες επιλεξιμότητας που τίθενται</p>				
		<p>1.1 Καν. (ΕΚ) 1698/2005, όπως ισχύει κάθε φορά</p> <p>1.2 Καν. (ΕΚ) 1974/2006, όπως ισχύει κάθε φορά</p> <p>1.3 Καν. 800/2008 (για πολύ μικρές επιχειρήσεις)</p> <p>1.4 Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (για πολύ μικρές επιχειρήσεις)</p> <p>1.5 Πρόγραμμα "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013", Κεφάλαια 5.3.3 και 5.3.4.1 όπως ισχύουν κάθε φορά</p>	L123α, L321, L322, L323		
2	<p>Η πρόταση που υποβάλλεται τηρεί τις προϋποθέσεις που τίθενται</p>				αρ. πρωτ. ΟΤΑ
		<p>2.1 Εμπρόθεση υποβολή του φακέλου υποψηφιότητας, της αίτησης και των δικαιολογητικών αποκλειστικά και μόνο στην ΟΤΑ που ορίζεται από την προκήρυξη του υπομέτρου.</p> <p>2.2 Ο φάκελος υποψηφιότητας έχει συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα.</p> <p>2.3 Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας, από την οποία να προκύπτει κερδοφορία της επένδυσης τουλάχιστον από το τρίτο έτος από την ολοκλήρωσή της.</p> <p>2.4 Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα του φακέλου υποψηφιότητας.</p> <p>2.5 Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.</p> <p>2.6 Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης δράσης.</p> <p>2.7 Η πρόταση υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης δράσης του τοπικού προγράμματος.</p> <p>2.8 Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ για τη δράση στην οποία εντάσσεται.</p> <p>2.9 Για πρόταση εκσυγχρονισμού:</p> <p>α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή</p> <p>β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.</p> <p>2.10 Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 4ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο. Η πρόταση, εφόσον αφορά στο υπομέτρο L123 δεν έχει ενταχθεί για το ίδιο ή συμπληρωματικό φυσικό αντικείμενο στο μέτρο 123 του Άξονα 1 του ΠΑΑ.</p>	L321, L322, L323		μελέτη βιωσιμότητας φάκελος υποψηφιότητας παρατήρηση 1 φάκελος υποψηφιότητας και υποβληθέντα δικαιολογητικά φάκελος υποψηφιότητας, τοπογραφικό διάγραμμα, αποδεικτικά κατοχής - χρήσης (όπως ορίζονται στην παρατήρηση 1) φάκελος υποψηφιότητας φάκελος υποψηφιότητας, υπεύθυνη δήλωση και παρατήρηση 4 υπεύθυνη δήλωση και παρατήρηση 4

Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ			δικαιολογητικά	
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	Δ/Α		
3	Ο υποψήφιος δικαιούχος που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα και τη δυνατότητα εκτέλεσης της πράξης			Απαιτείται μόνο για τις δράσεις L311-1 (για υποδομές διανυκτερεύσεις) και L313-5	αρχιτεκτονικά σχέδια, αδειοδοτήσεις	
		2.11 Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτερεύσεις: α) πληρεί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2974/710/8-4-2009, όπως ισχύει κάθε φορά, β) η προβλεπόμενη δυναμικότητα (κλίνες) είναι σύμφωνη με την ΚΥΑ 401/10-3-2010, όπως ισχύει κάθε φορά.			Απαιτείται μόνο για τη δράση L312-5	καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία
		2.12 Για τη δράση L312-5 απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση από το δικαιούχο της απαιτούμενης κρίσιμης μάζας για τη βιωσιμότητα του δικτύου, με πέντε (5) τουλάχιστον επιχειρήσεις. Από το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετέχουν θα πρέπει τουλάχιστον 5 ή τα 2/3 του συνόλου αν αντιστοιχούν σε περισσότερες από 5 επιχειρήσεις να δραστηριοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος σε αντικείμενο που σχετίζεται με τομείς και δραστηριότητες που εμπίπτουν στον Άξονα 4.			Απαιτείται μόνο για το υπομέτρο L322	μελέτη συνολικής θεώρησης, αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού
		2.13 Στο υπομέτρο 322 απαραίτητες προϋποθέσεις αποτελούν: α) η ύπαρξη εγκεκριμένης μελέτης συνολικής θεώρησης αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης και ανάδειξης του οικισμού, β) η υλοποίηση εκτός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών οικισμών.				φάκελος υποψηφιότητας, αρχιτεκτονικά σχέδια, αδειοδοτήσεις
		2.14 Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				υπεύθυνη δήλωση
		2.15 Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ
		3.1 Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους.			L321, L322, L323	παρατήρηση 2
		3.2 Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Ε.Ε. C 244/1-10-04) και της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του Καν(ΕΚ) 800/2008.				παρατήρηση 3
		3.3 Η μορφή του υποψηφίου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 401/10-3-2010, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				υπεύθυνη δήλωση και παρατήρηση 7
		3.4 Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.			L321, L322, L323	Ε1, υπεύθυνη δήλωση, ΦΕΚ νομίμου εκπροσώπου
		3.5 Ο υποψήφιος δεν είναι εν ενεργεία Δημόσιος Υπάλληλος ή υπάλληλος ΝΠΔΔ κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 3528/2007, ούτε στρατιωτικός. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση λοιπών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για τον Πρόεδρο, το Δ/ντα Σύμβουλο και το νόμιμο εκπρόσωπο. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.			L321, L322, L323	αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
		3.6 Ο υποψήφιος δεν έχει υπερβεί το 65ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης και τους Συνεταιρισμούς.			L321, L322, L323	

Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ		δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΌΧΙ	
	<p>3.7 Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης και τους Συνεταιρισμούς.</p> <p>3.8 Ο υποψήφιος επενδυτής δεν έχει αμετάκλητα καταδικαστεί για αδίκημα που σχετίζεται με την επαγγελματική του δραστηριότητα ή για οικονομικό αδίκημα. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Στην περίπτωση λοιπών Νομικών Προσώπων, ο περιορισμός ισχύει για τον Πρόεδρο ή/και το Δ/ντα Σύμβουλο ή/και το διαχειριστή ή/και το νόμιμο εκπρόσωπο.</p> <p>3.9 Για φυσικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.</p> <p>3.10 Για νομικά πρόσωπα δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.</p> <p>3.11 Ο υποψήφιος δεν αποτελεί δικαιούχο τοπικού προγράμματος και δεν έχει υποβάλει περισσότερες της μιας προτάσεις στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι φυσικό πρόσωπο, δεν μπορεί να αποτελεί εταίρο/μέτοχο νομικού προσώπου που είναι δικαιούχος σε τοπικό πρόγραμμα ή έχει υποβάλει πρόταση στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι εταιρεία, δεν μπορούν οι εταίροι/μέτοχοί της να είναι είναι δικαιούχοι τοπικού προγράμματος ή να έχουν υποβάλει πρόταση στο πλαίσιο της συγκεκριμένης προκήρυξης. Εφόσον ο υποψήφιος είναι συνεταιρισμός, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.</p> <p>3.12 Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης) μέλος του Δ.Σ., του Επιπέδου Λήψης Αποφάσεων και της Υπηρεσιακής Δομής της ΟΤΔ ή/και δεν είναι σύζυγος ή συγγενής α' βαθμού αυτών ή/και δεν αποτελεί παρένθετο φυσικό ή νομικό πρόσωπο αυτών.</p> <p>3.13 Ο υποψήφιος παρουσιάζει τεκμηριωμένη δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής (ίδια κεφάλαια και δανεισμός) για την πραγματοποίηση της πρότασης σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο.</p>			<p>αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου</p> <p>Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, ΦΕΚ νομίμου εκπροσώπου</p> <p>παρατήρηση 2 (α)</p> <p>παρατήρηση 2 (α) & (γ)</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση και παρατήρηση 4</p> <p>Υπεύθυνη Δήλωση και παρατήρηση 5</p> <p>παρατήρηση 6</p>
				<p>L321, L322, L323</p> <p>L321, L322, L323, δρása L312-5</p>

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ: Το παραδεκτό της πρότασης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησης. Για όλα τα παραπάνω κριτήρια επιλεξιμότητας, η απάντηση πρέπει να είναι θετική (ΝΑΙ), διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται.

Γενικά:

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Σε περίπτωση υποβολής φωτοαντιγράφων θα πρέπει επιπλέον να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναφέρεται ότι "*τα φωτοαντίγραφα που προσκομίζονται στο φάκελο υποψηφιότητας είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων*".
2. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, με **θεώρηση γνησίου υπογραφής**. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληρεί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.
4. Υποψήφιοι δικαιούχοι μπορούν να είναι και υπό σύσταση εταιρείες. Στην περίπτωση αυτή, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής εξετάζονται με βάση το σχέδιο καταστατικού που θα πρέπει να υποβληθεί.
5. Σε περίπτωση υποβολής πρότασης που εμπίπτει σε περισσότερα από ένα υπομέτρα εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας όλων των υπομέτρων στα οποία εμπίπτει.

Παρατηρήσεις επί των κριτηρίων επιλεξιμότητας:

1. Ως προς το **ιδιοκτησιακό καθεστώς** της πρότασης (**κριτήριο 2.5**) μπορούν να γίνουν αποδεκτά: τίτλοι κυριότητας (συμβόλαιο πώλησης, δωρεά, γονική παροχή, δικαστική απόφαση αναγνωριστική χρησικτησίας, κληρονομική διαδοχή κ.λπ.), οι οποίοι θα συνοδεύονται από πιστοποιητικά από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ιδιοκτησίας και μεταγραφής, πολυετές μισθωτήριο συμβόλαιο, σύμβαση χρησιδανείου, σύμβαση παραχώρησης χρήσης ή και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο αποδεικνύει κατά περίπτωση την κατοχή ή χρήση κυρίως στις περιπτώσεις ανυπαρξίας τίτλων για δημόσιες εκτάσεις και για πράξεις δημοσίου χαρακτήρα. Στις περιπτώσεις μίσθωσης και εφόσον στην πρόταση προβλέπονται νέες κτιριακές εγκαταστάσεις απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο μίσθωσης με διάρκεια τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης για ένταξη στο τοπικό πρόγραμμα και πιστοποιητικό μεταγραφής. Για λοιπές επενδύσεις (βελτίωση κτιριακών εγκαταστάσεων ή και προμήθεια εξοπλισμού) απαιτείται συμφωνητικό μίσθωσης ή επαγγελματικής μίσθωσης (για επιχειρήσεις), θεωρημένο από τη Δ.Ο.Υ, διάρκειας τουλάχιστον 5 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης και στην περίπτωση που το συμφωνητικό έχει συνολική διάρκεια άνω των 9 ετών να έχει συνταχθεί συμβολαιογραφικά και να έχει μεταγραφεί εν συνεχεία στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Αντίστοιχα, τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα πρέπει να τηρούνται για συμβάσεις χρησιδανείου ή συμβάσεις παραχώρησης χρήσης.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο επικαρπωτής, ο ψιλός κύριος θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον επικαρπωτή. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής είναι ο ψιλός κύριος, ο επικαρπωτής θα πρέπει να υποβάλλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι συμφωνεί και αποδέχεται την προτεινόμενη χρήση του ακινήτου από τον επικαρπωτή. Και στις δύο ως άνω αναφερόμενες περιπτώσεις δεν απαιτείται για τον υπευθύνως δηλούντα να εξετασθεί αν πληρούνται όλα τα λοιπά κριτήρια, που αφορούν το φορέα.

Σε περίπτωση συγκυριότητας στο φάκελο υποψηφιότητας θα πρέπει να υπάρχουν εκτός από τα δικαιολογητικά συγκυριότητας του ακινήτου και αντίστοιχα δικαιολογητικά πλήρους χρήσης/κατοχής του ακινήτου από τον συγκύριο που είναι υποψήφιος επενδυτής σύμφωνα με όσα αναφέρονται αναλυτικά στην πρώτη παράγραφο ανωτέρω. Ειδικά στην περίπτωση που συγκύριος είναι ανήλικος, θα πρέπει στο φάκελο υποψηφιότητας να υπάρχει δικαστική άδεια στους κηδεμόνες για οποιαδήποτε πράξη μεταβίβασης ή μίσθωσης αφορά το ιδανικό μερίδιο του ανηλίκου.

Στην περίπτωση υπό σύσταση εταιρειών, η κατοχή – χρήση του ακινήτου με βάση τα ανωτέρω θα πρέπει να αποδεικνύεται από έναν τουλάχιστον από τους εταίρους.

2. Για την αξιολόγηση του **κριτηρίου 3.2**, καθώς και των **κριτηρίων 3.9** και **3.10** προσκομίζονται αναλόγως τα ακόλουθα:

α) Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι ο υποψήφιος δεν τελεί σε πτώχευση, σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και σε πτωχευτικό συμβιβασμό,

β) σε περίπτωση νομικού προσώπου, καταστατικό,

γ) σε περίπτωση νομικού προσώπου, Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνεται ο υποψήφιος δεν έχει λυθεί, δεν τελεί υπό κοινή εκκαθάριση του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει, και, επίσης, ότι δεν τελεί υπό διαδικασία έκδοσης απόφασης κοινής εκκαθάρισης.

δ) στις περιπτώσεις ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ που έχουν συσταθεί από χρόνο μεγαλύτερο της τριετίας υποβάλλεται ο τελευταίος ισολογισμός καθώς και ακριβή αντίγραφα των θεωρημένων Ισοζυγίων Γενικών και Αναλυτικών Καθολικών για το χρονικό διάστημα των τελευταίων δώδεκα μηνών υποβάλλεται ο τελευταίος ισολογισμός καθώς και ακριβή αντίγραφα των θεωρημένων Ισοζυγίων Γενικών και Αναλυτικών Καθολικών για το χρονικό διάστημα των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης για τις εταιρείες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας. Στην περίπτωση εταιρειών που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας προσκομίζεται από τον υποψήφιο ένορκη βεβαίωση στην οποία βεβαιώνεται ότι δεν έχει απολεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού κατά τη διάρκεια των τελευταίων δώδεκα μηνών.

3. Για την αξιολόγηση του **κριτηρίου 3.3** προσκομίζονται κατά περίπτωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- i. καταστατικό και τυχόν ΦΕΚ τροποποιήσεων αυτού ή σχέδιο καταστατικού, ΦΕΚ ορισμού νόμιμου εκπρόσωπου,
- ii. πίνακας μετόχων/εταίρων από ειδικό βιβλίο κατά την καταληκτική ημερομηνία,
- iii. τελευταίος ισολογισμός, βιβλία κ.λπ.,
- iv. τελευταία Ε1, Ε3, Ε5 και Ε7
- v. αναλυτική περιοδική κατάσταση ΙΚΑ. Σε περίπτωση μετόχων Α.Ε. που λαμβάνουν μισθό, τη σχετική εντολή της Γ.Σ.
- vi. Υπεύθυνη Δήλωση ότι η υφιστάμενη επιχείρηση είναι πολύ μικρή ΜΜΕ ή ότι η νέα επιχείρηση που θα δημιουργηθεί θα είναι πολύ μικρή ΜΜΕ σύμφωνα με τον Καν (ΕΚ) 800/2008 και τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής. Η δήλωση διαμορφώνεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που ακολουθεί.
- vii. Στις περιπτώσεις υποψήφιων δικαιούχων ΟΤΑ ή Νομικών Προσώπων, απόφαση του αρμοδίου οργάνου τους για υποβολή πρότασης.

Ως προς τους δικαιούχους του υπομέτρου L311, αυτοί θα πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο Αντλούν τουλάχιστον το 50% του ατομικού τους εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσής τους και παράλληλα δεν αφιερώνουν για δραστηριότητες εκτός των ορίων της γεωργικής εκμετάλλευσης πάνω από 50% του συνολικού χρόνου απασχόλησης τους, ή
- ο Αντλούν τουλάχιστον το 50% του ατομικού του εισοδήματος από αγροτικές δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία, αγροτουρισμό, αγροβιοτεχνία, αλιεία - πλην υπερπόντιας – δασικές δραστηριότητες και δραστηριότητες προστασίας του φυσικού χώρου) υπό τον όρο ότι τουλάχιστον το 25% του συνολικού του εισοδήματος προέρχεται από γεωργικές – κτηνοτροφικές δραστηριότητες που ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσής τους και παράλληλα δεν αφιερώνουν για δραστηριότητες εκτός γεωργικής εκμετάλλευσης χρόνο μεγαλύτερο του 50% του συνολικού χρόνου απασχόλησης.
- ο Να είναι Νέος Γεωργός στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης του μέτρου 112 "Εγκατάσταση Νέων Γεωργών" του ΠΑΑ.

Η πιστοποίηση της ιδιότητας του γεωργού γίνεται από τη σύγκριση των γεωργικών εισοδημάτων με τα συνολικά ατομικά όπως δηλώνονται κατά πηγή στο εκκαθαριστικό σημείωμα (μέσος όρος των διαθέσιμων στοιχείων της τελευταίας τριετίας). Σε ό,τι αφορά το χρόνο εξωγεωργικής απασχόλησης, υπολογίζεται από το μέσο όρο των ημερομισθίων των διαθέσιμων στοιχείων της τελευταίας τριετίας, όπως εμφανίζονται στη βεβαίωση του ασφαλιστικού τους ταμείου ή του φορέα εργασίας.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Νέος Γεωργός, για την ταυτοποίηση της ιδιότητάς του η ΟΤΔ απευθύνεται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Στις λοιπές περιπτώσεις (Γεωργός κατά κύρια ή μερική απασχόληση) προσκομίζονται:

1. Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της πρότασης.
2. Βεβαίωση στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ ή σε περίπτωση μη κύριας ασφάλισης στον ΟΓΑ, βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα ή αντίγραφα βιβλιαρίων ασφάλισης που να προκύπτει ο αριθμός των ασφαλιστικών του ημερομισθίων τα τελευταία τρία έτη
3. Βεβαίωση μόνιμης κατοικίας από τον οικείο Δήμο.
4. Αντίγραφα εκκαθαριστικών σημειωμάτων των τριών τελευταίων ετών ή φορολογικών δηλώσεων (Ε1) σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί εκκαθαριστικό σημείωμα.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι του υπομέτρου L311 θα πρέπει επιπλέον να προσκομίσουν Υπεύθυνη Δήλωση ότι η υφιστάμενη επιχείρηση είναι πολύ μικρή ΜΜΕ ή ότι η νέα επιχείρηση που θα δημιουργηθεί θα είναι πολύ μικρή ΜΜΕ, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο σημείο (vi) ανωτέρω.

4. Το κριτήριο αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη και το αρχείο της ΟΤΔ εφόσον πρόκειται για έργο προγράμματος που υλοποίησε ή υλοποιεί η ΟΤΔ.
5. Ως παρένθετα φυσικά ή νομικά πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που δρουν ιδίω ονόματι, αλλά για λογαριασμό των ατόμων που εμπίπτουν στο σχετικό αποκλεισμό. Στην περίπτωση νομικού προσώπου, θεωρείται ότι δρα ως παρένθετο όταν συμμετέχουν σε αυτό πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό με ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 20% ή έχουν την ιδιότητα του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου ή του Διαχειριστή. Αντίθετα, δε θεωρείται ότι δρουν ως παρένθετα νομικά πρόσωπα οι φορείς που εκπροσωπούνται από τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο σχετικό περιορισμό και εξυπηρετούν συμφέροντα του Δημοσίου ή συλλογικά συμφέροντα του ιδιωτικού τομέα, όπως Νομαρχία, ΟΤΑ, Αναπτυξιακές ΟΤΑ, Συνεταιρισμοί, Σύλλογοι, Επιμελητήρια κ.λπ.
6. Για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής προσκομίζονται κατά περίπτωση:
 - ο Βεβαίωση τράπεζας που να δηλώνει το καταρχήν ενδιαφέρον για δανειοδότηση του υποψηφίου, στην περίπτωση που μέρος της πρότασης θα καλυφθεί με δάνειο,
 - ο Βεβαιώσεις καταθέσεων,
 - ο Μετοχές, ομόλογα, λοιποί άυλοι τίτλοι,
 - ο Προσύμφωνα πώλησης ακινήτων,
 - ο Για εταιρείες:
 - ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης ή φορολογικές δηλώσεις τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, από τα οποία να προκύπτει κερδοφορία ικανή να καλύψει την ίδια συμμετοχή,
 - δυνατότητα αύξησης μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πριν το πρώτο αίτημα πληρωμής του έργου. Για το σκοπό αυτό υποβάλλεται σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα.
 - ο Για ΟΤΑ απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου για κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής.

Στην περίπτωση υπό σύσταση εταιρειών, η ίδια συμμετοχή με βάση τα ανωτέρω θα πρέπει να αποδεικνύεται από έναν τουλάχιστον από τους εταίρους.
7. Στην περίπτωση υπό σύσταση εταιρειών, το κριτήριο 3.4 θα πρέπει να πληρείται από κάθε εταίρο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
(ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ)

Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας (ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια) και σε κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια – Παράρτημα IV), ανάλογα με το είδος της προκηρυσσόμενης δράσης.

Γενικά:

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Σε περίπτωση υποβολής φωτοαντιγράφων θα πρέπει επιπλέον να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναφέρεται ότι *"τα φωτοαντίγραφα που προσκομίζονται στο φάκελο υποψηφιότητας είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων"*.
2. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, με **θεώρηση γνησίου υπογραφής**. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληρεί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.
4. Υποψήφιοι δικαιούχοι μπορούν να είναι και υπό σύσταση εταιρείες. Στην περίπτωση αυτή, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής εξετάζονται με βάση το σχέδιο καταστατικού που θα πρέπει να υποβληθεί.
5. Για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής λαμβάνονται υπόψη τόσο τα αναφερόμενα στο φάκελο υποψηφιότητας όσο και τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά.

Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανά προκηρυσσόμενη δράση και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά είναι τα εξής:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ:

L123a «Αύξηση της αξίας των γεωργικών προϊόντων»

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμο-λογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		15%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών	1		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,51-0,75		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,5		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών	0		
B1	Επαγγελματική εμπειρία/εκπαίδευση/κατάρτιση		5%	
B1.1	Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης			βεβαιώσεις εργοδότη, κατάλληλη βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα, έναρξη επιτηδεύματος, καταστατικό
	καθόλου	0		
	έως 2 χρόνια	0,1		
	έως 5 χρόνια	0,2		
	πάνω από 5 χρόνια	0,4		
B1.2	Ύπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης	0/0,4		επικυρωμένα αντίγραφα τίτλων σπουδών
B1.3	Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο	0/0,2		βεβαίωση πιστοποιημένου ΚΕΚ
B2	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	0/1	2%	υπεύθυνη δήλωση
B3	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο)	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι γυναικείος συνεταιρισμός	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους γυναίκες	0/1		
B4	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος (φυσικό πρόσωπο), γεννηθείς από 1/1/1980 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους νέοι, γεννηθέντες από 1/1/1980 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτοτήτων ή διαβατηρίου, καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ		10%	

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμο-λογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)			
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5		
Γ2	Ποιότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		12%	
Γ2.1	Τήρηση προδιαγραφών ποιότητας (π.χ. ΤΣΠ) και συμμετοχή σε δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων εφόσον υπάρχουν	0/0,2		αποδεικτικά έγγραφα που τεκμηριώνουν τη συμμετοχή
Γ2.2	Παραγωγή προϊόντων ποιότητας			αποδεικτικά έγγραφα για το χαρακτηρισμό των προϊόντων
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των παραγόμενων προϊόντων	0,4		
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και έως 50% των παραγόμενων προϊόντων	0,3		
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μέχρι 30% των παραγόμενων προϊόντων	0,2		
	Προτάσεις που αφορούν παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΟΠΑ ή ζωικών προϊόντων προερχόμενων από ειδικές εκτροφές ή οίνους ΟΠΑΠ ή τοπικούς οίνους ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης σε ποσοστό μικρότερο του 10% των παραγόμενων προϊόντων	0		
Γ2.3	Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών			αποδεικτικά έγγραφα για το χαρακτηρισμό των πρώτων υλών
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,4		
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και έως 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,3		
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και έως 30% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0,2		

Κωδ.	Κριτήριο	Βαθμο-λογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	Προτάσεις που αφορούν επεξεργασία προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής σε ποσοστό μικρότερο του 10% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	0		
Γ3	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης		5%	
Γ3.1	Τεχνολογική καινοτομία	0/0,5		
Γ3.2	Οργανωτική καινοτομία	0/0,5		
Γ4	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		10%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ5	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		4%	
Γ5.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ5.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		
Γ6	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας	0/1	4%	αρχιτεκτονικά σχέδια
Δ1	Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης		10%	οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται σύμφωνα με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας
Δ1.1	Αύξηση απασχόλησης	0-0,5		
Δ1.2	Θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος επένδυσης	0-0,5		
Δ2	Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος		10%	
Δ2.1	Ποσοστό των ενεργειακών αναγκών που καλύπτονται από ΑΠΕ	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.2	Πρόβλεψη συστήματος ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων	0/0,2		
Δ2.3	Ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.4	Ποσοστό εξοικονόμησης νερού με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		
Δ2.5	Πρόβλεψη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14000, EMAS)	0/0,2		
E1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πριμοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ:

- **L311 «Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες»**
- **L312 «Στήριξη της δημιουργίας και ανάπτυξης πολύ μικρών επιχειρήσεων»**
- **L313 «Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων»**

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		15%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών	1		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,51-0,75		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,5		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών	0		
B1	Επαγγελματική εμπειρία/εκπαίδευση/κατάρτιση		5%	
B1.1	Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης			βεβαιώσεις εργοδότη, κατάλληλη βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα, έναρξη επιτηδεύματος, καταστατικό
	καθόλου	0		
	έως 2 χρόνια	0,1		
	έως 5 χρόνια	0,2		
	πάνω από 5 χρόνια	0,4		
B1.2	Ύπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης	0/0,4		επικυρωμένα αντίγραφα τίτλων σπουδών
B1.3	Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο	0/0,2		βεβαίωση πιστοποιημένου ΚΕΚ
B2	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	0/1	2%	υπεύθυνη δήλωση
B3	Προώθηση γυναικείας επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος είναι γυναίκα (φυσικό πρόσωπο)	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι γυναικείος συνεταιρισμός	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους γυναίκες	0/1		καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
B4	Προώθηση νεανικής επιχειρηματικότητας		4%	
	Ο δικαιούχος της επένδυσης είναι νέος (φυσικό πρόσωπο), γεννηθείς από 1/1/1980 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
	Ο δικαιούχος είναι εταιρεία οι μέτοχοι της οποίας είναι στο σύνολό τους νέοι, γεννηθέντες από 1/1/1980 και εξής	0/1		αντίγραφο ταυτοτήτων ή διαβατηρίου, καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		10%	
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5		
Γ2	Ποιότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		10%	
Γ2.1	Τήρηση προδιαγραφών ποιότητας (π.χ. ΤΣΠ) και συμμετοχή σε δίκτυα ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων εφόσον υπάρχουν	0/0,2		
Γ2.2	Παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε σχέση με την κύρια δραστηριότητα	0-0,3		
Γ2.3	Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών και προϊόντων	0/0,2		
Γ2.4	Εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης και ποιοτικών σημάτων	0/0,1		
Γ2.5	Άλλο	0/0,2		
Γ3	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης		5%	
Γ3.1	Τεχνολογική καινοτομία	0/0,5		
Γ3.2	Οργανωτική καινοτομία	0/0,5		
Γ4	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική		4%	
	Διατηρητέο κτίριο	0/1		βεβαίωση χαρακτηρισμού
	Παραδοσιακό κτίριο	0/0,5		
	Τήρηση στοιχείων τοπικής αρχιτεκτονικής	0/0,5		αρχιτεκτονικά σχέδια
Γ5	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		10%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ6	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		4%	
Γ6.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ6.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
Γ7	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας		4%	αρχιτεκτονικά σχέδια
Γ7.1	Εξασφάλιση προσβασιμότητας επισκεπτών μειωμένης κινητικότητας	0/0,5		
Γ7.2	Εξασφάλιση απρόσκοπτης χρήσης των εγκαταστάσεων από εργαζόμενους μειωμένης κινητικότητας	0/0,5		
Δ1	Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης		9%	οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται σύμφωνα με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας
Δ1.1	Αύξηση απασχόλησης	0-0,5		
Δ1.2	Θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος επένδυσης	0-0,5		
Δ2	Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος		9%	
Δ2.1	Ποσοστό των ενεργειακών αναγκών που καλύπτονται από ΑΠΕ	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.2	Πρόβλεψη συστήματος ανακύκλωσης στερεών αποβλήτων	0/0,2		
Δ2.3	Ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		Λογαρισμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους
Δ2.4	Ποσοστό εξοικονόμησης νερού με την εφαρμογή σχετικού συστήματος	0-0,2		
Δ2.5	Πρόβλεψη συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14000, EMAS)	0/0,2		
Ε1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πρμιοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ:

L132-5 «Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων»

	Κριτήριο	Βαθμο-λογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		20%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών	0,8		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,41-0,6		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,4		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών	0		
	Σύσταση διακριτού νομικού προσώπου	0,2		
B1	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων	0/1	6%	υπεύθυνη δήλωση
B2	Αριθμός μελών δικτύου		12%	καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
	5	0		
	από 6 έως 10	0,25		
	από 11 έως 15	0,5		
	από 16 έως 20	0,75		
	περισσότερα από 20	1		
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		8%	
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5		
Γ2	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης		8%	
Γ2.1	Τεχνολογική καινοτομία	0/0,5		
Γ2.2	Οργανωτική καινοτομία	0/0,5		
Γ3	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		15%	
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		

	Κριτήριο	Βαθμο-λογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ4	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		8%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
Γ4.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ4.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		
Γ5	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας	0/1	8%	αρχιτεκτονικά σχέδια
Δ1	Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης		10%	οι υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται σύμφωνα με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας
Δ1.1	Αύξηση απασχόλησης	0-0,5		
Δ1.2	Θέσεις εργασίας σε σχέση με το ύψος επένδυσης	0-0,5		
Ε1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πριμοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΜΕΤΡΩΝ:

- **L321 «Βασικές υπηρεσίες για την οικονομία και τον αγροτικό πληθυσμό»**
- **L322 «Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών»**
- **L323 «Διατήρηση και αναβάθμιση της αγροτικής κληρονομιάς»**

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
A1	Πλήρης και ορθή συμπλήρωση του φακέλου υποψηφιότητας		5%	
	Πλήρης φάκελος	1		
	Ελλιπής φάκελος που δε δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0,5		
	Ελλιπής φάκελος που δημιουργεί προβλήματα στην αξιολόγηση	0		
A2	Ετοιμότητα υλοποίησης της πρότασης		25%	μελέτες, άδειες, πρωτοκολλημένες αιτήσεις
	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων μελετών, αδειών και των άλλων απαιτούμενων διαδικασιών (μεταβιβάσεις ακινήτων, απαλλοτριώσεις, παραχωρήσεις κ.λπ.)	1		
	Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων μελετών και αδειών	0,51-0,75		
	Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές και αναμονή έγκρισης των απαιτούμενων μελετών και έκδοσης αδειών	0,01-0,5		
	Ανυπαρξία μελετών και αδειών ή ύπαρξη εκκρεμοτήτων μεταβίβασης ακινήτων, απολλοτριώσεων κ.λπ.	0		
B1	Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων (*)	0/1	3%	υπεύθυνη δήλωση
B2	Ο υποψήφιος δικαιούχος είναι γυναικείος σύλλογος (δράση L321-3)	0/1	2%	καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού
Γ1	Σκοπιμότητα της πρότασης (ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ)		20%	
Γ1.1	Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες της περιοχής χωροθέτησης της πρότασης	0-0,5 (0-0,3 για τη δράση L322-1)		
Γ1.2	Σε σχέση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του τοπικού προγράμματος	0-0,5 (0-0,3 για τη δράση L322-1)		
Γ1.3	Βαθμός κάλυψης των προτεινόμενων παρεμβάσεων της μελέτης συνολικής θεώρησης του οικισμού (δράση L322-1)	0-0,4		
Γ2	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική (δράσεις L321-2, L323-4)		6%	
	Διατηρητέο κτίριο	0/1		βεβαίωση χαρακτηρισμού αρχιτεκτονικά σχέδια
	Παραδοσιακό κτίριο	0/1		
	Τήρηση στοιχείων τοπικής αρχιτεκτονικής	0/1		
Γ3	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους		20%	σχέδια, αναλυτική προμέτρηση εργασιών και αναλυτικός προϋπολογισμός
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 5	1		

	Κριτήριο	Βαθμολογία	Βαρύτητα	Δικαιολογητικά
	5 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 10	0,75		
	10 < 100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο ≤ 30	0,25		
	100*(αιτούμενο-εγκεκριμένο)/εγκεκριμένο > 30	0		
Γ4	Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης		5%	
Γ4.1	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	0/0,5		
Γ4.2	Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	0/0,5		
Γ5	Στην πρόταση περιλαμβάνονται υποδομές/διαρρυθμίσεις που εξυπηρετούν την προσβασιμότητα ατόμων μειωμένης κινητικότητας (δράσεις L321-2, L323-4)	0/1	4%	αρχιτεκτονικά σχέδια
Γ6	Η πρόταση υλοποιείται σε οικισμό στον οποίο έχουν ήδη ολοκληρωθεί τα βασικά δίκτυα (δράση L322-1)	0/1	10%	βεβαίωση οικείου δήμου
Ε1	Η πρόταση υλοποιείται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτη	0/1	πριμοδότηση	Δεν αφορά στην παρούσα φάση την περιοχή παρέμβασης
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			100%	

(*) Δεν εξετάζεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ και η βαθμολογία ανάγεται κατάλληλα

Παρατηρήσεις επί των κριτηρίων επιλογής:

1. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Επαγγελματική εμπειρία/ εκπαίδευση/ κατάρτιση"** λαμβάνεται υπόψη:

- Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών η καλύτερη επίδοση μεταξύ των εταίρων,
- Στην περίπτωση λοιπών εταιρειών η καλύτερη επίδοση μεταξύ του Προέδρου, Δ/ντα Συμβούλου και νόμιμου εκπροσώπου.

Στην περίπτωση συνεταιρισμών:

- τα υποκριτήρια *"Υπαρξη τίτλου σπουδών (π.χ. ΕΠΑΣ, ΙΕΚ, ΑΕΙ, ΤΕΙ) σχετικού με τη φύση της πρότασης"* και *"Επαγγελματική κατάρτιση τουλάχιστον 75 ωρών σχετική με το αντικείμενο"* δεν εξετάζονται και η συνολική βαθμολογία των κριτηρίων Α, Β, Γ και Δ ανάγεται κατάλληλα,
- στο υποκριτήριο *"Προηγούμενη αποδεδειγμένη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της πρότασης"* εξετάζεται το αντικείμενο του συνεταιρισμού και τα έτη λειτουργίας του.

2. Στην περίπτωση εταιρειών το κριτήριο **"Ο υποψήφιος δικαιούχος δεν έχει επιχορηγηθεί για οποιοδήποτε έργο στα πλαίσια κοινοτικών ή εθνικών ενισχύσεων"** εξετάζεται τόσο για την ίδια την εταιρεία όσο και για τους εταίρους/μετόχους της. Εφόσον η εταιρεία ή τουλάχιστον ένας από τους ανωτέρω μετόχους έχει επιχορηγηθεί τίθεται η τιμή μηδέν. Στην περίπτωση συνεταιρισμών το κριτήριο εξετάζεται μόνο για το συνεταιρισμό. Για τη δράση L312-5 και τις δράσεις των υπομέτρων L321, L322 και L323 το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο υποψήφιου φορέα. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ΟΤΑ και η βαθμολογία ανάγεται κατάλληλα.

3. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Καινοτόμος χαρακτήρας πρότασης"** λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

Ως Καινοτομία εκλαμβάνεται:

1. η ανανέωση και η μεγέθυνση του εύρους των προϊόντων, των υπηρεσιών και των αγορών τους,
2. η εγκαθίδρυση νέων μεθόδων παραγωγής, προσφοράς και διανομής
3. η εισαγωγή αλλαγών στο μάνατζμεντ,
 - ο στην οργανωτική δομή,
 - ο στις συνθήκες εργασίας και
 - ο στις δεξιότητες των εργαζομένων.

Μπορεί να είναι, είτε:

Α "τεχνολογική καινοτομία"

- ο Προϊόντος &
- ο Διαδικασίας

Β "οργανωτική καινοτομία"

- ο Εφαρμογή νέων οργανωτικών μεθόδων στις επιχειρηματικές πρακτικές της εταιρείας, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις.

Σημαντικό κριτήριο για τη διαπίστωση της καινοτομίας είναι ότι αυτή πρέπει να παρέχει σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Σημειώνεται ότι, η εφαρμογή ποιοτικών σημάτων (ISO κ.λπ.), η αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών και απλών εφαρμογών λογισμικού, η ανάπτυξη κοινών ιστοσελίδων προβολής και διαφήμισης, οι αλλαγές αισθητικής φύσης και γενικά οι αλλαγές μικρής σημασίας ή εμβέλειας δε θεωρούνται καινοτόμες παρεμβάσεις.

4. Κριτήριο "Δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης":

Ως θέση απασχόληση θεωρείται η θέση ετήσιας διάρκειας και πλήρους απασχόλησης.

Για τον υπολογισμό των ετήσιων ισοδύναμων θέσεων απασχόλησης οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης θα αθροιστούν, ενώ οι εποχιακοί θα αναχθούν σε ετήσια απασχόληση με τη διαίρεση του αριθμού των μηνών απασχόλησης δια του 12 (π.χ. 20 εποχιακές θέσεις X 3 μήνες απασχόλησης/12 μήνες = 5 θέσεις εργασίας). Ανάλογη αναγωγή πραγματοποιείται στις περιπτώσεις μερικής απασχόλησης.

Ως υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης θεωρούνται οι ισοδύναμες θέσεις απασχόλησης κατά το τελευταίο τετράμηνο πριν την υποβολή της πρότασης.

Ως νέες θέσεις απασχόλησης θεωρούνται οι ισοδύναμες θέσεις που αναμένεται να δημιουργηθούν από την επένδυση πέραν των υφιστάμενων, εντός ενός έτους λειτουργίας από την ημερομηνία αποπληρωμής του έργου.

Η αύξηση της απασχόλησης (ΑΑ) βαθμολογείται με βάση τον ακόλουθο τύπο:

$$ΑΑ = (Νέες Θέσεις Απασχόλησης + Υφιστάμενες Θέσεις Απασχόλησης) / 9$$

Το υποκριτήριο βαθμολογείται σύμφωνα με την τιμή του δείκτη, διαιρεμένη δια δύο. Ο βαθμός του υποκριτηρίου στρογγυλοποιείται στο τρίτο δεκαδικό ψηφίο.

Οι θέσεις απασχόλησης (ΘΑ) σε σχέση με το ύψος επένδυσης (ΣΚ) βαθμολογούνται με βάση τον ακόλουθο πίνακα, ανάλογα με το είδος αυτής:

Υποδομές διανυκτέρευσης			
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός	ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός
≤ 150.000	0,5	≤ 90.000	0,5
≤ 300.000	0,25	≤ 180.000	0,25
≤ 450.000	0,125	≤ 270.000	0,125
>450.000	0	>270.000	0
Επιχειρήσεις υπομέτρου L123α			
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός	ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός
≤ 125.000	0,5	≤ 75.000	0,5
≤ 250.000	0,25	≤ 150.000	0,25
≤ 375.000	0,125	≤ 225.000	0,125
>375.000	0	>225.000	0
Λοιπές επιχειρήσεις			
ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	
ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός	ΣΚ ανά ΘΑ	Βαθμός
≤ 100.000	0,5	≤ 60.000	0,5
≤ 200.000	0,25	≤ 90.000	0,25
>200.000	0	>90.000	0

Επισημαίνεται επίσης ότι:

- ο Οι θέσεις απασχόλησης που ο δυνητικός δικαιούχος θα δεσμευτεί ότι θα δημιουργήσει πρέπει να είναι εξαρτημένης εργασίας που δεν επιδέχονται εκ των υστέρων περαιτέρω ενίσχυσης μέσω των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ.
- ο Στις θέσεις απασχόλησης προσμετρώνται και οι αυτοαπασχολούμενοι, ανάλογα είτε στις υφιστάμενες είτε στις νέες θέσεις.

Ως αυτοαπασχολούμενοι θεωρούνται κατά περίπτωση οι ακόλουθοι:

- Στις ατομικές επιχειρήσεις, ο επιχειρηματίας,
- Στις Ο.Ε., έως τρεις εταίροι με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Ε., οι ομόρρυθμοι εταίροι και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Π.Ε. ο διαχειριστής,
- Στις Α.Ε., όσοι από τους μετόχους λαμβάνουν μισθό κατόπιν εντολής της Γ.Σ.

Σε κάθε περίπτωση, οι θέσεις απασχόλησης αποδεικνύονται με την παρατήρηση 3 των κριτηρίων επιλεξιμότητας.

- ο Στην περίπτωση ΜΜΕ εντός ενός έτους από την αποπληρωμή του έργου, ο δικαιούχος δεσμεύεται για την αποστολή στην ΕΥΕ ΠΑΑ Διαφοροποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη δημιουργία των θέσεων απασχόλησης που δηλώνονται στην πρόταση.
- 5. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος"** δε λαμβάνονται υπόψη ενέργειες υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία για την έκδοση άδειας λειτουργίας. Επιπλέον, για την αξιολόγηση του κριτηρίου στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που εγκαθιστούν ΑΠΕ λαμβάνονται υπόψη οι λογαριασμοί ΔΕΗ του τελευταίου έτους.
- 6. Για τη βαθμολόγηση των κριτηρίων **"Σκοπιμότητα της πρότασης"** και **«Ποιότητα της Πρότασης»** εξετάζονται σε σχέση με τις προτεραιότητες και τους στόχους του τοπικού προγράμματος, όπως αυτά περιγράφονται στην αντίστοιχη δράση του τοπικού προγράμματος.
- 7. Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου **"Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους"** στην περίπτωση έργων που περιλαμβάνουν κατασκευαστικές εργασίες, λαμβάνονται υπόψη ο αναλυτικός προϋπολογισμός του έργου σε συνδυασμό με τις αναλυτικές προμετρήσεις εργασιών και τα αντίστοιχα σχέδια.
- 8. Για την αξιολόγηση των υποκριτηρίων Γ2.2 **"Παραγωγή προϊόντων ποιότητας"** και Γ2.3 **«Επεξεργασία βιολογικών προϊόντων»** του υπομέτρου L123α, τα αποδεικτικά που απαιτείται να προσκομιστούν είναι:

Γ.2.2 «Παραγωγή προϊόντων ποιότητας»:

- ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς από τα οποία θα προκύπτει η ποσότητα του προς διάθεση προϊόντος στην επιχείρηση,
- βεβαιώσεις από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων από τις οποίες να προκύπτει ότι οι ανωτέρω παραγωγοί βρίσκονται σε ζώνη ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λπ., πιστοποιητικά διαπιστευμένου οργανισμού ότι ο παραγωγός ακολουθεί πρόγραμμα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή ειδικής εκτροφής.

Γ.2.3 «Επεξεργασία βιολογικών προϊόντων»:

- ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς από τα οποία θα προκύπτει η ποσότητα του προς διάθεση προϊόντος στην επιχείρηση.
- έγγραφο από διαπιστευμένο οργανισμό από το οποίο να προκύπτει ότι οι παραγωγοί αυτοί καλλιεργούν βιολογικό προϊόν.

**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Ανεξάρτητη επιχείρηση	Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα
Συνεργαζόμενη επιχείρηση	Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
Συνδεδεμένη επιχείρηση	

Σημειώστε x την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος I του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του άρθρου 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):		
Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*). Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι	Ναι (σε αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση)
------------	---

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή:

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΕΚΤΙΜΩΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ****I. ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

Ο ορισμός των ΜΜΕ⁽¹⁾ κάνει διάκριση μεταξύ τριών τύπων επιχειρήσεων ανάλογα με τον τύπο των σχέσεων που διατηρούν με άλλες επιχειρήσεις σε επίπεδο συμμετοχής στο κεφάλαιο, στα δικαιώματα ψήφου ή δικαιώματος άσκησης κυριαρχικής επιρροής⁽²⁾.

Τύπος 1: ανεξάρτητη επιχείρηση

Αποτελεί τη συνηθέστερη περίπτωση. Πρόκειται απλά για όλες τις επιχειρήσεις που δεν υπάγονται στους άλλους δύο τύπους επιχειρήσεων, δηλαδή στις συνεργαζόμενες ή στις συνδεδεμένες.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι ανεξάρτητη εάν:

- δεν έχει συμμετοχή 25%⁽³⁾ ή περισσότερο σε άλλη επιχείρηση,
- το 25%⁽³⁾ ή περισσότερο του κεφαλαίου της δεν ανήκει σε μια άλλη επιχείρηση ή σε δημόσιο οργανισμό ή από κοινού σε πολλές συνδεδεμένες επιχειρήσεις ή σε δημόσιους οργανισμούς, πλην ορισμένων εξαιρέσεων⁽⁴⁾,
- δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ούτε περιλαμβάνεται στους λογαριασμούς επιχείρησης που καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς και συνεπώς δεν είναι συνδεδεμένη επιχείρηση⁽⁵⁾.

Τύπος 2: συνεργαζόμενη επιχείρηση

Ο τύπος αυτός αντιπροσωπεύει την περίπτωση επιχειρήσεων που διατηρούν σημαντικές χρηματοοικονομικές εταιρικές σχέσεις, χωρίς όμως η μία να ασκεί σημαντικό άμεσο ή έμμεσο έλεγχο στην άλλη. Είναι συνεργαζόμενες οι επιχειρήσεις που δεν είναι ανεξάρτητες αλλά ούτε συνδεδεμένες μεταξύ τους.

Η αιτούσα επιχείρηση είναι συνεργαζόμενη με μία άλλη εάν:

- κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ του 25%⁽³⁾ και 50%⁽³⁾ σ' αυτήν,
- ή εάν η άλλη επιχείρηση κατέχει ποσοστό συμμετοχής μεταξύ 25%⁽³⁾ και 50%⁽³⁾ στην αιτούσα επιχείρηση,
- και η αιτούσα επιχείρηση δεν καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους να περιλαμβάνεται η άλλη επιχείρηση βάσει ενοποίησης ούτε περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς αυτής της άλλης επιχείρησης ή μιας επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την τελευταία αυτή⁽⁵⁾.

Τύπος 3: συνδεδεμένη επιχείρηση

Αυτός ο τύπος αντιστοιχεί στην οικονομική κατάσταση επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε έναν όμιλο, μέσω του άμεσου ή έμμεσου ελέγχου της πλειοψηφίας του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου (ακόμη και μέσω συμφωνιών ή σε ορισμένες περιπτώσεις μέσω φυσικών προσώπων που είναι μέτοχοι), ή μέσω της ικανότητας άσκησης κυριαρχικής επιρροής σε μια επιχείρηση. Πρόκειται λοιπόν για πιο σπάνιες περιπτώσεις που διακρίνονται κατά κανόνα από τους δύο προαναφερόμενους τύπους.

Προκειμένου να μη συναντήσουν οι επιχειρήσεις δυσκολίες ερμηνείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όρισε αυτόν τον τύπο επιχειρήσεων συμπεριλαμβάνοντας, εφόσον αυτές ανταποκρίνονται στο αντικείμενο του ορισμού, τους όρους που προβλέπονται στο πρώτο άρθρο της Οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13^{ης} Ιουνίου 1983, σχετικά με τους ενοποιημένους λογαριασμούς⁽⁶⁾, η οποία εφαρμόζεται εδώ και αρκετά χρόνια.

Συνεπώς, μια επιχείρηση γνωρίζει κατά κανόνα αμέσως εάν είναι συνδεδεμένη, εφόσον υποχρεούται κατά την έννοια της εν λόγω Οδηγίας να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους λογαριασμούς μιας επιχείρησης που υποχρεούται να καταρτίζει παρόμοιους ενοποιημένους λογαριασμούς.

Οι δύο μοναδικές και σπάνιες περιπτώσεις κατά τις οποίες μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί συνδεδεμένη ενώ δεν υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς περιγράφονται στις δύο πρώτες παραγράφους της υποσημείωσης 5 στο τέλος του παρόντος επεξηγηματικού σημειώματος. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση πρέπει να διευκρινίζει εάν πληροί κάποιον από τους όρους που προβλέπονται άρθρο 3, παράγραφος 3 του ορισμού.

II. ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΤΗΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ⁽⁷⁾

Ο αριθμός των εργαζομένων μιας επιχείρησης αντιστοιχεί στον αριθμό των ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ).

Ποιοι λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του αριθμού των εργαζομένων;

- Οι μισθωτοί της εξεταζόμενης επιχείρησης,
- Τα πρόσωπα που εργάζονται για αυτή την επιχείρηση, που έχουν σχέση εξάρτησης με αυτή και εξομοιούνται προς μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο,
- Οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες,
- Οι μέτοχοι που απασχολούνται συστηματικά στην επιχείρησης και έχουν οικονομικά οφέλη από αυτή.

Ειδικότερα λαμβάνονται υπόψη:

- Οι μισθωτοί,
- Στις ατομικές επιχειρήσεις, ο επιχειρηματίας,
- Στις Ο.Ε., έως τρεις εταίροι με ποσοστό μεγαλύτερο του 20% ή και ο διαχειριστής,
- Στις Ε.Ε., οι ομόρρυθμοι εταίροι,
- Στις Ε.Π.Ε. ο διαχειριστής,
- Στις Α.Ε., όσοι από τους μετόχους λαμβάνουν μισθό κατόπιν εντολής της Γ.Σ.

Οι ασκούμενοι ή οι φοιτητές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης άσκησης ή επαγγελματικής εκπαίδευσης δεν υπολογίζονται στον αριθμό των εργαζομένων.

Πώς υπολογίζεται ο αριθμός των εργαζομένων;

Μια ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα πρόσωπο που έχει εργαστεί στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης με πλήρη απασχόληση καθόλη τη διάρκεια του εξεταζόμενου έτους. Ο αριθμός εκφράζεται σε ΕΜΕ.

Η εργασία προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθόλη τη διάρκεια του έτους ή που έχουν εργαστεί με καθεστώς μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως διάρκειας, ή η εποχιακή εργασία, υπολογίζονται σε κλάσματα ΕΜΕ.

Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή γονικών αδειών δεν υπολογίζεται.

(1) Στη συνέχεια του κειμένου, ο όρος "ορισμός" αναφέρεται στο παράρτημα Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 και στο παράρτημα της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ, που αφορά τον ορισμό των ΜΜΕ.

(2) Ορισμός, άρθρο 3.

(3) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε κάθε επιχείρηση που είναι συνδεδεμένη με τη μετέχουσα επιχείρηση (ορισμός άρθρο 3, παράγραφος 2).

(4) Μια επιχείρηση μπορεί ωστόσο να εξακολουθήσει να είναι ανεξάρτητη εάν το κατώτατο όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, στην περίπτωση των παρακάτω κατηγοριών επενδύτων (εφόσον αυτοί δεν είναι συνδεδεμένοι με την αιτούσα επιχείρηση):

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που δραστηριοποιούνται συστηματικά σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου ("άγγελοι επιχειρήσεων") και που επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον οι συνολικές επενδύσεις των εν λόγω επιχειρήσεων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνουν το ποσό των €1.250.000,

β) πανεπιστήμια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού,

γ) θεσμικοί επενδυτές συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2, εδάφιο 2)

(5) – εάν η εταιρική έδρα της επιχείρησης βρίσκεται σε κράτος μέλος που προβλέπει απαλλαγή από την υποχρέωση κατάρτισης παρόμοιων λογαριασμών κατά την έννοια της έβδομης οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η επιχείρηση οφείλει ωστόσο να διευκρινίζει ότι δεν πληροί κάποιον από τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφος 3 του ορισμού.

- υπάρχουν ορισμένες πολύ σπάνιες περιπτώσεις όπου μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως συνδεδεμένη με μια άλλη μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 3).

- από την άλλη πλευρά, υπάρχει σχετικά σπάνια περίπτωση μια επιχείρηση να καταρτίζει με δική της πρωτοβουλία ενοποιημένους λογαριασμούς χωρίς να της επιβάλλεται παρόμοια υποχρέωση από την προαναφερόμενη έβδομη οδηγία. Στην περίπτωση αυτή, η επιχείρηση δεν είναι υποχρεωτικά συνδεδεμένη και μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι μόνο συνεργαζόμενη.

Για να προσδιοριστεί εάν μια επιχείρηση είναι συνδεδεμένη ή όχι, πρέπει να εξακριβώνεται σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις εάν η επιχείρηση πληροί ή όχι κάποιον από τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 του ορισμού, ενδεχομένως μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

(6) Έβδομη οδηγία 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου βασισμένη στο άρθρο 54 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) της συνθήκης για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ.1), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 2001/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 283 της 27.10.2001, σ.28).

(7) Ορισμός, άρθρο 5.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ**

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Αθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (ορισμός, άρθρο 4) του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή –εφόσον υπάρχουν– τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής "Σύνολο" πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα "Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται "δελτίο εταιρικής σχέσης" [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (1)], τα στοιχεία του σχετικού "πίνακα εταιρικής σχέσης" πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο "δελτίο εταιρικής σχέσης" που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης⁽¹⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής⁽²⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής⁽²⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας εταιρικής σχέσης

Ποσοστό:....	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

(2) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις****Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Με βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β(1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφερθεί στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνδεδεμένη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου και ΑΦΜ	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή (για Ν.Π.)
A.			
B.			
Γ.			

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα "δελτίο εταιρικής σχέσης" πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα "δελτίο σύνδεσης" και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β(1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1.(*)			
2.(*)			
3.(*)			
4.(*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα "δελτίο σύνδεσης" ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής "Σύνολο" του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου & ΑΦΜ:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του Προέδρου ή/και Δ/ντος Συμβούλου ή/και Γεν. Δ/ντη ή/και Διαχειριστή.....(συμπληρώνεται για Νομικά Πρόσωπα)

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			
(*) σε χιλιάδες ευρώ			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα "δελτίο εταιρικής σχέσης" πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παράλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2 του παραρτήματος Ι του Καν(ΕΚ)800/2008 ή του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ).

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1. Βαθμολόγηση κριτηρίων

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν παράρτημα, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τα στοιχεία της επενδυτικής πρότασης.

2. Υπολογισμός τελικού βαθμού κριτηρίου (TBK)

Ο τελικός βαθμός του κάθε κριτηρίου (TBK) προκύπτει από τον μαθηματικό τύπο $TBK = (\text{Βαθμός κριτηρίου} \times 100 \times \text{συντελεστή βαρύτητας})$

3. Υπολογισμός Τελικής βαθμολογίας πρότασης (TBΠ)

Ο τελικός βαθμός του κάθε επενδυτικού σχεδίου (TBΠ) προκύπτει από το άθροισμα των Τελικών Βαθμών Κριτηρίων (TBK).

4. Κατάταξη των προτάσεων

Η κατάταξη των προτάσεων γίνεται κατά φθίνουσα σειρά της Τελικής Βαθμολογίας τους (TBΠ) και χρηματοδοτούνται ολοκληρωμένες επενδύσεις, μέχρι τη σειρά που υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις. Σε περίπτωση που υπάρξει αδιάθετο υπόλοιπο, η ΟΤΑ μπορεί να το διαθέσει σε άλλη δράση, με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ - Διαφοροποίηση.

Κάθε πρόταση, για να μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα για χρηματοδότηση, θα πρέπει να συγκεντρώνει τουλάχιστον το 50% της μέγιστης βαθμολογίας της TBΠ (δηλαδή τουλάχιστον 50 μονάδες).

Σε κάθε περίπτωση που η ΟΤΑ έχει διαθέσιμες πιστώσεις, για τις οποίες δεν έχει συγκεντρώσει αξιόλογες προτάσεις από δυνητικούς τελικούς αποδέκτες ή έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους από την τελευταία πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, είναι υποχρεωμένη να απευθύνει εκ νέου προσκλήσεις στον τοπικό πληθυσμό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ &
ΦΑΚΕΛΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

Δίνονται σε ηλεκτρονική μορφή (CD)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V
ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΟΝΑΔΑΣ
ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
(Πηγή: Έρευνα αγοράς Ο.Τ.Δ.)**

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (χωρίς ΦΠΑ)
ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ	1.1	Γενικές εκσκαφές γαιώδεις	M ³	3,50
	1.2	Γενικές εκσκαφές ημιβραχώδεις	M ³	7,00
	1.3	Γενικές εκσκαφές βραχώδεις	M ³	17,00
	1.4	Εκσκαφές θεμελίων γαιώδεις	M ³	4,75
	1.5	Εκσκαφές θεμελίων ημιβραχώδεις	M ³	7,00
	1.6	Εκσκαφές θεμελίων βραχώδεις	M ³	17,00
	1.7	Επιχώσεις με προϊόντα εκσκαφής	M ³	2,75
	1.8	Ειδικές επιχώσεις (σκύρα, κ.λπ.)	M ³	18,00
	1.9	Συμπυκνώσεις	M ³	0,60
ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ	2.1	Καθαίρεσεις πλινθοδομής	M ³	17,00
	2.2	Καθαίρεσεις αόπλου σκυροδέματος	M ³	30,00
	2.3	Καθαίρεσεις οπλισμένου σκυροδέματος	M ³	45,00
	2.4	Καθαίρεσεις επιχρισμάτων	M ²	3,75
	2.5	Καθαίρεσεις τοίχων διά τη διαμόρφωση θυρών (τούβλα)	M ²	15,50
	2.6	Καθαίρεσεις ξύλινων ή σιδηρών θυρών παραθύρων	M ²	8,00
	2.7	Καθαίρεση πλακιδίων τοίχου	M ²	6,00
	2.8	Αφαίρεση πλακιδίων δαπέδου	M ²	8,00
ΣΚΥΡΟΛΕΜΑΤΑ	3.1	Οπλισμένο σκυρόδεμα	M ³	285,00
	3.2	Ελαφρά οπλισμένο σκυρόδεμα (με πλέγμα)	M ³	140,00
	3.3	Ελαφρό μπετόν	M ³	115,00
	3.4	Αοπλο σκυρόδεμα δαπέδων	M ²	110,00
	3.5	Εξισωτικές στρώσεις	M ²	5,00
	3.6	Επιφάνειες εμφανούς σκυροδέματος	M ²	17,00
	3.7	Σενάζ δρομικά	MM	7,00
	3.8	Σενάζ μπατικά	MM	10,00
	3.9	Μανδύας χυτού σκυροδέματος (έως 7cm)	M ²	50,00
	3.10	Μανδύας εκτοξευμένου σκυροδέματος	M ²	50,00
	3.11	Τσιμεντενέσεις	M ²	210,00
ΤΟΙΧΟΠΟΙΗΣ	4.1	Λιθοδομές με κοινούς λίθους δύο όψεων	M ²	90,00
	4.2	Λιθοδομές με κοινούς λίθους μίας όψης	M ²	70,00
	4.3	Λιθοδομές με λαξευτούς λίθους δύο όψεων	M ²	110,00
	4.4	Λιθοδομές με λαξευτούς λίθους μίας όψης	M ²	100,00
	4.5	Πλινθοδομές δρομικές	M ²	15,00
	4.6	Πλινθοδομές μπατικές	M ²	25,00
	4.7	Τσιμεντοπλινθοδομές 0,20εκ.(YTONG)	M ²	23,00
	4.8	Τσιμεντοπλινθοδομές 0,10εκ.(YTONG)	M ²	16,00
	4.9	Κισσηρολιθοδομές	M ²	16,50
	4.10	Τοίχοι γυψοσανίδων απλοί	M ²	27,50
	4.11	Τοίχοι γυψοσανίδων διπλοί	M ²	45,00
	4.12	Μόνωση τοίχων	M ²	9,00

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (χωρίς ΦΠΑ)
ΜΟΝΩΣΕΙΣ	5.1	Θερμομόνωση - υγρομόνωση δώματος ανάλογα τις στρώσεις και την ποιότητα των υλικών	M ²	30,00
	5.2	Θερμομόνωση κατακόρυφων επιφανειών	M ²	12,50
	5.3	Υγρομόνωση τοιχείων υπογείων	M ²	7,50
	5.4	Υγρομόνωση δαπέδων επί εδάφους	M ²	7,50
ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ	6.1	Ασβεστοκονιάματα τριπτά	M ²	13,00
	6.2	Τσιμεντοκονιάματα τριπτά με διογκωμένο περλίτη στη 2η στρώση	M ²	14,00
	6.3	Ασβεστοκονιάματα με επικάλυψη σαγρέ	M ²	8,50
	6.4	Επιχρίσματα χωριάτικου τύπου	M ²	9,50
	6.5	Επιχρίσματα τραβηκτά	M ²	9,00
	6.6	Αρμολόγημα	M ²	25,00
ΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ	7.1	Επικεράμωση πλάκας σκυροδέματος	M ²	50,00
	7.2	Ξύλινη στέγη με κεραμ. εδραζόμενη σε πλάκα σκυροδ.	M ²	70,00
	7.3	Ξύλινη στέγη αυτοφερόμενη με κεραμίδια-μόνωση-ψευδοροφή ραμποτέ ανάλογα το άνοιγμα και την ποιότητα του ξύλου	M ²	165,00
	7.4	Επικάλυψη χαλκού με διπλό πέτωμα	M ²	285,00
	7.5	Επικάλυψη με ασφαλτόπανο και ψηφίδα	M ²	120,00
	7.6	Πέρκολα ξύλινη	M ²	140,00
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	8.1	Πόρτες πρεσσαριστές κοινές	M ²	135,00
	8.2	Πόρτες πρεσσαριστές με καπλαμά και κάσες από συμπαγ. δρύ ή καρυδιά ή κερασιά	M ²	225,00
	8.3	Πόρτες ραμποτέ ή ταμπλαδωτές από σουηδική ξυλεία	M ²	200,00
	8.4	Πόρτες ραμποτέ ή ταμπλαδωτές από δρύ, καρυδιά, κ.λπ.	M ²	350,00
	8.5	Υαλοστάσια από σουηδική ξυλεία	M ²	120,00
	8.6	Υαλοστάσια από όρεγκον	M ²	182,50
	8.7	Ρολλά από όρεγκον	M ²	245,00
	8.8	Ρολλά πλαστικά	M ²	130,00
	8.9	Συρόμενα ή σταθερά υαλοστάσια αλουμινίου (Λευκά)	M ²	210,00
	8.10	Ανοιγόμενα ή περιστρεφόμενα κουφώματα αλουμινίου (Λευκά)	M ²	190,00
	8.11	Ανοιγόμενα ή περιστρεφόμενα κουφώματα αλουμινίου με πατζούρι (Λευκά)	M ²	600,00
	8.12	Ανοιγόμενα ή περιστρεφόμενα κουφώματα αλουμινίου με στόρ (Λευκά)	M ²	520,00
	8.13	Μονόφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισμένη	TEM	750,00
	8.14	Δίφυλλη πυράντοχη πόρτα T30 έως T90 πλήρως εξοπλισμένη	TEM	1.200,00
	8.15	Θωρακισμένη πόρτα με επένδυση ξύλου	TEM	1.250,00
	8.16	Σίτα αερισμού	M ²	65,00
ΥΑΛΟ-ΠΙΝΑΚΕΣ	9.1	Απλοί	M ²	20,00
	9.2	Διπλοί θερμομονωτικοί	M ²	35,00
	9.3	Διπλοί ενεργειακοί	M ²	60,00

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (χωρίς ΦΠΑ)
	9.4	Διπλοί τρίπλεξ ενεργειακοί	M ²	85,00
	9.5	Τρίπλεξ	M ²	50,00
ΣΤΗΘΑΙΑ	10.1	Από οπλισμένο σκυρόδεμα	MM	40,00
	10.2	Από δρομική πλινθοδομή	MM	20,00
	10.3	Από κιγκλίδωμα σιδερένιο	MM	52,50
	10.4	Από κιγκλίδωμα αλουμινίου	MM	80,00
	10.5	Από κιγκλίδωμα ξύλινο	MM	60,00
ΜΑΡΜΑ-ΡΙΚΑ	11.1	Κατώφλια, επίστρωση στηθαίων, ποδιές παραθ. μπακλ.	MM	40,00
	11.2	Μαρμαροεπένδυση βαθμίδας	MM	100,00
	11.3	Επενδύσεις με μάρμαρο πάγκων	MM	180,00
ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΙΧΩΝ	12.1	Με πλακίδια πορσελάνης	M ²	45,00
	12.2	Με ξύλο	M ²	55,00
	12.3	Με διακοσμητικά τούβλα	M ²	40,00
	12.4	Με λίθινες πλάκες	M ²	45,00
	12.5	Με πλάκες μαρμάρου	M ²	70,00
	12.6	Με αλουμίνιο	M ²	30,00
ΣΤΡΟΣΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΩΝ	13.1	Με τσιμεντοκονία	M ²	8,00
	13.2	Με τσιμεντόπλακες	M ²	18,00
	13.3	Σοβατεπί	MM	4,00
	13.5	Με λίθινες πλάκες (Καρύστου, κ.λπ.)	M ²	45,00
	13.6	Με πλάκες μαρμάρου	M ²	72,00
	13.7	Με πλακίδια κεραμικά ή πορσελάνης	M ²	45,00
	13.8	Με πλαστικά πλακίδια ή τάπητα	M ²	12,50
	13.9	Με λωρίδες σουηδικής ξυλείας	M ²	42,50
	13.10	Με λωρίδες αφρικανικής ξυλείας	M ²	55,00
	13.11	Με λωρίδες δρυός	M ²	80,00
	13.12	Με μοκέτα	M ²	15,00
	13.13	Βιομηχανικό δάπεδο απλό	M ²	15,00
	13.14	Βιομηχανικό δάπεδο με εποξειδική ρητίνη	M ²	35,00
ΨΕΥΔΟ-ΡΟΦΕΣ	14.1	Επίχρισμα σε μεταλλικό πλέγμα	M ²	23,00
	14.2	Από γυψοσανίδες	M ²	25,00
	14.3	Από πλάκες ορυκτών ινών σε μεταλλικό σκελετό	M ²	30,00
	14.4	Από ξύλο	M ²	45,00
ΚΑΙ-ΜΑΚΕΣ	15.1	Σιδερένια βαθμίδα	MM	85,00
	15.2	Ξύλινη βαθμίδα	TEM.	200,00
	15.3	Μαρμάρινη βαθμίδα	MM	100,00
ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ	16.1	Ντουλάπες κοινές από μελαμίνη, φορμάικα ή καπλάμα (υπνοδοματίων)	M ² ΟΨΗΣ	200,00
	16.2	Ντουλάπια κουζίνας από μελαμίνη, φορμάικα ή καπλάμα	MM	200,00
	16.3	Ντουλάπια κουζίνας από συμπαγή ξυλεία (δεσποτάκι, δρυ, κερασιά)	MM	300,00

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (χωρίς ΦΠΑ)
ΧΡΩΜΑΤΙΣΜΟΙ	17.1	Υδροχρωματισμοί απλοί	Μ ²	4,00
	17.2	Υδροχρωματισμοί με τσίγκο και κόλλα	Μ ²	5,00
	17.3	Πλαστικά επί τοίχου	Μ ²	8,00
	17.4	Πλαστικά σπατουλαριστά	Μ ²	15,00
	17.5	Τσιμεντοχρώματα	Μ ²	8,00
	17.6	Ακρυλικά και ρελιέφ	Μ ²	10,00
	17.7	Ριπολίνες κοινές	Μ ²	12,00
	17.8	Ριπολίνες σατινέ	Μ ²	13,00
	17.9	Ντουκοχρώματα	Μ ²	7,50
	17.10	Λούστρα	Μ ²	12,00
	17.11	Στούκο	Μ ²	35,00
ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΟΙΚΟΛΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	18.1	Τζάκι με επένδυση και καπνοδόχο	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	2.000,00
	18.2	Κλειδαριές και πόμολα (Μεταλλικά)	ΤΕΜ.	22,50
	18.3	Κλειδαριές και πόμολα (Πλαστικά)	ΤΕΜ.	9,00
	18.4	Απλή περίφραξη με συρματοπλέγμα και πασάλους κάθε 2-2,5 μ, ύψους 1,5-2,5μ	μ.μ.	14,00
	18.5	Περίφραξη με σενάζ 20 εκατοστά, πασάλους και πλέγμα	μ.μ.	40,00
	18.6	Περίφραξη συμπαγής με πλέγμα (1,00 μ beton)	μ.μ.	70,00
	18.7	Ηλιακός συλλέκτης	ΤΕΜ.	1.200,00
ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ	19.1	Πλήρες σετ λουτρού (μπανιέρα, λεκάνη, μπιντέ, νιπτήρα,σαπουνοδόχοι, μπαταρίες, καθρέπτης)	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	600,00
	19.2	Σετ W.C.(ντουζιέρα, λεκάνη,νιπτήρας,σαπουνοδόχοι,μπαταρίες,καθρέπτης)	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	350,00
	19.3	Νεροχύτης-μπαταρία κουζίνας	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	350,00
ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	20.1	Υδρευση-αποχέτευση πλήρους λουτρού	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	1.500,00
	20.2	Υδρευση-αποχέτευση WC	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	800,00
	20.3	Υδρευση-αποχέτευση κουζίνας	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	400,00
	20.4	Υδρευση εργαστηρίου κατά περίπτωση	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	2.000,00
	20.5	Σύνδεση με δίκτυο αποχέτευσης	ΜΜ	60,00
	20.6	Σύνδεση με δίκτυο ύδρευσης	ΜΜ	12,50
ΘΕΡΜΑΝΣΗ ΨΥΞΗ	21.1	Κεντρική θέρμανση (Καυστήρας, λέβητας, δεξαμενή)	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	1.350,00
		Σώματα θέρμανσης Σώμα 22/400/600	τεμ	60,00
		Σώματα θέρμανσης Σώμα 22/900/1100	τεμ	160,00
		Σώματα θέρμανσης Σώμα 33/900/900	τεμ	175,00
		Σώματα θέρμανσης Σώμα 33/900/1100	τεμ	220,00
	21.2	Κλιματισμός κεντρική εγκατάσταση με αεραγωγούς	BTU	0,10
	21.3	Κλιματισμός με ανεξάρτητες μονάδες	ΚΑΤ' ΑΠΟΚ.	
21.4	Εξαερισμός με κανάλια			
ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	22.1	Μεταλλικός σκελετός	Κιλά	2,00
	22.2	Μεταλλική υδροροή	ΜΜ	25,00
	22.3	Πάνελ με μόνωση έως 5 εκ.	Μ ²	30,00

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	Α/Α	ΕΙΔΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ (χωρίς ΦΠΑ)
	22.4	Πάνελ με μόνωση (ψυγείου).	Μ ²	50,00
ΗΛ/ΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑ-ΣΤΑΣΕΙΣ	23.1	Κατοικίας	Μ ² /ΚΑΤΟΨΗ	40,00
	23.2	Καταστήματος	Μ ² /ΚΑΤΟΨΗ	30,00
	23.3	Γραφείου	Μ ² /ΚΑΤΟΨΗ	30,00
	23.4	Βιοτεχνίας	Μ ² /ΚΑΤΟΨΗ	55,00
	23.5	Αποθηκευτικού χώρου	Μ ² /ΚΑΤΟΨΗ	25,00
ΑΝΕΛ-ΚΥΣΤΗ-ΡΕΣ	24.1	Ανελκυστήρας μέχρι 4 στάσεων	ΤΕΜ.	13.500,00
	24.2	Προσαύξηση ανά στάση πέρα των 4	ΣΤΑΣΗ	950,00

Παρατηρήσεις:

1. Οι παραπάνω τιμές περιλαμβάνουν **υλικά και εργασία**.
2. Οι τιμές **συμπεριλαμβάνουν** τις ασφαλιστικές εισφορές του **ΙΚΑ**.
3. Στον παραπάνω πίνακα γίνονται δεκτές και εργασίες που δεν συμπεριλαμβάνονται αλλά θα συνοδεύονται με τεκμηρίωση και αντίστοιχες προσφορές.
4. Οι παραπάνω τιμές μπορούν να διαμορφωθούν και σε ποσοστό +10%, μετά από σχετική τεκμηρίωση.